

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE

Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

BILTEN 1
2024

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

BILTEN 1
2024

IZDAVAČ

Centralna banka Bosne i Hercegovine
Maršala Tita 25, 71000 Sarajevo

Tel (387 33) 278 100
www.cbbh.ba
e-mail: contact@cbbh.ba

Za sve informacije kontaktirati:
Ured vodećeg ekonomiste

Uredništvo:
dr. Belma Čolaković glavni i odgovorni urednik
dr. Željko Marić
mr. Emina Ćeman
Vesna Papić

Rok za statističke podatke koji su uključeni u
ovaj broj bio je 15.05.2024. godine.

Sadržaj:

POPIS GRAFIKONA	4
SPISAK TABLICA	6
TEKSTNI OKVIR	7
IZVRŠNI SAŽETAK	10
GLAVNI EKONOMSKI POKAZATELJI	11
1. MEĐUNARODNO EKONOMSKO OKRUŽENJE	13
2. REALNI SEKTOR	17
2.1 Bruto domaći proizvod.....	17
2.2 Industrijska proizvodnja.....	20
2.3 Cijene.....	20
2.4 Plaće i zaposlenost.....	22
3. FINACIJSKI SEKTOR	24
3.1 Aktivnosti komercijalnih banaka.....	24
3.1.1 Krediti.....	24
3.1.2 Depoziti.....	25
3.1.3 Strana aktiva i strana pasiva komercijalnih banaka.....	26
3.1.4 Kamatne stope.....	26
3.2 Burze.....	27
4. VANJSKI SEKTOR	30
4.1 Platna bilanca.....	30
4.1.1 Tekući i kapitalni račun.....	30
4.1.2 Finacijski račun.....	31
4.2 Vanjska trgovina.....	31
4.3 Nominalni i realni efektivni tečaj KM.....	32
5. VLADINE FINACIJE	34
5.1 Vladine financije.....	34
5.2 Porezni prihodi.....	35
6. STATISTIČKE TABLICE	38
7. Dodatak	80

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1.1:	Godišnje promjene realnoga BDP-a u Europi	13
Grafikon 1.2:	Cijene energenata na međunarodnom tržištu	14
Grafikon 1.3:	Godišnje promjene cijena u okruženju, na kraju prvog tromjesečja	14
Grafikon 1.4:	Doprinosi komponenti promjeni indeksa potrošačkih cijena u Eurozoni, na kraju tromjesečja	14
Grafikon 1.5:	Odabrani indeksi tržišta akcija	15
Grafikon 2.1:	Doprinos godišnjoj promjeni aktivnosti za odabrane djelatnosti	17
Grafikon 2.2:	Doprinos godišnjoj stopi promjene BDP-a prema rashodnome pristupu	18
Grafikon 2.3:	Usporedivost projekcija sastavnica realnoga BDP-a i inflacije u BiH	19
Grafikon 2.4:	Usporedivost projekcija sastavnica realnoga BDP-a i inflacije u EU	19
Grafikon 2.5:	Doprinosi godišnjim stopama promjene potrošačkih cijena u projekcijskome razdoblju	19
Grafikon 2.6:	Doprinos godišnjim stopama rasta/pada obujma industrijske proizvodnje prema industrijskim područjima, izvorni indeksi	20
Grafikon 2.7:	Doprinos godišnjim stopama rasta/pada obujma industrijske proizvodnje prema industrijskim skupinama, izvorni indeksi	20
Grafikon 2.8:	Godišnje promjene cijena u Bosni i Hercegovini i Eurozoni, na kraju tromjesečja	21
Grafikon 2.9:	Doprinosi godišnjim stopama promjene potrošačkih cijena na kraju tromjesečja	21
Grafikon 2.10:	Broj nezaposlenih osoba i godišnje promjene, kraj tromjesečja	22
Grafikon 2.11:	Godišnje promjene broja zaposlenih po djelatnostima, kraj tromjesečja	22
Grafikon 2.12:	Godišnje promjene prosječnih tromjesečnih plaća	22
Grafikon 3.1:	Kreditni nefinancijskim privatnim poduzećima	24
Grafikon 3.2:	Kvartalni doprinosi rastu ukupnih kredita	24
Grafikon 3.3:	Doprinos godišnjem rastu ukupnih depozita banaka	25
Grafikon 3.4:	Stopa promjene dugoročnih depozita stanovništva	25
Grafikon 3.5:	Doprinos kvartalnoj stopi rasta depozita nefinancijskih poduzeća	25
Grafikon 3.6:	Strana pasiva banaka	26
Grafikon 3.7:	Stopa promjene strane aktive banaka	26
Grafikon 3.8:	Kamatne stope na novoodobrene kredite	27
Grafikon 3.9:	Kamatne stope na novougovorene depozite prema valuti ugovaranja	27
Grafikon 3.10:	Promet na burzama	27
Grafikon 3.11:	Emisija petogodišnjih obveznica Republike Srpske	28
Grafikon 3.12:	Emisija trogodišnjih obveznica Federacije Bosne i Hercegovine	28
Grafikon 4.1:	Tekući račun	30

Grafikon 4.2:	Račun usluga u platnoj bilanci	30
Grafikon 4.3:	Kompenzacije zaposlenim u inozemstvu, doznake i mirovine iz inozemstva	31
Grafikon 4.4:	Financijski račun	31
Grafikon 4.5:	Godišnje promjene vrijednosti izvoza po skupinama proizvoda	32
Grafikon 4.6:	Godišnje promjene vrijednosti uvoza po skupinama proizvoda	32
Grafikon 4.7:	Godišnje promjene u deviznom kursu KM	32
Grafikon 5.1:	Primarna fiskalna bilanca u % BDP-a	34
Grafikon 5.2:	Ukupan bruto dug i godišnje stope rasta	35
Grafikon 5.3:	Ukupan bruto dug sektora vlade	35
Grafikon 5.4:	Zaduženost opće vlade kod komercijalnih banaka, godišnje promjene	35
Grafikon 5.5:	Razina i stopa rasta neto neizravnih poreza	35
Grafikon 5.6:	Promjena kretanja vodećih skupina neizravnih poreza	36
Grafikon 5.7:	Utjecaj inflacije na rast prihoda od PDV-a	36

SPISAK TABLICA

T01: Tromjesečni ekonomski pokazatelji	39
T02: Bruto domaći proizvod Bosne i Hercegovine (tekuće cijene)	40
T03: Struktura indeksa industrijske proizvodnje BiH	41
T04: Struktura indeksa potrošačkih cijena za BiH (CPI)	42
T05: Prosječne bruto i neto plaće i mirovine	43
T06: Monetarni pregled	44
T07: Bilanca stanja CBBiH	46
T08: Konsolidirana bilanca komercijalnih banaka BiH	47
T09: Kamatne stope na kredite stanovništvu	49
T10: Kamatne stope na kredite nefinancijskim poduzećima	50
T11: Kamatne stope na depozite stanovništva	51
T12: Kamatne stope na depozite nefinancijskih poduzeća	52
T13: Ukupni depoziti i krediti komercijalnih banaka	53
T14: Sektorska struktura depozita kod komercijalnih banaka	54
T15: Sektorska struktura kredita komercijalnih banaka	55
T16: Valutna struktura depozita i kredita komercijalnih banaka	56
T17: Kupovina i prodaja konvertibilne marke	57
T18: Prosječne obvezne rezerve	58
T19: Obvezne rezerve po obračunskim razdobljima	59
T20: Promet vrijednosnih papira na burzama BiH	60
T21: Transakcije u platnom prometu	61
T22: Platna bilanca BiH	62
T23: Međunarodna investicijska pozicija (MIP)	63
T24: Devizne rezerve CBBiH	64
T25: BiH-Izvoz po zemljama destinacije	65
T26: BiH-Uvoz po zemljama podrijetla	66
T27: Struktura izvoza i uvoza robe	67
T28: Pregled prosječnih srednjih tečajeva konvertibilne marke	69

T29: Vladine financije BiH - jedinice sektora vlade.....	70
T30: Vladine financije BiH - struktura konsolidiranih prihoda i rashoda	71
T31: Vladine financije FBiH - jedinice sektora vlade	72
T32: Vladine financije FBiH - struktura konsolidiranih prihoda i rashoda	73
T33: Vladine financije RS - jedinice sektora vlade.....	74
T34: Vladine financije RS - struktura konsolidiranih prihoda i rashoda	75
T35: Tijekovi izravnih inozemnih ulaganja u BiH klasificirani prema zemlji stranog ulagača	76
T36: Tijekovi izravnih inozemnih ulaganja u BiH prema NACE Rev 2 klasifikaciji djelatnosti	77
T37: Stanje izravnih inozemnih ulaganja u BiH po sastavnicama	78
T38: Nominalni i realni efektivni tečaj konvertibilne marke	79

Napomena: Kratka metodološka objašnjenja se nalaze ispod svake tablice, dok su opširnija dostupna na www.cbbh.ba

Konvencija korištena u tablicama je sljedeća:

∅ Prosjek

* Oznaka za napomenu

- Podaci nisu dostupni

... Nedovoljan broj podataka za objavljivanje

Tekstni okvir:

Tekstni okvir 1: Proljetne projekcije CBBiH u pogledu ekonomske aktivnosti	18
--	----

SKRAĆENICE

AL	Albanija
APP	Program kupovine vrijednosnih papira
BDP/GDP	Bruto domaći proizvod
BDV	Bruto dodana vrijednost
BHAS	Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
BIRS	Burzanski indeks Republike Srpske
BTFP	Novokreirani program financiranja (Bank Term Funding Program)
BNB	Narodna banka Bugarske
BLSE	Banjalučka burza
BOA	Banka Albanije
BQK	Centralna banka Kosova
b. b.	Bazni bod
CAC 40	Francuski referentni indeks dionica
CBBiH/CBBH	Centralna banka Bosne i Hercegovine
CBCG	Centralna banka Crne Gore
CDS	Kupnja osiguranja od bankrota banke (credit default swap)
CHF	Švicarski franak
CNY	Kineski juan
CPI	Indeks cijena potrošača
CS	Credit Suisse
EA	Eurozona (Euroarea)
ECB	Europska centralna banka
EU	Europska unija
EUR	Euro
EUROSTAT	Statistički ured Europske unije
FBiH / FBH	Federacija Bosne i Hercegovine
FDIC	Federalna agencija za osiguranje depozita
FED	Federalni sustav rezervi SAD-a
FINMA	Švicarski regulator financijskog tržišta
FPI	Indeks cijena hrane (Organizacija za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih nacija)
HRK	Hrvatska kuna
KM	Konvertibilna marka
MK	Republika Sjeverna Makedonija
M1	Novčana masa u užem smislu
M2	Novčana masa u širem smislu
DAX	Njemački glavni burzanski indeks
DB	Deutsche Bank AG Frankfurt
NBS	Narodna banka Srbije
NASDAQ	Američki indeks tehnoloških akcija

NDA	Neto domaća aktiva
NBRM	Narodna banka Republike Sjeverne Makedonije
NEER	Nominalni efektivni tečaj
OPEC	Organizacija zemalja izvoznica nafte
FAO	Organizacija za hranu i poljoprivredu
ORS	Indeks obveznica Republike Srpske
OR/RR	Obvezna rezerva
PEPP	Hitni program kupnje zbog pandemije
PDV	Porez na dodanu vrijednost
p. b.	Postotni bod
QT	Pogram mjera kvantitativnog pooštavanja
REER	Realni efektivni tečaj
RS	Republika Srpska
RSD	Srpski dinar
S&P 500	Burzanski indeks S&P 500
SASE	Sarajevska burza
SASX 10	Indeks Sarajevske burze 10
SASX 30	Indeks Sarajevske burze 30
SVB	Banka Sicilijske doline
SNB	Swiss National Bank
TRL	Turska lira
USD	Američki dolar

IZVRŠNI SAŽETAK

Rast realne bruto dodane vrijednosti bio je skroman i u četvrtom tromjesečju. Inflatorni pritisci su slabili, što je, uz rast nominalne plaće, pozitivno utjecalo na rast potrošnje kućanstava. Međutim, smanjenje strane potražnje iz europodručja, koje se ogleda u nastavku snažnog pada domaće industrijske proizvodnje i izvoza u prvom tromjesečju 2024. godine, rezultiralo je nepromijenjenim očekivanjima (u odnosu na jesenji krug srednjoročnih makroekonomskih projekcija) o skromnom rastu ekonomske aktivnosti u tekućoj godini. Također, i u 2025. godini očekuje se ispodprosječan rast, u odnosu na prethodno desetljeće, razdoblje je bilo obilježeno ekstremnim šokovima poput pandemije i rekordnog inflatornog pritiska. Rezultati brzih procjena ekonomske aktivnosti iz lipnja 2024. godine, za prvo tromjesečje, gotovo su identični onima iz ožujka, te ne ukazuju na snažniji oporavak, usprkos slabljenju inflatornog pritiska.

Trend slabljenja inflatornih pritisaka je nastavljen u prvom tromjesečju. Međutim, indeks prosječnih potrošačkih cijena još uvijek bilježi rekordne razine od kada se službeno prikupljaju podatci o cijenama u BiH, pri čemu je na kraju ožujka zabilježen prosječan rast cijena od 23,1%, u odnosu na prosjek 2021. godine. Uslijed rasta minimalne plaće i cijene električne energije za dio domaćih potrošača, CBBiH je brze procjene inflacije za prvo i drugo tromjesečje, iz lipanjskog kruga brzih procjena, blago revidirala na više u odnosu na ožujak. I dalje se procjenjuje kako će inflatorni pritisci u prvoj polovini 2024. godine znatno oslabiti u usporedbi sa istim razdobljem prethodne godine. Ipak, ukupna inflacija je i dalje znatno iznad višegodišnjeg prosjeka, a inflatorni pritisci i dalje dolaze, uglavnom, iz domaće ekonomije, iz kategorija koje se uzimaju u obzir prilikom procjene temeljne inflacije. Trend rasta prosječnih nominalnih i realnih plaća je nastavljen i u prvom tromjesečju 2024. godine. Srednjoročne makroekonomske projekcije iz proljetnog kruga ukazuju na blago slabljenje inflatornih pritisaka u 2024. godini, u odnosu na objavljene u jesen 2023. godine. Ipak, i dalje naglašavamo kako postoje umjereni rizici za reviziju srednjoročnih projekcija na više.

Pad vrijednosti vanjskotrgovinske robne razmjene, kako na strani izvoza, tako i na strani uvoza, rezultirao je smanjenjem deficita tekućeg računa u četvrtom tromjesečju 2023. godine, u odnosu na isto razdoblje 2022. godine. Uslijed nominalnog smanjenja deficita tekućeg računa, praćenog rastom nominalnog BDP-a, zabilježen je pad deficita tekućeg računa izraženog u procentima BDP-a u četvrtom tromjesečju 2024. godine. Godišnji pad obima industrijske proizvodnje zabilježen je sedmo uzastopno tromjesečje. Pad obima industrijske proizvodnje zabilježen je u svim glavnim djelatnostima, dok je, u okviru prerađivačke industrije, naročito bio naglašen u djelatnosti Proizvodnja baznih metala. Posljedično, u prvom tromjesečju 2024. godine nastavljen je trend pada godišnjih stopa vrijednosti izvoza robe iz BiH. S druge strane, vrijednost uvoza robe u BiH u prvom tromjesečju zabilježila je godišnji rast, prvi put u posljednjih godinu dana.

Depoziti domaćih sektora, uglavnom bez ugovorenog dospijeca, i u domaćoj valuti, su nastavili rasti i u prvom tromjesečju. Usprkos očekivanjima banaka kako će se kreditni standardi u odobravanju kredita stanovništvu tijekom prva tri mjeseca 2024. godine značajno pooštriti, krediti stanovništvu, posebice nenamjenski, su nastavili rasti. I krediti poduzećima su na godišnjoj razini zabilježili značajan rast.

I dalje nema naznaka da promjene u domaćim kamatnim stopama, ili pojačana potražnja za kreditima potiču rast inflacije. Prosječna kamatna stopa na depozite sa ugovorenim dospijecom blago je smanjena u odnosu na četvrto tromjesečje. Ipak, prosječni trošak financiranja banaka je viši u odnosu na prethodno tromjesečje, posebice u segmentu izvora u inozemnim valutama. U strukturi domaćih izvora sredstava banaka dominantni su depoziti bez ugovorenog roka dospijeca, za koje su kamatne stope, i dalje, znatno ispod 1%. Prosječna kamatna stopa na novoodobrene kredite stanovništvu bila je gotovo nepromijenjena, u odnosu na četvrto tromjesečje. U slučaju poduzeća, zabilježeno je čak i blago smanjenje prosječne kamatne stope na kredite, u odnosu na isto razdoblje.

Glavna i odgovorna urednica:

dr. Belma Čolaković

GLAVNI EKONOMSKI POKAZATELJI

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Nominalni BDP BiH (u milijunima KM)¹⁾, tekuće cijene	27.359	28.929	30.265	31.803	33.942	35.785	34.728	39.145	45.618	48.948
Realni BDP (stopa rasta u %)¹⁾	1,2	4,3	3,2	3,2	3,8	2,9	-3,0	7,4	4,2	1,7
Stopa rasta potrošačkih cijena u BiH²⁾	u postocima									
Prosječna godišnja stopa rasta CPI	-0,9	-1,0	-1,1	1,2	1,4	0,6	-1,0	2,0	14,0	6,1
Godišnja stopa rasta CPI za prosinac	-0,4	-1,3	-0,3	1,3	1,6	-0,1	-1,6	6,3	14,7	2,2
Proračun sektora opće vlade³⁾	u postocima BDP-a									
Prihodi	43,8	43,0	42,7	43,1	43,1	42,5	42,1	41,5	39,9	-
Rashodi ⁴⁾	45,8	42,3	41,5	40,5	40,8	40,6	47,4	41,8	40,3	-
Saldo	-2,0	0,7	1,2	2,6	2,3	1,9	-5,3	-0,3	-0,4	-
Novac i kredit	u postocima BDP-a									
Novac u širem smislu (M2)	63,1	64,5	66,7	69,5	71,3	73,6	81,3	80,5	72,9	69,2
Kreditni nevladinim sektorima	56,2	54,4	53,7	54,9	54,3	55,0	55,2	50,8	45,9	43,4
Platna bilanca	Bruto devizne rezerve									
U milijunima KM	7.826	8.606	9.531	10.557	11.623	12.597	13.868	16.348	16.066	16.290
U milijunima USD	5.309	4.883	5.391	6.083	7.012	7.210	8.079	9.885	8.637	9.004
U mjesecima uvoza robe i usluga	6,1	6,7	7,2	7,1	7,3	7,8	10,0	9,3	6,8	7,0
Bilanca tekućeg računa	Saldo robne razmjene⁵⁾									
U milijunima KM	-1.983	-1.458	-1.424	-1.520	-1.094	-927	-980	-695	-1.978	-1.376
U milijunima USD	-1.345	-827	-805	-876	-660	-531	-571	-420	-1.063	-760
U postocima BDP-a	-7,2	-5,0	-4,7	-4,8	-3,2	-2,6	-2,8	-1,8	-4,3	-2,8
Vanjski dug sektora vlade	Saldo robne razmjene⁵⁾									
U milijunima KM	-7.874	-7.176	-7.089	-7.417	-7.521	-7.963	-6.268	-7.170	-10.183	-10.198
U milijunima USD	-5.342	-4.071	-4.010	-4.274	-4.538	-4.558	-3.651	-4.335	-5.474	-5.637
U postocima BDP-a	-28,8	-24,8	-23,4	-23,3	-22,2	-22,3	-18,0	-18,3	-22,3	-20,8
Vanjski dug sektora vlade	Servisiranje vanjskog duga⁶⁾									
U milijunima KM	8.442	8.693	8.872	8.147	8.198	8.140	8.726	9.435	9.257	8.887
U milijunima USD	5.249	4.856	4.782	4.996	4.801	4.657	5.479	5.417	5.048	5.021
U postocima BDP	30,9	30,0	29,3	25,6	24,2	22,7	25,1	24,1	20,3	18,2
Servisiranje vanjskog duga⁶⁾	Servisiranje vanjskog duga⁶⁾									
U milijunima KM	761	581	723	983	955	794	741	773	802	1255
U milijunima USD	516	330	409	567	576	454	432	467	431	694
U postocima izvoza robe i usluga	8,2	5,7	6,7	7,7	6,7	5,5	6,2	4,6	3,7	7,8

Napomena:

- 1) Izvor: Agencija za statistiku BiH: Bruto domaći proizvod BiH 2022. godina, proizvodni pristup, prvi rezultati, srpanj 2023. godine.
 - 2) Izvor: Agencija za statistiku BiH
 - 3) Izvor: Centralna banka BiH
 - 4) Rashodi uključuju i neto nabavu stalnih sredstava.
 - 5) Saldo izvoza i uvoza robe na platnobilančnoj osnovi uključuje prilagođenja obuhvaća i vrijednosti koja se rade u svrhu izvještavanja o platnoj bilanci, u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za platnu bilancu, šesto izdanje).
 - 6) Izvor: Ministarstvo financija i trezora BiH
- Podaci nisu dostupni

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

**Međunarodno
ekonomsko okruženje**

1. MEĐUNARODNO EKONOMSKO OKRUŽENJE

U prvom tromjesečju tekuće godine nastavljeno je stagniranje ekonomske aktivnosti u EU i eurozoni, uslijed pooštrenih uvjeta financiranja, te geopolitičkih nestabilnosti koje su uzrokovane ratovima u Ukrajini i na Bliskom istoku. Međunarodno tržište energenata je početkom 2024. godine iskazalo visok stupanj otpornosti. U ožujku 2024. godine nastavljeno je usporavanje rasta potrošačkih cijena u eurozoni i EU. Temeljna inflacija, u eurozoni, također je nastavila usporavati na godišnjoj razini, osmi mjesec u nizu.

Uslijed očekivanja o budućim kretanjima referentnih kamatnih stopa vodećih svjetskih centralnih banaka američko i europsko tržište akcija je nastavilo rasti. Stope prinosa desetogodišnjih obveznica zemalja eurozone su u prosjeku neznatno porasle, a kamatne stope na kredite i depozite banaka u eurozoni ili stagniraju, ili su u blagom padu.

Ekonomska aktivnost u EU i eurozoni je stagnirala tijekom 2023. godine, uslijed pooštrenih uvjeta financiranja, te geopolitičkih nestabilnosti koje su uzrokovane ratovima u Ukrajini i na Bliskom istoku. Trend se nastavio i u prvom tromjesečju 2024. godine, kada su također zabilježene skromne godišnje stope rasta u EU i eurozoni (0,4% i za EU i za eurozonu), prema brzim procjenama Eurostata¹ (Grafikon 1.1). Promatrajući na tromjesečnoj razini, ekonomije i EU i eurozone su ostvarile rast od 0,3%, u odnosu na prethodno tromjesečje. Pri tome se i dalje primjećuju značajne razlike među zemljama članicama EU, gdje se Španjolska izdvaja kao jedna od zemalja koja je činila pokretačku snagu rasta EU, sa godišnjim rastom realnog BDP-a od 2,4%, u prvom tromjesečju tekuće godine. Sa druge strane, Njemačka ekonomija je, u prvom tromjesečju, zabilježila godišnji pad ekonomske aktivnosti (-0,2%), treće tromjesečje u nizu, najviše kao rezultat slabe globalne tražnje za industrijskim proizvodima. Ipak, na tromjesečnoj je razini Njemačka ekonomija zabilježila rast od 0,2%, u odnosu na prethodno tromjesečje. U prvom tromjesečju tekuće godine obim industrijske proizvodnje u Njemačkoj zabilježio je tromjesečni rast od 0,3%, dok je na godišnjoj razini i dalje bilježio pad (5,2%). Na razini eurozone kompozitni indeks menadžera nabavke (PMI) zabilježio je blago poboljšanje, kada je u ožujku dostigao vrijednost od 50,3² (nakon zabilježenih vrijednosti od 47,9 i 49,2 za siječanj i veljaču, respektivno). U travnju je navedeni indeks zabilježio najveću vrijednost u posljednjih 11 mjeseci (51,7), kao rezultat nastavka snažnog rasta aktivnosti u uslužnom sektoru³.

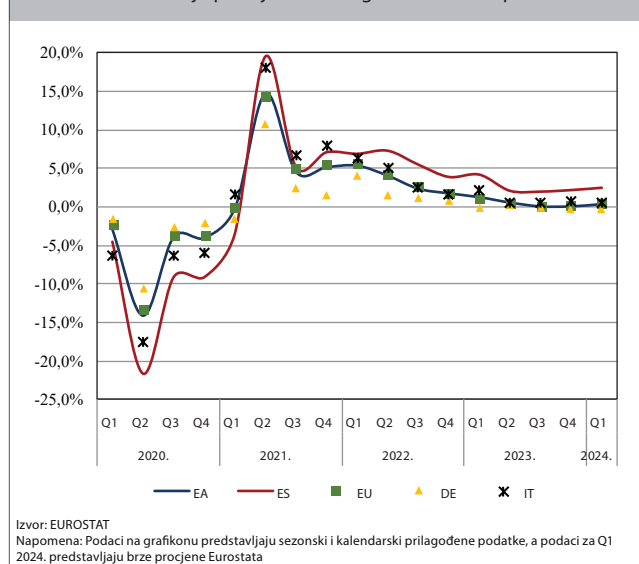
¹ Eurostat Flash estimate, Q1 2024. godine, 15. svibanj 2024. godine, bazirano na sezonskim i kalendarski prilagođenim podacima.

² Vrijednost indeksa PMI (engl. Purchasing Manager Index) iznad 50 označava ekspanziju, a vrijednost ispod 50 označava kontrakciju ekonomske aktivnosti.

³ PMI Releases, S&P Global, 6. svibanj 2024. godine.

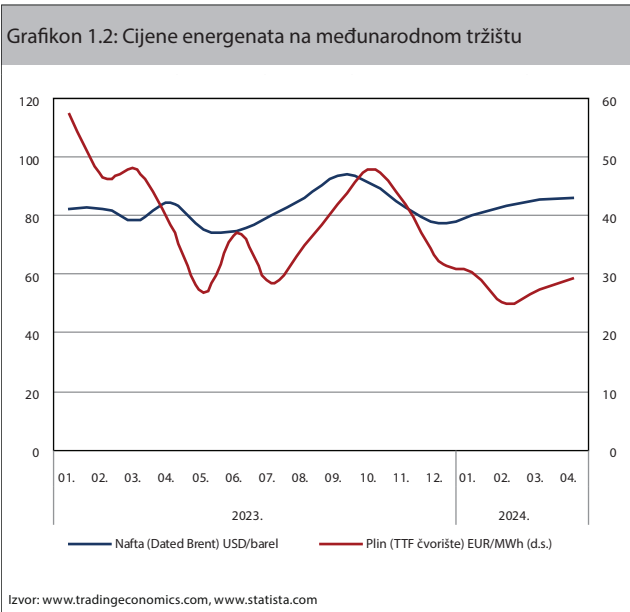
Prema posljednjim, proljetnim projekcijama Europskog povjerenstva⁴ očekuje se godišnji rast realnog BDP-a od 1,0% za EU i 0,8% za eurozonu u 2024. godini, što je revidirano na više u odnosu na zimske projekcije za EU, a ostalo nepromijenjeno za eurozonu. Očekuje se da će sve zemlje članice EU u 2024. godini ostvariti rast realnog BDP-a. U 2025. godini se također očekuje postupni oporavak, te stope rasta realnog BDP-a od 1,6% za EU, i 1,4% za eurozonu. Usporavanje vanjske trgovine i smanjenje konkurentnosti, uz sve izraženiji rast jediničnog troška radnika, u narednom razdoblju predstavljaju najveći ograničavajući čimbenik za ekonomsku aktivnost u EU.

Grafikon 1.1: Godišnje promjene realnoga BDP-a u Europi

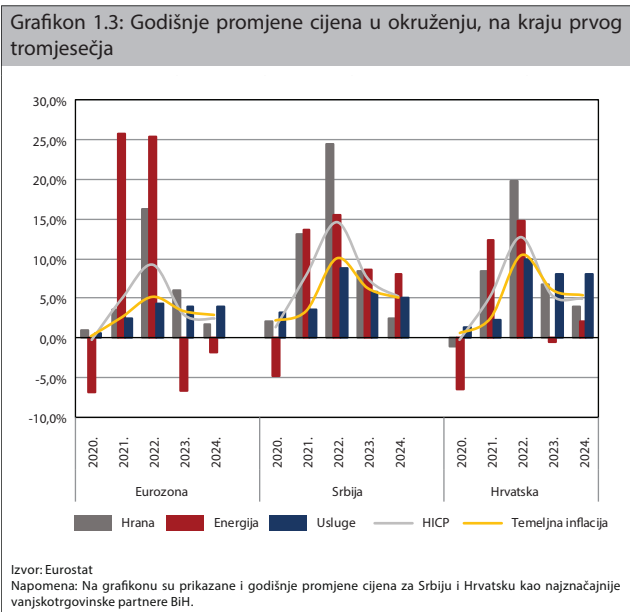

Usprkos izraženim geopolitičkim tenzijama međunarodno tržište energenata je u prva četiri mjeseca 2024. godine iskazalo visok stupanj otpornosti. Prosječna cijena barela nafte tipa Brent je u travnju iznosila 86,3 američkih dolara, što je 2,0% više u odnosu na isti mjesec prethodne godine (Grafikon 1.2). Umjereni rast cijena nafte je posljedica poboljšanih ekonomskih pokazatelja iz SAD i Kine, najvećih potrošača nafte u svijetu. U prethodnom razdoblju cijene nafte su se kretale u ograničenom rasponu, a značajnije promjene mogu se očekivati nakon lipanjskog sastanka zemalja članica OPEC+. Cijene prirodnog plina su u blagom porastu od sredine prvog tromjesečja tekuće godine uslijed zabrinutosti u vezi sa protokom ruskog plina kroz Ukrajinu, s obzirom na to da postojeći petogodišnji ugovor ističe krajem godine. S druge strane toplije vrijeme dovelo do smanjene potražnje za plinom, što je omogućilo punjenje europskih skladišta plina. U travnju tekuće godine plinom se trgovalo po prosječnoj cijeni od 29,4 eura po megavat satu, što je za 23,7% manje u odnosu na isti mjesec prethodne godine.

⁴ Europsko povjerenstvo: Proljetne ekonomske projekcije, 15. svibanj 2024. godine.

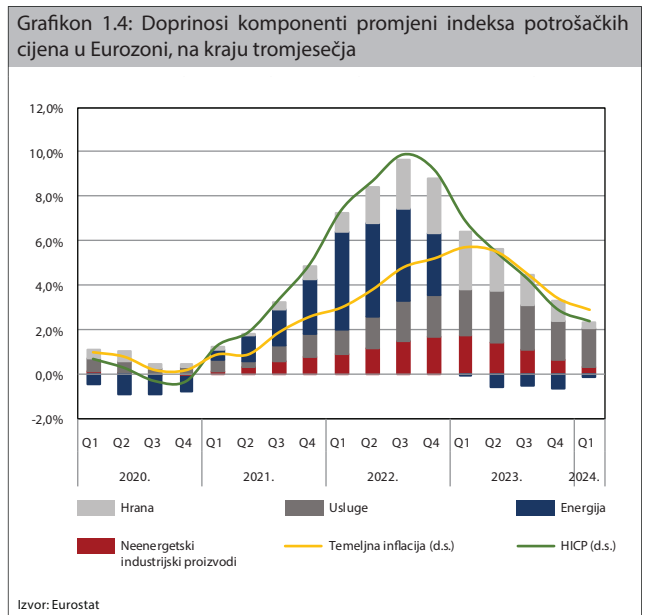

Na kraju prvog tromjesečja 2024. godine u eurozoni i EU su zabilježene godišnje stope rasta cijena od 2,4% i 2,6%, respektivno. Godišnje stope inflacije u eurozoni i EU, u ožujku tekuće godine, bile su za 4,5 pp, odnosno za 5,7 pp niže u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Cijene hrane su u eurozoni, u ožujku 2024. godine, zabilježile godišnji rast od 1,7%, što je za 4,3 pp niže u odnosu na isti mjesec prethodne godine (Grafikon 1.3). S druge strane, cijene usluga, koje čine 44,9% potrošnje kućanstava u eurozoni, u ožujku su ostvarile identičnu stopu rasta (4,0%), u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Godišnja stopa rasta cijena usluga, na kraju prvog tromjesečja, nadmašila je rast ukupne i temeljne inflacije. Perzistentnost inflacije usluga u eurozoni je velikim dijelom posljedica snažnog rasta plaća.

Temeljna inflacija u eurozoni je nastavila usporavati na godišnjoj razini, osmi mjesec u nizu. Na kraju prvog tromjesečja, temeljna inflacija je zabilježila nižu vrijednost u odnosu na kraj prethodnog tromjesečja, ali je i dalje viša od ukupne stope rasta cijena. Najveći

doprinos ukupnom rastu cijena, u ožujku, zabilježen je za kategoriju usluga (1,8%), te za kategorije hrane i neenergetskih industrijskih proizvoda (Grafikon 1.4). Kategorija neenergetskih industrijskih proizvoda, čiji ponder u ukupnoj potrošnji domaćinstava eurozone iznosi 25,7%, u ožujku je zabilježila niži godišnji rast cijena (za 5,5 pp), u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Cijene energije su, u eurozoni, u ožujku ostvarile godišnji pad (1,8%) jedanaesti mjesec u nizu. Ipak, godišnja stopa pada cijena energije bila je niža u odnosu na prethodni mjesec (3,7%), što se najviše može pripisati utjecaju baznog efekta. Premda ukupna inflacija u posljednjim mjesecima značajno usporava, ključni izazov za kreatore monetarne politike u eurozoni i dalje predstavlja perzistentnost temeljne inflacije.

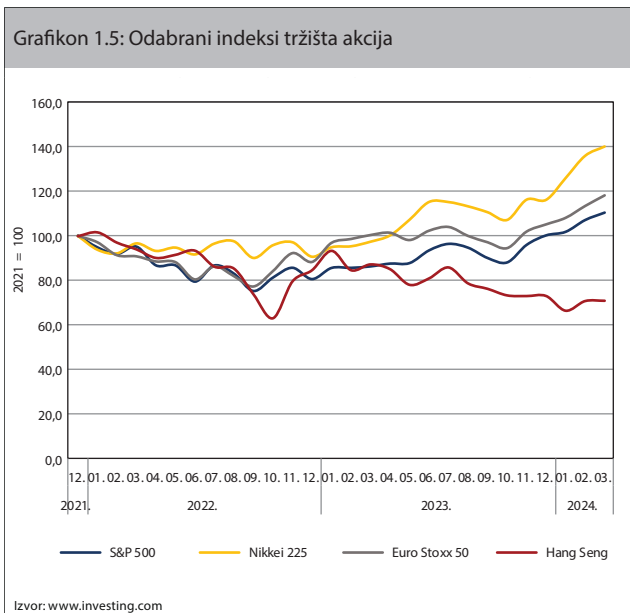

U ožujku 2024. godine nije bilo značajnije promjene u očekivanjima u vezi sa početkom i tempom smanjenja ključnih kamatnih stopa od strane ECB i FED-a. Prema posljednjim projekcijama i očekivanjima zvaničnika ECB-a, prvo smanjenje ključnih kamatnih stopa potencijalno bi se moglo očekivati u lipnju tekuće godine, ukoliko ne dođe do značajnije promjene u dinamici pada inflacije. Daljnji tijek smanjenja ključnih kamatnih stopa ostaje neizvjestan, te će dalje odluke ovisiti o ekonomskim podacima.

Nakon visokog rasta u zadnjem tromjesečju prethodne godine svi vodeći svjetski indeksi tržišta akcija, sa izuzetkom kineskih i britanskih, nastavili su rasti. Ključne determinante rasta tržišta akcija su pored očekivanja u kretanju ključnih kamatnih stopa vodećih centralnih banaka i povoljne poslovne performanse akcionarskih društava koje ulaze u sastav indeksa. Rast američkog tržišta akcija je nastavljen, ali slabijim intenzitetom nego u prethodnom tromjesečju kada je bio izrazito snažan. Vodeći burzanski indeksi na tržištu akcija SAD su nakon rasta u prethodnom tromjesečju u prvom tromjesečju ove godine u prosjeku porasli za 8,3%, dok je rast na europskom tržištu akcija 10,5%. Kroz razdoblje performansi prolazi i britansko tržište akcija čiji je

godišnji rast u usporedbi sa ostalim tržištima neznatan. U zadnjih godinu dana FTSE je porastao za 4,2%, a prosjek za američko i europsko tržište akcija je 27% i 16% respektivno⁵.

Srpska i hrvatska tržišta akcija su zabilježila približno isti rast. U prva tri mjeseca 2024. godine, nakon blagog pada u prethodnom tromjesečju, vrijednost vodećeg srpskog indeksa akcija (BELEX 15) povećana je za 13%, a isto toliko je porastao i Belexline. Vodeći hrvatski indeks (CROBEX) je nakon umjerenog i postojanog rasta tijekom prethodna tri tromjesečja u izvještajnom razdoblju veći za 12% (q/q-1).

U protekla tri mjeseca (prosinac 2023. – ožujak 2024.) prinosi desetogodišnjih obveznica zemalja eurozone su neznatno porasli, dok je većini zemalja Istočne Europe zabilježena stagnacija ili neznatni pad prinosa. Nakon što je njemački BDP na godišnjoj razini smanjen, u trećem i četvrtom tromjesečju prošle godine, prinosi na tržištu desetogodišnjih obveznica su porasli za 25 b.p. (prosinac 2023. – ožujak 2024) dvostruko više od europskog prosjeka. Raspon između prinosa na obveznice zemalja sa najvišim kreditnim rejtingom (tri A) i ostalih zemalja u dužim ročnim segmentima nije bitno izmijenjen u odnosu na prethodno tromjesečje.

I dalje visoke kamatne stope na kredite u eurozoni dodatno su smanjile potražnju za kreditima u prvom tromjesečju 2024. godine pa je zabilježen kreditni rast slab. Kreditni standardi za kredite ostali su strogi, uz dodatno blago pooštavanje uvjeta za odobravanje kredita nefinancijskim poduzećima i stanovništvu.

⁵ Veza između ekonomske aktivnosti i tržišta akcija u Q1 2024. godine je najslabija u Kini. Ni na ostalim tržištima ova veza nije stabilna i promjene tržišta akcija ne prati uvijek ekonomsku dinamiku. Rast realnog BDP u prvom tromjesečju 2024. godine u Kini, SAD, Velikoj Britaniji, eurozoni i Japanu bio je 1,6%, 1,1%, 0,6%, 0,3% i -0,5% respektivno.

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Realni sektor

2. REALNI SEKTOR

Stagniranje ekonomske aktivnosti EU, u četvrtom tromjesečju, na domaćem tržištu je uzrokovalo pad poslovanja sekundarnih djelatnosti, i posljedično, skroman rast ekonomske aktivnosti. Trend niskih godišnjih stopa realne ekonomske aktivnosti, iz prva tri tromjesečja 2023. godine, nastavljen je i u posljednjem tromjesečju. U prvom tromjesečju tekuće godine nastavljen je trend pada obima industrijske proizvodnje, kao rezultat pada obima proizvodnje u svim glavnim djelatnostima. U prvom tromjesečju nastavljen je umjeren rast prosječnih potrošačkih cijena, pri čemu je temeljna inflacija i dalje viša u odnosu na stopu rasta ukupnih cijena, što ukazuje na sve izraženiji rast domaćih cijena. Na tržištu rada nastavljen je trend pozitivnih kretanja, uz snažan rast nominalnih i realnih plaća.

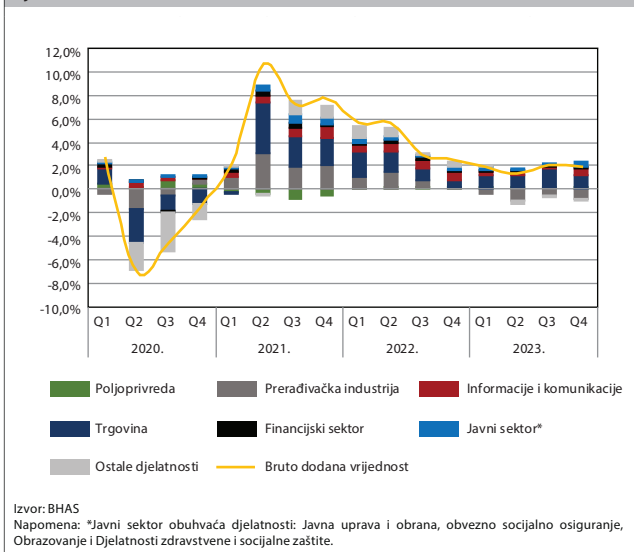
2.1 Bruto domaći proizvod

Trend niskih godišnjih stopa rasta realne ekonomske aktivnosti, iz prva tri tromjesečja 2023. godine, nastavljen je i u posljednjem tromjesečju. Stagniranje ekonomske aktivnosti EU, u četvrtom tromjesečju, na domaćem tržištu je uzrokovalo pad poslovanja sekundarnih djelatnosti⁶, i posljedično, skroman rast ekonomske aktivnosti. U četvrtom tromjesečju 2023. godine zabilježena je godišnja stopa rasta realnog BDP-a od 1,7%. Uslijed niže stope inflacije zabilježena je značajno niža godišnja stopa rasta nominalnog BDP-a u četvrtom tromjesečju (4,1%), u odnosu na rast iz prvih devet mjeseci 2023. godine.

Promatrano po područjima klasifikacije djelatnosti, u četvrtom tromjesečju 2023. godine, ostvaren je skroman godišnji rast realne BDV (bruto dodane vrijednosti), od 1,9%. Skroman rast domaće ekonomske aktivnosti u velikoj mjeri je determiniran padom industrijske proizvodnje i izvoza, u značajnoj mjeri, uslijed stagnacije ekonomske aktivnosti u eurozoni (gdje je godišnja stopa rasta u četvrtom tromjesečju 2023. godine iznosila 0,1%). Najveći doprinos godišnjim stopama rasta, u četvrtom tromjesečju 2023. godine, imale su djelatnosti trgovine, te informacije i komunikacije, dok je negativan doprinos imala djelatnost prerađivačke industrije (Grafikon 2.1). Snažna stopa godišnjeg rasta, u četvrtom tromjesečju, zabilježena je za djelatnost hotelijerstva i ugostiteljstva (16,6%), čije je sudjelovanje u ukupnoj bruto dodanoj vrijednosti u četvrtom tromjesečju iznosilo 2,7%. Od ostalih djelatnosti koje su zabilježile značajan godišnji rast aktivnosti, izdvajaju se naobrazba, te informacije i komunikacije, sa godišnjim stopama rasta od 9,6% i 8,4%, respektivno. Sa druge strane, u posljednjem tromjesečju 2023. godine djelatnost prerađivačke industrije zabilježila je značajnu stopu pada aktivnosti (6,1%), a njezino sudjelovanje u ukupnoj bruto dodanoj vrijednosti iznosilo je 14,0%.

⁶ U najvažnije sekundarne djelatnosti ubrajamo Prerađivačku industriju i Građevinarstvo.

Grafikon 2.1: Doprinos godišnjoj promjeni aktivnosti za odabrane djelatnosti

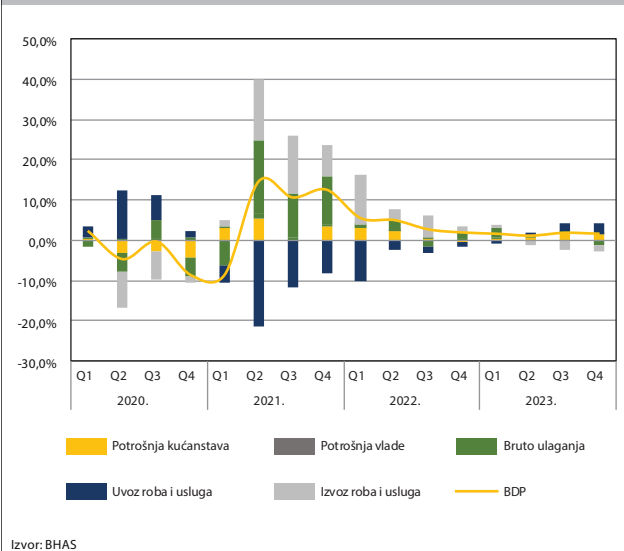

Najveći doprinos rastu realnog BDP-a, u četvrtom tromjesečju 2023. godine, imala je potrošnja kućanstava⁷, koja je zabilježila godišnju stopu rasta od 2,0% (Grafikon 2.2). Slabljenje inflatornih pritisaka u odjeljcima roba, koje čine značajnu stavku izdataka kućanstava, doprinijelo je nastavku postupnog oporavka potrošnje kućanstava u četvrtom tromjesečju 2023. godine (godišnja stopa rasta potrošnje kućanstava u prvih devet mjeseci 2023. godine iznosila je 1,4%). Promatrano po rashodnom pristupu, u četvrtom tromjesečju 2023. godine, zabilježen je pad bruto investicija na godišnjoj razini (4,4%), što je rezultiralo negativnim doprinosom ukupnom rastu BDP-a⁸. Izvoz roba i usluga, čije je sudjelovanje u BDP-u, prema rashodnom pristupu, u četvrtom tromjesečju iznosilo 38,6%, je zabilježio godišnji pad (od 4,3%) treći kvartal u nizu. Značajno sudjelovanje izvoza roba i usluga u ukupnom BDP-u, kao i ostvarena negativna godišnja stopa rasta, rezultirali su negativnim doprinosom rastu ukupnog BDP-a. Negativan utjecaj trgovinske razmjene sa inozemstvom jednim dijelom se može pripisati slaboj globalnoj potražnji, prekompoziciji u strukturi potražnje (rast potražnje za uslugama), i posljedično, usporavanju ekonomske aktivnosti naših glavnih trgovinskih partnera.

⁷ Ukupno sudjelovanje potrošnje domaćinstava u ukupnom BDP-u u četvrtom tromjesečju 2023. godine iznosilo je 67,7%.

⁸ Ukupno sudjelovanje bruto investicija u ukupnom BDP-u u četvrtom tromjesečju 2023. godine iznosilo je 26,7%.

Grafikon 2.2: Doprinosi godišnjoj stopi promjene sastavnica BDP-a prema rashodnom pristupu

Izvor: BHAS

Tekstni okvir 1: Proljetne projekcije CBBiH u pogledu ekonomske aktivnosti

Temeljem prethodne jesenje prognoze, u 2023. godini očekivao se godišnji rast ekonomske aktivnosti od 1,6%, što je istovjetno i ranijem proljetnom krugu. Službena objava sa početka travnja 2024. godine o kretanju ekonomske aktivnosti u 2023. godini upravo je bila identična našim prognozama u posljednje dvije runde. Službena inflacija u prethodnoj godini je iznosila 6,1%, što je veoma usuglašeno sa našim očekivanjima iz prethodnog kruga (6,3%), kada smo imali posljednje dostupne podatke iz rujna, pogotovo što je u posljednjem tromjesečju prethodne godine zabilježeno neočekivano brzo usporavanje domaćih potrošačkih cijena. Bez obzira na redovita revidiranja, uslijed promjena osnovnih pretpostavki na kojima se baziraju projekcije, prvenstveno očekivane ekonomske aktivnosti u europodručju kao glavnom vanjskotrgovinskom partneru, ali isto tako i revizije službenih podataka iz nacionalnih računa, naše dosadašnje projekcije su se pokazale vrlo pouzdane te su harmonizirane sa trendovima u projekcijama ostalih relevantnih institucija (Tablica 1). Revidiranje projekcija, u razdoblju i dalje visoke inflacije te velikih geopolitičkih previranja, svakako je izraženije, stoga ih sve nacionalne i međunarodne institucije kontinuirano revidiraju. Naše posljednje, proljetne, projekcije su zasnovane na službenim tromjesečnim podatcima zaključno sa zadnjim tromjesečjem 2023. godine, te endogenim i egzogenim podatcima više frekvencije bar do kraja veljače.

Tablica 1.1 Makroekonomske prognoze za BiH tijekom 2023. godine

Za razdoblje	Projekcije tijekom 2023. godine, u %	CBBiH	MMF	Svjetska banka	Prognoza konsenzusa	Europska komisija
2023.	BDP	Proljeće 1,6 Jesen 1,6	2,0 2,0	2,5 2,2	2,1 1,7	1,6 1,5
	Inflacija	Proljeće 7,7 Jesen 6,3	6,0 5,5	5,0 6,0	4,3 6,9	6,1 6,5
2024.	BDP	Proljeće 3,2 Jesen 2,1	3,0 3,0	3,0 2,8	2,2 2,6	2,3 2,0
	Inflacija	Proljeće 2,6 Jesen 2,9	3,0 3,0	2,1 2,0	2,8 3,1	2,2 3,5

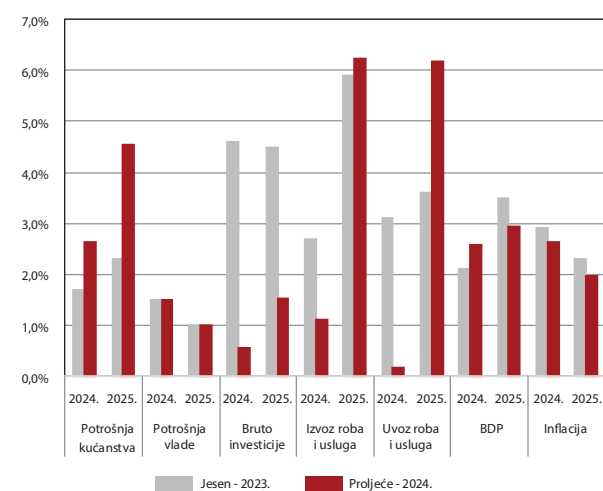
Izvor: Projekcije CBBiH, MMF, Svjetska banka, Consensus Forecast, Europska komisija

Smanjenje strane potražnje iz europodručja, koje se ogleda u nastavku snažnog pada domaće industrijske proizvodnje i izvoza u prvom tromjesečju 2024. godine, doprinijelo je nastavku očekivanja o skromnom rastu ekonomske aktivnosti (2,6%) u tekućoj godini. Također, i u 2025. godini očekuje se ispodprosječan rast (2,9%) u odnosu na prethodno desetljeće (3,0%), razdoblje koji je obilježeno ekstremnim šokovima poput pandemije i rekordnog inflatornog pritiska. Nešto značajniji rast realnog BDP-a očekuje se u 2026. godini (3,3%), s tim kako je navedeni rast još uvijek nedovoljan za brže smanjenje ekonomskog jaza za zemljama EU.

Ključne pretpostavke za rast domaćeg BDP-a su, uz već navedene eksterne pretpostavke, rast tekuće potrošnje (prvenstveno osobne, u određenoj mjeri i državne) i blagi rast investicija. U odnosu na prethodni krug projekcija, u ovom krugu puno veći doprinos rastu realnog BDP-a dolazi od osobne potrošnje, uslijed rasta nominalnih plaća, zaposlenosti i priljeva od doznaka. Na drugoj strani, značajnije usporavanje investicija (u smislu kategorije nacionalnih računa), u odnosu na prethodno izvješće, bazirano je na revidiranju službenih podataka. Nastavak snažnog pada izvoza roba u prvom tromjesečju 2024. godine negativno doprinosi ekonomskoj aktivnosti, što je rezultiralo našoj reviziji procjene ukupnog izvoza u tekućoj godini na niže, u odnosu na jesenji krug. Navedene promjene utjecale su na revidiranja projekcija pojedinih komponenti nacionalnih računa za 2024. godinu, u odnosu na prethodni krug projekcija. Najizraženiji doprinos rastu realne ekonomske aktivnosti bilježi rast osobne investicijske potrošnje, dok sa druge strane slab doprinos izvoza uzrokuje skroman rast ukupne ekonomske aktivnosti. Pogoršanje neto izvoza u 2023. godini, i početkom tekuće godine, prvenstveno je rezultat visokog pada robnog izvoza (godišnji pad od 12,5% u prvom tromjesečju). Projicirana stopa rasta realnog izvoza roba i usluga u 2024. godini iznosi 1,1%, i u odnosu na pad robnog izvoza je bitno viša imajući u vidu visoka očekivanja o rastu izvoza usluga. Uvoz je pod snažnim utjecajem izvoza, ali i cijena energenata na međunarodnom tržištu, koje su se stabilizirale u posljednje vrijeme nakon dramatične volatilnosti zabilježene nakon izbijanja rata u Ukrajini, stoga je u tekućoj godini projicirana zanemariva stopa rasta realnog uvoza od 0,2%. Na skroman rast ukupnog izvoza i uvoza dominantno utječe usporavanje rasta ekonomija naših trgovinskih partnera. Uz blagi rast realne državne potrošnje, koja ima najmanji udjel u ukupnoj aktivnosti, zasnovan uglavnom na porastu plaća te troškova za robe i usluge, kontinuirani rast bilježi i osobna potrošnja kao rezultat povoljnijih kretanja na tržištu rada, povećanog kreditiranja te rastu ostalog dohotka koji je uzrokovan rastom doznaka iz inozemstva i porastom cijena nekretnina, koje determiniraju veći povrat na uloženi kapital stanovništva. U tekućoj godini očekuje se skroman rast realnih investicija, koje su pod utjecajem nedovoljne spremnosti donositelja politika za stvaranjem pozitivne poslovne klime. Blagi rast investicijske aktivnosti privatnog sektora je pod utjecajem još uvijek nižih domaćih kamatnih stopa u usporedbi sa kamatnih stopama u europodručju, s tim da značajan udjel u investicijama u ovoj godini se može očekivati i od zadržane dobiti iz prethodne godine

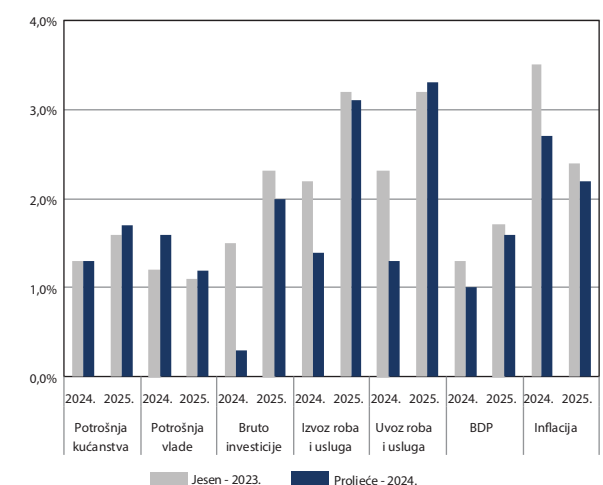
u kojoj su mnoge tvrtke zabilježile rekordnu neto dobit. Investicijska potrošnja države uzrokovana je radovima na velikim infrastrukturnim projektima, koji se mogu posebice očekivati u tekućoj godini zbog lokalnih izbora. Uspoređujući projekciju domaće aktivnosti sa projekcijom očekivane ekonomske aktivnosti u EU (Grafikon 2.4) vidljivo je kako su trendovi slični za sve sastavnice, osim što se na domaćem tržištu očekuje izraženiji rast osobne potrošnje, dok se na drugoj strani očekuje izraženiji pad za vanjskotrgovinsku razmjenu. Pogoršanje monetarnih uvjeta u EU i usporavanje vanjske trgovine uzrokovalo je skroman rast realnog stranog BDP-a u projekcijskom razdoblju. Slab rast privatne potrošnje i pad investicija, posebice u građevinske radove, te rast jediničnog troška rada, u narednom razdoblju predstavljaju najveći ograničavajući čimbenik na ekonomsku aktivnost u EU. Nova proljetna projekcija Europskog povjerenstva (EC) pokazuje na niži rast aktivnosti u 2024. godini u odnosu na jesenje projekcije, čime je prema novoj projekciji proizvodni jaz (eng. output gap) i dalje negativan, odnosno rast realne ekonomske aktivnosti je ispod potencijalnog BDP-a u EU za tekuću i narednu godinu.

Grafikon 2.3: Usporedivost projekcija sastavnica realnoga BDP-a i inflacije u BiH

Izvor: Projekcije CBBiH

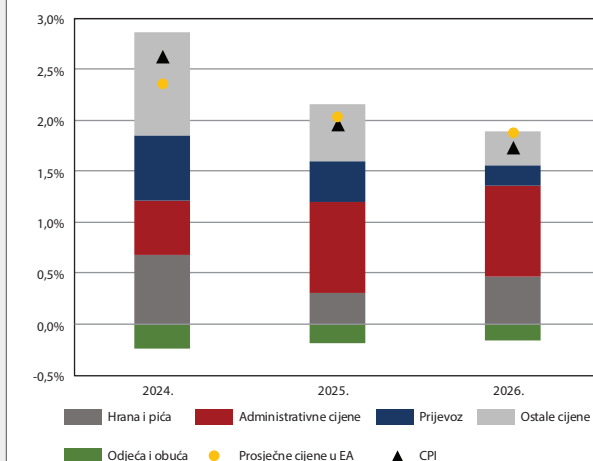
Grafikon 2.4: Usporedivost projekcija sastavnica realnoga BDP-a i inflacije u EU

Izvor: Europska komisija

U ovoj godini očekuje se nastavak inflatornog pritiska, slijedom rasta cijene hrane i administrativnih cijena, gdje se posebice izdvajaju režijski troškovi, te ostalih domaćih cijena slijedom sve većeg pritiska na tržištu rada temeljem pada ionako lošeg životnog standarda građana. Projicirana je stopa rasta potrošačkih cijena od 2,6% u 2024. godini, dok se do kraja projekcijskog razdoblja očekuje usporavanje inflacije, s tim kako bitan rizik u srednjoročnom razdoblju predstavlja kretanje cijena proizvoda zasnovanih na fosilnoj energiji nakon uvođenja CBAM (eng. Carbon Border Adjustment Mechanism) mehanizma, koji ima za cilj da umanjí efekat emisije ugljena u međunarodnoj trgovini od početka 2026. godine. U kratkom roku, daljnji rast cijena energije na domaćem tržištu, uz značajno povećanja minimalne plaće početkom tekuće godine, može sa određenim vremenskim pomakom djelovati na rast prosječnih potrošačkih cijena. U tekućoj godini projiciran je pozitivan doprinos odjeljaka hrane i pića, prijevoza, administrativnih cijena te ostalih domaćih cijena (Grafikon 2.5), koje su pod dodatnim pritiskom sindikalnih zahtjeva u javnom i privatnom sektoru slijedom sve većeg rasta pregovaračke moći radnika, ali i sve većeg rasta profitnih marži u brojnim djelatnostima, što uzrokuje inflacijsku spiralu i nastavak izraženijeg rasta jediničnog troška rada. U idućoj godini očekuje se inflacija u visini od 2,0% gdje će opet u strukturi rasta najveći doprinos imati cijene hrane i temeljna inflacija, te prijevoz. Daljnje usporavanje inflacije očekuje se i za 2026. godinu (1,7%), u kojoj se očekuje pozitivan doprinos svih odjeljaka osim odjeće i obuće koja kontinuirano u petnaestogodišnjom razdoblju djeluje deflatorno na prosječne potrošačke cijene.

Grafikon 2.5: Doprinosi godišnjim stopama promjene potrošačkih cijena u projekcijskom razdoblju

Izvor: Projekcije CBBiH, ECB

Napomena: Administrativne cijene uključuju odjeljke alkoholnih pića i duhana; režijskih troškova; zdravstva; komunikacija te obrazovanja.

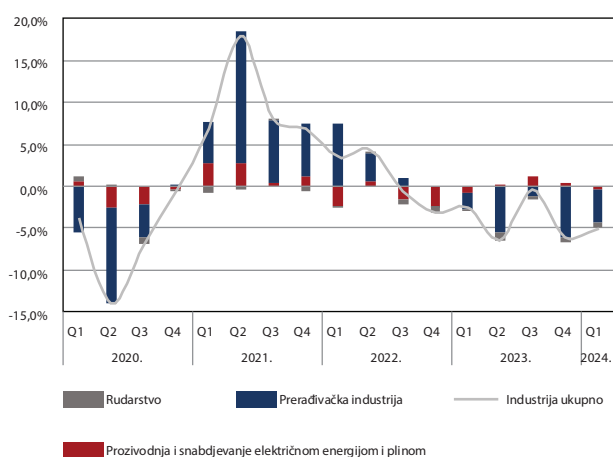
Očekivanja na tržištu rada su pozitivna te očekujemo povećanje broja zaposlenih osoba na kraju tekuće godine, kao i u narednim godinama. Vezano uz financijski sektor, u projekcijskom razdoblju očekuje se rast ukupne kreditne aktivnosti. Nadalje, očekuje se kako će na kraju projekcijskog razdoblja kamatne stope za poduzeća i stanovništvo biti uvećane za 60 i 80 baznih bodova, respektivno.

Imajući u vidu očekivano usporavanje inflacije, u 2024. godini očekuje se realni rast kredita poduzećima, kao i realne pozitivne kamatne stope. Nakon dvije godine negativnih realnih kamatnih stopa, i realnog pada kreditiranja zbog rekordne inflacije, u ovoj godini, kao i do kraja projekcijskog horizonta, očekuju se pozitivne realne kamatne stope. Istodobno, očekuje se nastavak rasta cijena nekretnina, koje su u posljednjim godinama bilježile rekordne vrijednosti. Iako se troškovna inflacija, zbog rasta cijena svih roba i posljedično rasta kamatnih stopa, ali i većeg jediničnog troška rada, smatrala ograničavajućim čimbenikom na daljnje povećanje cijena nekretnina, evidentno je kako je rastuća potražnja prvenstveno dijaspore i slaba ponuda ostalih finansijskih instrumenata na domaćim tržištima utjecala na porast cijena domaćih nekretnina te ukazuje na moguće makroekonomske neravnoteže. Konačno, nakon smanjenja udjela na kraju tekuće godine, u naredne dvije godine projekcijskog razdoblja očekuje se blago povećanje udjela nekvalitetnih kredita.

2.2 Industrijska proizvodnja

Pogoršani ekonomski i industrijski izgledi u EU, dodatno otežani globalnim geopolitičkim nestabilnostima, utjecali su na smanjenje tražnje na tržištima naših glavnih trgovinskih partnera, što se ogleda u nastavku pada obima industrijske proizvodnje u prvom tromjesečju 2024. godine. Obim industrijske proizvodnje zabilježio je godišnji pad (5,0%) sedmo tromjesečje u nizu (Grafikon 2.6). Pad obima industrijske proizvodnje rezultat je pada obima proizvodnje u svim glavnim djelatnostima: Rudarstvo (7,8%), Prerađivačka industrija (5,4%) i Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom i plinom (1,6%). U okviru Prerađivačke industrije gotovo sve najznačajnije grane su, na godišnjoj razini, zabilježile pad obima proizvodnje u prvom tromjesečju tekuće godine. Posebice treba istaći granu Proizvodnja baznih metala, koja je zabilježila najizraženiji godišnji pad obima proizvodnje u prvom tromjesečju (29,1%), djelomice kao posljedica slabe vanjske potražnje, što je izravno utjecalo na vrijednost izvoza ove skupine proizvoda (vidjeti poglavlje 4.3 Vanjska trgovina). S druge strane, značajna grana Proizvodnja prehrambenih proizvoda zabilježila je godišnji rast od 5,5% u prvom tromjesečju 2024. godine.

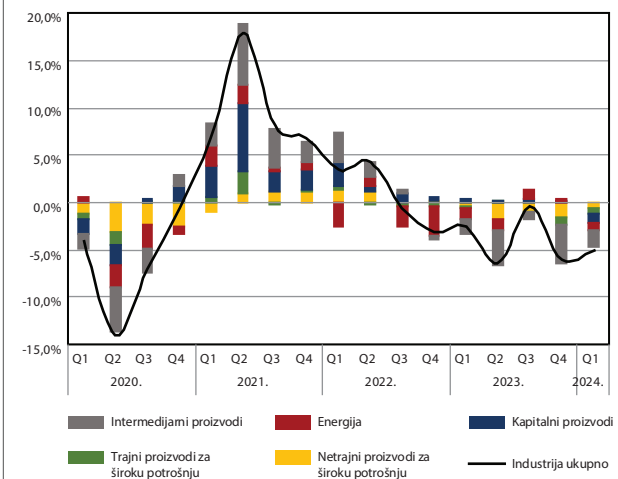
Grafikon 2.6: Doprinos godišnjim stopama rasta/pada obujma industrijske proizvodnje prema industrijskim područjima, izvorni indeksi

Izvor: BHAS

Promatrano prema glavnim industrijskim skupinama, najveći doprinos padu ukupnog obima industrijske proizvodnje, u prvom tromjesečju 2024. godine, imali su intermedijarni proizvodi koji su zabilježili godišnji pad od 4,5% (Grafikon 2.7). Veliki doprinos ove industrijske skupine sukladna je sa njezinim velikim sudjelovanjem u ukupnom indeksu obima industrijske proizvodnje (38,4%). Sve ostale glavne industrijske skupine su također zabilježile godišnji pad obima proizvodnje u prvom tromjesečju, s tim što su najizraženiji pad zabilježili trajni proizvodi za široku potrošnju (12,3%).

Grafikon 2.7: Doprinos godišnjim stopama rasta/pada obujma industrijske proizvodnje prema industrijskim skupinama, izvorni indeksi

Izvor: BHAS

2.3 Cijene

U prvom tromjesečju tekuće godine zabilježena je gotovo identična godišnja stopa inflacije kao u posljednjem tromjesečju 2023. godine. Prosječan rast cijena u BiH od 2%, zabilježen u prvom tromjesečju, bitno je različit promatrano po entitetima⁹. Godišnji rast potrošačkih cijena u BiH, u prvom tromjesečju 2024. godine, bio je značajno niži (za 10,4 pp), u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine. Ipak, indeks prosječnih potrošačkih cijena još uvijek bilježi rekordne razine od kada se službeno prikupljaju podatci o cijenama u BiH, pri čemu je na kraju ožujka zabilježen prosječan rast cijena od 23,1%, u odnosu na prosjek 2021. godine, odnosno prije razdoblja snažnih inflatornih šokova. Promatrajući kretanje domaćih i inozemnih prosječnih potrošačkih cijena, primjećuje se usuglašavanje rasta cijena, gdje je godišnja inflacija za prvo tromjesečje 2024. godine u eurozoni iznosila 2,6%¹⁰.

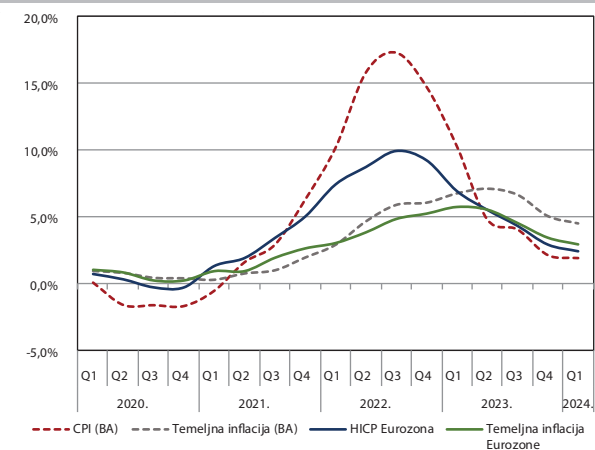
⁹ Prema podacima entitetskih agencija za statistiku, u Republici Srpskoj je u prvom tromjesečju 2024. godine zabilježena prosječna godišnja inflacija od 2,9%, dok je u Federaciji BiH zabilježena inflacija od 0,9%.

¹⁰ U eurozoni se za izračun inflacije koristi HICP, a kako harmonizirani indeks još uvijek nije službeno dostupan za BiH se koriste isključivo CPI podatci. Ključna metodološka razlika temelji se na činjenici da HICP obuhvata potrošnju nerezidenata, dok CPI isključivo domaćih privatnih kućanstava, što rezultira različitim udjelima pojedinih komponenata u potrošačkoj korpi za izračun CPI-a i HICP-a.

Najveći godišnji rast cijena, u prvom tromjesečju, zabilježen je za kategorije potrošačke korpe: usluge restorana i hotela (7,7%) i ostali proizvodi i usluge (7,6%). Cjenovni odjeljak hrane i bezalkoholnih pića je zabilježio najnižu stopu rasta cijena (2,0%) od drugog tromjesečja 2021. godine. Cjenovni odjeljak prijevoza je zabilježio godišnji pad cijena (0,8%) četvrto tromjesečje u nizu. Za ovu kategoriju također je zabilježen pad cijena i na tromjesečnoj razini (0,9%), nakon dva sukcesivna tromjesečja u kojima je zabilježen rast. Ostale kategorije potrošačke korpe su u prvom tromjesečju 2024. godine zabilježile godišnji rast, izuzev kategorije odjeće i obuće koja kontinuirano djeluje deflatorsno na ukupne prosječne potrošačke cijene.

Usljed značajnog prisustva cjenovnih pritisaka u kategoriji uslužnih djelatnosti, procijenjena temeljna inflacija¹¹ je na kraju prvog tromjesečja 2024. godine bila za 2,5 pp viša u odnosu na stopu rasta ukupnih cijena. Bitno je ukazati kako su prosječne cijene pod sve većim utjecajem rasta temeljne inflacije, što ukazuje na sve izraženiji rast domaćih cijena. Temeljna inflacija je krajem prvog tromjesečja zabilježila vrijednost od 4,5%, što je za 1,6 pp više od temeljne inflacije eurozone, ali i za 0,6 pp niže u odnosu na stopu rasta sa kraja prethodnog tromjesečja (Grafikon 2.8). Kategorija usluga restorana i hotela, u ožujku, zabilježila je najveći godišnji rast cijena od sredine prethodne godine, dok su kategorije rekreacije i kulture, te ostalih proizvoda i usluga također zabilježile značajne godišnje stope rasta cijena (od 4,3% i 6,5%, respektivno). Perzistentno visoke stope temeljne inflacije, koje su već krajem prvog polugodišta 2023. godine bile iznad stopa ukupne inflacije, uzrokovat će daljnji sindikalni pritisak za usuglašavanjem realnih primanja sa rastom životnih troškova, što može rezultirati rastom cijena dijela proizvoda, kako bi se profitna marža zaštitila od rasta troškova proizvodnje. Također, temeljna inflacija je već pod utjecajem značajnog rasta realnih plaća, koje su u ožujku zabilježile godišnji rast od 5,4% (vidjeti detaljnije u poglavlju Plaće i zaposlenost), ali i rasta profitnih marži u brojnim djelatnostima, što uzrokuje inflacijsku spiralu i nastavak izraženijeg rasta jediničnog troška rada.

Grafikon 2.8: Godišnje promjene cijena u Bosni i Hercegovini i Eurozoni, na kraju tromjesečja

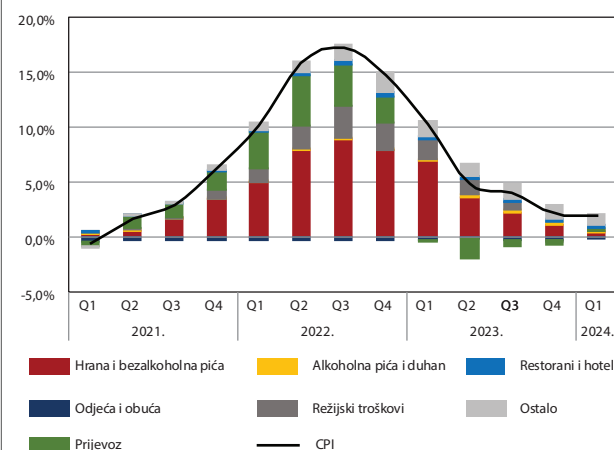

Izvor: Eurostat, BHAS, Temeljna inflacija za BiH je procjena CBBiH

Napomena: Izračun temeljne inflacije prema metodologiji EUROSTAT-a u odnosu na metodologiju CBBiH izuzima dodatno odjeljak alkoholnih pića i duhana te u sklopu energenata izuzima cijene električne energije. Kako su domaće cijene za ove odjeljke formirane administrativno, te kako nisu toliko ovisne o egzogenim cijenama, izračun domaće temeljne inflacije se razlikuje po navedenom temelju, što je veoma česta praksa u pojedinim zemljama koje metodologiju kreiraju na osnovu ekonomskih specifičnosti zemlje.

Na kraju prvog tromjesečja 2024. godine najveći doprinos ukupnom rastu cijena zabilježen je za odjeljke ostalih proizvoda i usluga, hrane i bezalkoholnih pića, te usluge restorana i hotela (doprinosi od 0,51%, 0,43% i 0,28%, respektivno). Cijene hrane i bezalkoholnih pića su zabilježile najniži doprinos ukupnom rastu cijena, od kraja prvog tromjesečja 2021. godine (Grafikon 2.9). U usporedbi sa istim mjesecom prethodne godine, cjenovni odjeljak hrane i bezalkoholnih pića zabilježio je manji doprinos rastu cijena za 6,5 pp. Nakon što su, na kraju prethodne godine, kategorije prijevoza i režijskih troškova zabilježile negativne doprinose ukupnom rastu cijena, na kraju ožujka tekuće godine su navedene kategorije zabilježile pozitivan doprinos. U narednom razdoblju najznačajniji doprinos rastu cijena očekuje se od administrativnih cijena, prvenstveno električne energije, odjeljka hrane i prijevoza, te ostalih domaćih cijena (vidjeti Tekstni okvir 1). Rast administrativnih cijena električne energije na domaćem tržištu, uz najavljeno poskupljenje cijena za poduzetnike i stanovništvo, može dodatno povećati inflatorni pritisak u narednom razdoblju.

Grafikon 2.9: Doprinosi godišnjim stopama promjene potrošačkih cijena na kraju tromjesečja

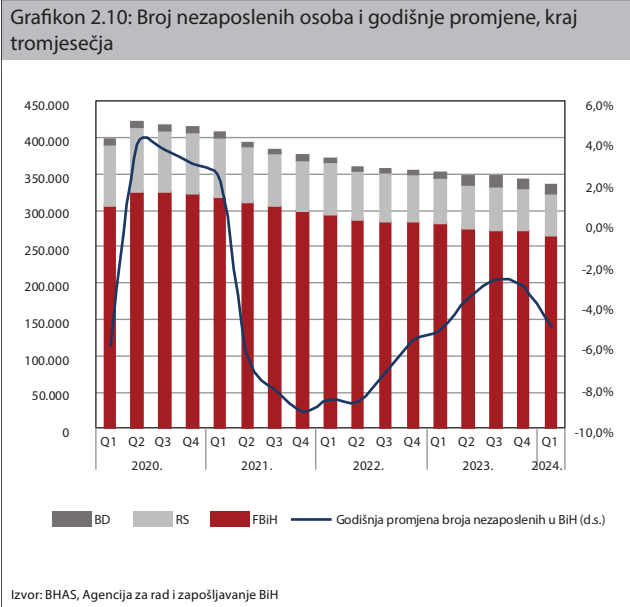

Izvor: BHAS

¹¹ Temeljna inflacija je procjena CBBiH.

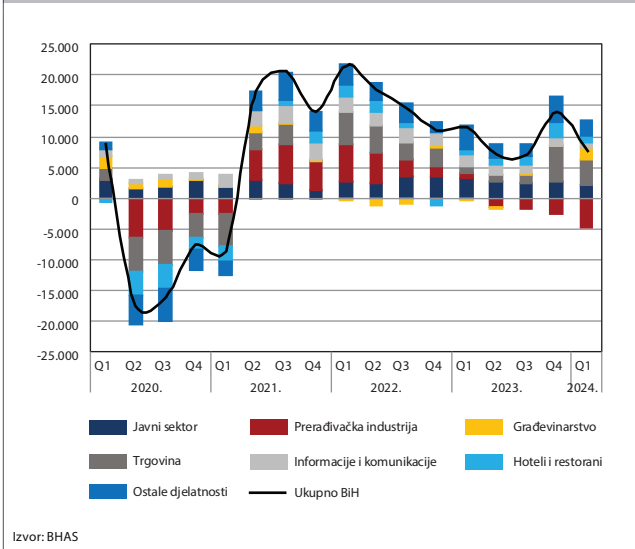
2.4 Plaće i zaposlenost

Pozitivna kretanja na tržištu rada su nastavljena, usprkos skromnom rastu ekonomske aktivnosti i padu industrijske proizvodnje. Prema administrativnim podacima¹², u BiH je u ožujku 2024. godine bilo registrirano 335.386 nezaposlenih osoba, što predstavlja smanjenje od 5,0% u odnosu na isti mjesec prethodne godine (Grafikon 2.10).

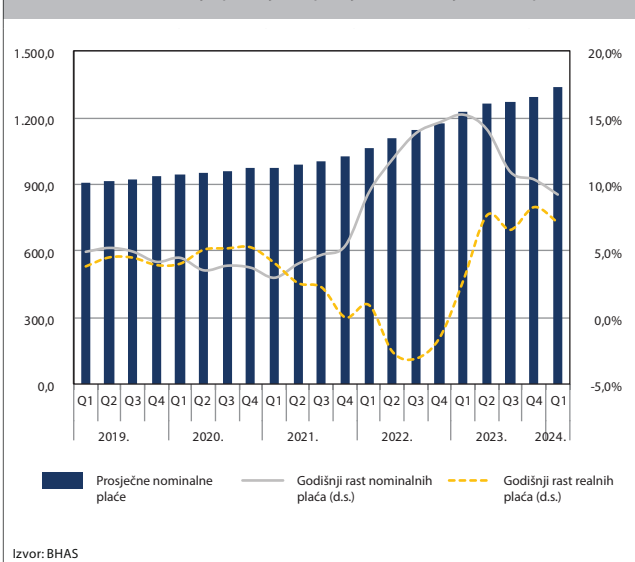
U ožujku 2024. godine zabilježen je rast broja zaposlenih osoba, na godišnjoj razini od 0,9%, a ukupan broj zaposlenih osoba iznosio je 853.002 (Grafikon 2.11). Promatrano po djelatnostima, kumulativno, u ožujku 2024. godine, u odnosu na isti mjesec prethodne godine, najveći broj zaposlenih osoba zabilježen je u djelatnostima Trgovina na veliko i malo (3.948), Javni sektor (2.214), Građevinarstvo (2.087), te Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (1.198). Najveće smanjenje broja zaposlenih osoba, u ožujku, zabilježeno je za djelatnost Prerađivačke industrije, te za djelatnost Vađenje ruda i kamena, što je sukladno trendu pada obima industrijske proizvodnje u BiH.

Grafikon 2.11: Godišnje promjene broja zaposlenih po djelatnostima, kraj tromjesečja

U prvom tromjesečju 2024. godine nastavljen je nominalni rast neto plaća, gdje su prosječne plaće zabilježile godišnji rast od 9,2% (Grafikon 2.12). Stabilizacija inflatornih pritisaka, uz rast nominalnih zarada, rezultirala je značajnim rastom realnih plaća u prvom tromjesečju, od 7,2% na godišnjoj razini. U narednom razdoblju se očekuje nastavak rasta realnih plaća, koji je dobrim dijelom uvjetovan ranije potpisanim sindikalnim ugovorima, te daljnjeg rasta najavljujane minimalne plaće, koja je samo početkom tekuće godine porasla u FBiH za 3,9% i u RS-u za čak 28,6%. Nominalni rast plaća zabilježen je u svim djelatnostima u ožujku, s tim što je na godišnjoj razini najizraženiji rast zabilježen za Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (13,2%), Poljoprivredu, šumarstvo i ribolov (12,3%) i Trgovinu na veliko i malo (11,7%).

Grafikon 2.12: Godišnje promjene prosječnih tromjesečnih plaća

¹² Izvor podataka: Agencija za rad i zapošljavanje BiH. Administrativni podaci se baziraju na evidencijama nezaposlenih koji su prijavljeni na biroima za zapošljavanje. Nezaposlenom osobom se smatra svaka osoba koja ispunjava zakonom propisane uvjete i prijavljena je u nekom od Zavoda za zapošljavanje.

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Financijski sektor

3. FINANCIJSKI SEKTOR

U prvom tromjesečju 2024. godine u bankarskom sektoru je registriran rast kredita i depozita. Kamatne stope na kredite i depozite nisu zabilježile značajnije promjene. Neto strana aktiva banaka je zabilježila rast i u ovom tromjesečju uslijed rasta strane aktive. Evidentno je povećanje stopa prinosa na vrijednosne papire koje je izdala Federacija BiH, dok su stope prinosa na vrijednosne papire Republike srpske ostale na razini iz prethodnog tromjesečja.

3.1 Aktivnosti komercijalnih banaka

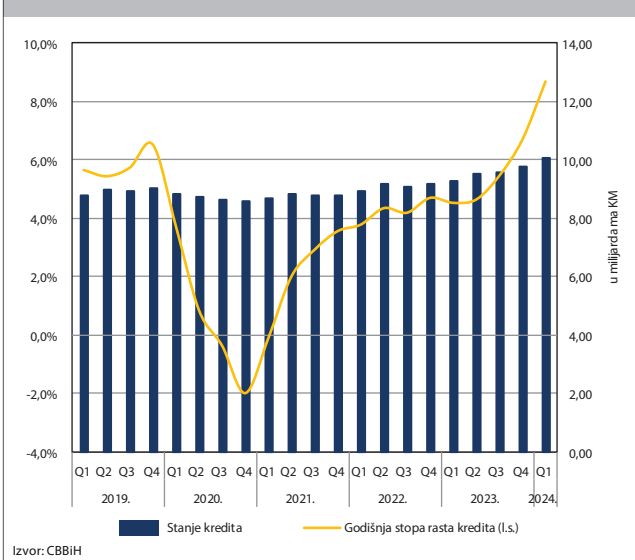
Ukupni krediti u prvom tromjesečju 2024. godine su povećani, a stanje depozita je najveće u povijesti bankarskog sektora. Kamatne stope na kredite i depozite nisu značajno izmijenjene. Nakon rasta krajem prošle godine strana pasiva komercijalnih banaka je na tromjesečnoj razini smanjena. Stanje strane aktive banaka na kraju ožujka 2024. godine najviše je u povijesti bankarskog sektora Bosne i Hercegovine.

3.1.1 Krediti

Ukupni krediti su u Q1 2024. godine povećani za 501 milijun KM (2,1%) u odnosu na prethodno tromjesečje, nastavljajući relativno snažan trend rasta, zabilježen proteklih mjeseci. Porast ukupnih kredita uglavnom je ostvaren povećanjem kredita nefinancijskim privatnim poduzećima (289 milijuna KM) i sektoru stanovništva (233 milijuna KM), u kojem se skoro tri četvrtine prirasta odnosi na nenamjenske potrošačke kredite. Tražnja za nenamjenskim kreditima je i dalje relativno visoka i pored rasta realne kamatne stope, slabe privredne dinamike i velike neizvjesnosti. Stambeni krediti i dalje bilježe postojan tromjesečni rast (3,1%) koji je, kao i u prethodnom razdoblju, uzrokovan visokom tražnjom za ovim kreditima u uvjetima rasta cijena nekretnina.

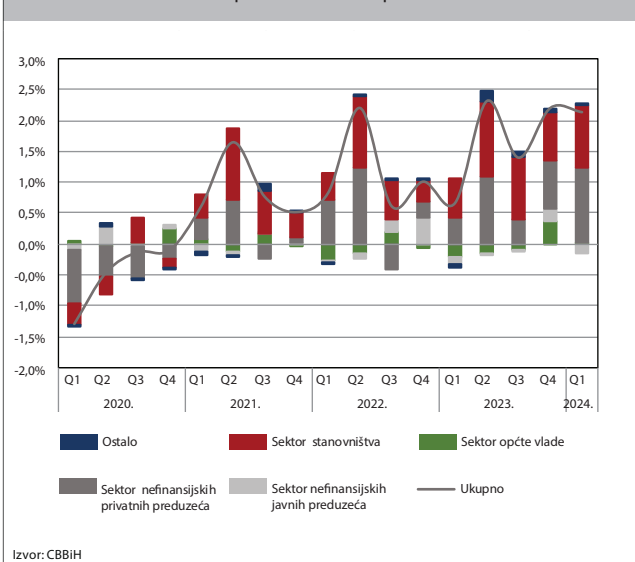
U prethodnih pet tromjesečja krediti nefinancijskim privatnim poduzećima su rasli po relativno visokim stopama (Grafikon 3.1). Uslijed intenzivne kreditne aktivnosti u ovome sektoru udjel ovih kredita u ukupnim kreditima u prvom tromjesečju 2024. godine od 41,8% blago je porastao u odnosu na prethodno tromjesečje. Ročna struktura kredita nefinancijskim privatnim poduzećima je vrlo stabilna u zadnje tri godine, a u posljednja dva tromjesečja gotovo da nije mijenjana. Na kraju izvještajnog razdoblja dugoročni krediti nefinancijskim poduzećima su zastupljeni sa 60%.

Grafikon 3.1: Krediti nefinancijskim privatnim poduzećima

Banke su u zadnjoj Anketi o kreditnoj aktivnosti banaka u BiH¹³ iznijele očekivanja kako će se kreditni standardi u odobravanju kredita stanovništvu tokom prva tri mjeseca 2024. godine značajno pooštriti, što je uz očekivano smanjenje tražnje, potencijalno ograničavajući čimbenik kreditnog rasta. Istovremeno banke su nasuprot ovome pretpostavile da će kreditni standardi za sektor nefinancijskih poduzeća biti blago relaksirani i da će se razina tražnje u ovome tržišnom segmentu održati na zadovoljavajućoj razini, sa pozitivnim utjecajem na kreditni rast. I pored negativnih očekivanja tržište kredita stanovništvu je nastavilo rasti, a očekivanja za tržište kredita nefinancijskim poduzećima su potvrđena. Nakon visokog kreditnog rasta u prethodnom tromjesečju ostvareni godišnji rast ukupnih kredita u izvještajnom razdoblju od 8,3% je iznad pretpandemijske razine. Kao i u zadnjem tromjesečju prošle godine kreditni rast bio je pretežno skoncentriran u dva najveća sektora (sektor stanovništva i sektor nefinancijskih poduzeća), dok je izostao pozitivan doprinos ostalih sektora (Grafikon 3.2). U odnosu na prethodno tromjesečje registriran je i rast kredita ostalim financijskim institucijama (četvrto uzastopno tromjesečje), kao i pad kredita sektoru nefinancijskih javnih poduzeća.

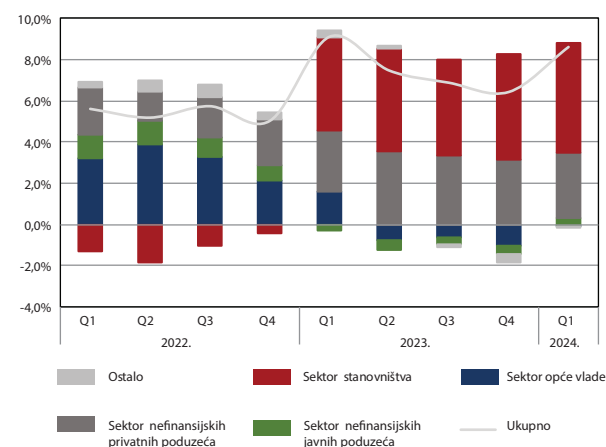
Grafikon 3.2: Kvartalni doprinosi rastu ukupnih kredita

3.1.2 Depoziti

Uz navedeni kreditni rast, s druge strane i dalje se bilježi povećanje stanja ukupnih depozita domaćih sektora u BiH. Ukupni depoziti banaka su porasli i u prvom tromjesečju 2024. godine su za 675 milijuna KM (2,2%) viši u odnosu na prethodno tromjesečje. Ukupnom tromjesečnom rastu depozita (2,2%) sektor stanovništva je doprinio sa 1,6 p.p., dok je s druge strane doprinos sektora nefinancijskih privatnih poduzeća bio negativan. Nakon osam uzastopnih tromjesečja rasta stanje ukupnih depozita banaka na kraju prvog tromjesečja 2024. iznosilo je 31,8 milijardi KM. Rastu ukupnih depozita na godišnjoj razini (8,6%) su, ponovno, najviše doprinijeli depoziti sektora stanovništva i sektora nefinancijskih poduzeća (Grafikon 3.3). Prvi put od početka 2022. godine stanje depozita nefinancijskih javnih poduzeća je značajno povećano (7,6%)¹⁴. Kumulativno, od decembra 2022. godine do kraja prvog tromjesečja 2024. godine, depoziti vlada entiteta su smanjeni za četvrtinu (370 milijuna KM).

Grafikon 3.3: Doprinos godišnjem rastu ukupnih depozita banaka

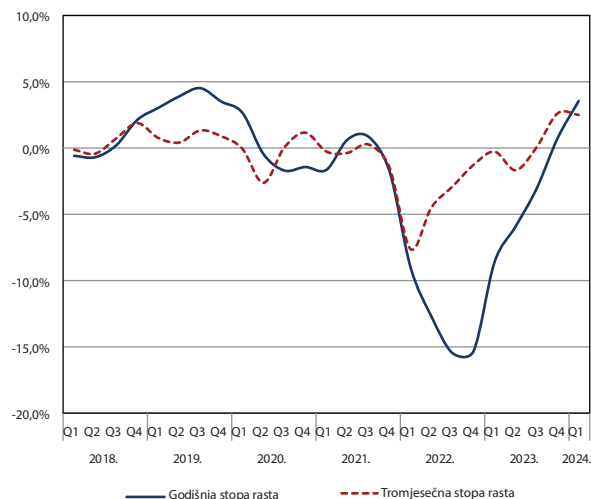
Izvor: CBBiH

Kao i u uvijek najznačajniji čimbenik rasta depozita stanovništva su transakcijski depoziti koji su u prvom tromjesečju 2024. godine zabilježili povijesno maksimum od 7,6 milijardi KM, sa udjelom od 71% u ukupnim depozitima. Dugoročni depoziti stanovništva su nastavili rasti (Grafikon 3.4), a njihov doprinos tromjesečnom rastu depozita stanovništva je 0,7 p.p.¹⁵. Ipak, udio dugoročnih depozita stanovništva u ukupnom depozitima stanovništva (26,8%) je još uvijek nizak i približno na istoj razini kao u prethodnom tromjesečju.

¹⁴ Ovi depoziti čine 6,4% ukupnih depozita.

¹⁵ Doprinos kratkoročnih depozita i depozita po viđenju je 0,1 p.p. Kratkoročni depoziti i depoziti po viđenju ne spadaju u transakcijske depozite.

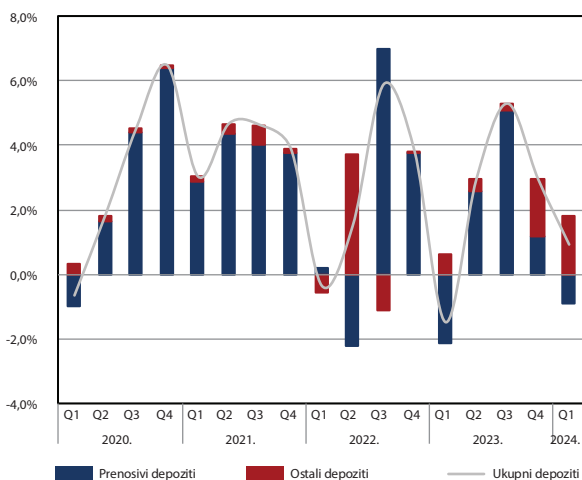
Grafikon 3.4: Stopa promjene dugoročnih depozita stanovništva

Izvor: CBBiH

U prvom tromjesečju ove godine, kao i u prethodnom tromjesečju, primjetan je bio i blagi rast udjela ostalih depozita u ukupnim depozitima nefinancijskih poduzeća, i rast njihovog doprinosa tromjesečnoj stopi rasta depozita nefinancijskih poduzeća (Grafikon 3.5). Jedan od uzroka njihovog rasta mogao bi biti zabilježeni rast kamatnih stopa na ostale depozite (vidjeti potpoglavlje u vezi kamatnih stopa), te visok stupanj stabilnosti bh. bankarskog sektora. Udjel ostalih depozita u ukupnim depozitima nefinancijskih poduzeća, na kraju prvog tromjesečja ove godine (23,5%) blago je povišen u odnosu na prethodno tromjesečje. Valutna struktura depozita nefinancijskih poduzeća je samo blago izmijenjena u odnosu na prethodno tromjesečje i udjel depozita u stranoj valuti u ukupnim depozitima je povećan na 33,7%.

Grafikon 3.5: Doprinos kvartalnoj stopi rasta depozita nefinancijskih poduzeća

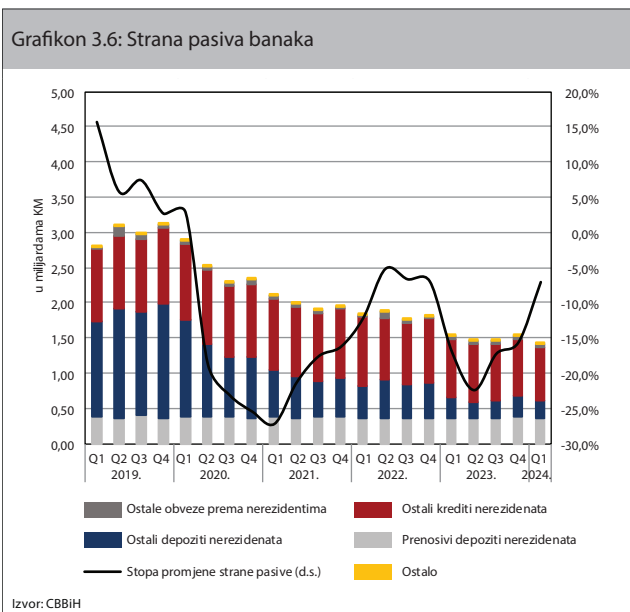

Izvor: CBBiH

3.1.3. Strana aktiva i strana pasiva komercijalnih banaka

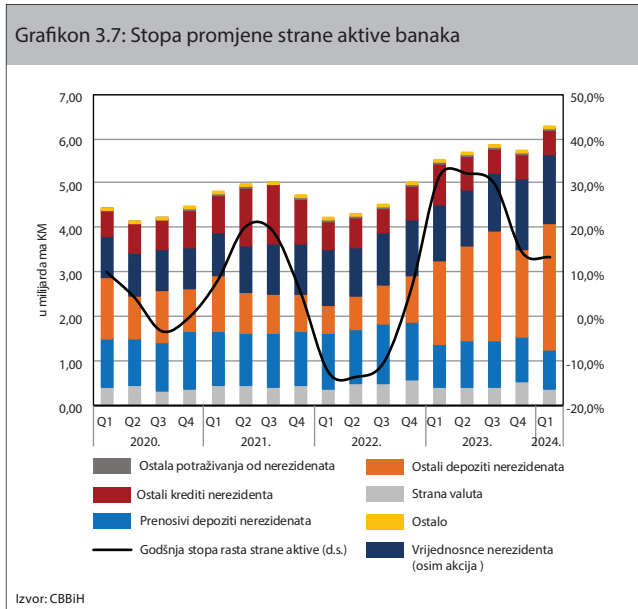
Nakon rasta krajem prošle godine strana pasiva komercijalnih banaka je na tromjesečnoj razini, smanjena. Karakteristika ovoga izvještajnog razdoblja je bitno smanjenje ostalih (oročenih) depozita nerezidenata, koji su u najvećoj mjeri utjecali na promjene u stranoj pasivi komercijalnih banaka¹⁶. S druge strane, u strukturi strane pasive udjel depozita po viđenju je povećan na najvišu razinu u zadnjih pet godina (26%).

Godišnje promjene strane pasive banaka (Grafikon 3.6) ukazuju na nastavak smanjenja, te zamjenu stranih izvora financiranja sa domaćim, pretežno depozitnim, izvorima financiranja. U odnosu na godinu dana ranije, strana pasiva je manja za 7%, a domaći izvori (depoziti banaka) su veći za 8,6%, pri čemu je udio domaćih izvora financiranja, u ukupnim obvezama banaka, neusporedivo veći¹⁷. Najbitnije godišnje promjene strane pasive banaka su smanjenje udjela oročenih depozita nerezidenata koje je najvećim dijelom kompenzirano povećanjem udjela depozita po viđenju kod nerezidenata.

Stanje strane aktive banaka na kraju ožujka 2024. godine od 6,22 milijarde KM najviše je u povijesti bankarskog sektora Bosne i Hercegovine (Grafikon 3.7). Tromjesečna stopa rasta strane aktive u prvom tromjesečju (9%) najviša je u zadnjih godinu dana. U strukturi strane aktive najviše su, pored oročenih depozita kod nerezidenata, porasla potraživanja po dužničkim vrijednosnim papirima nerezidenta. Nakon izraženog mjesečnog smanjenja od 790 milijuna KM u prosincu prošle godine, depoziti bh. banaka oročeni kod stranih banaka dostigli

su do sada najvišu vrijednost (2,8 milijardi KM). U oročenim depozitima kod nerezidenata i u dužničkim vrijednosnim papirima nerezidenata, banke su na kraju 2023. godine držale 70,3% strane aktive¹⁸. Udio depozita po viđenju (prenosivi depoziti) u stranoj aktivi je najnižoj razini (13,8%), a opao je i udjel ostalih kredita datih nerezidentima. Stanje neto strane aktive na kraju izviještenog razdoblja od 4,8 milijarde KM, a strana aktiva je za 4,4 puta viša od strane pasive.

3.1.4 Kamatne stope

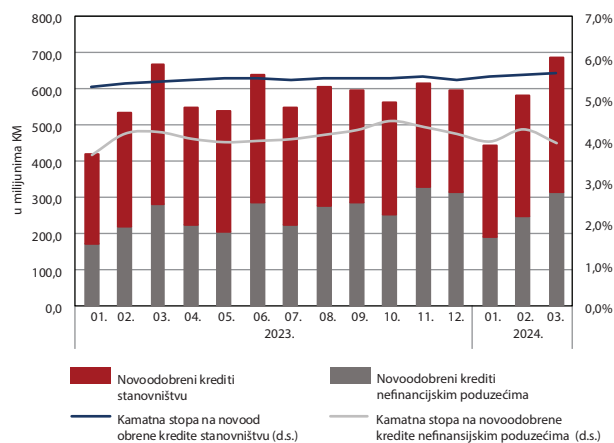
Prosječna ponderirana kamatna stopa na ukupne novoodobrene kredite je u izviještenom razdoblju blago izmijenjena na više i u ožujku je njezina vrijednost iznosila 4,8%. Kamatne stope na novougovorene kredite stanovništvu su neznatno porasle, a kamatne stope na novougovorene kredite nefinancijskim poduzećima su smanjene (Grafikon 3.8). Na kraju prvog tromjesečja, kamatna stopa na novougovorene ostale, potrošačke i stambene kredite je iznosila 5,9%, 6,3% i 3,9% respektivno. Značajan tromjesečni rast ukupnih novoodobrenih kredita stanovništvu velikim dijelom je posljedica visoke stope rasta novoodobrenih stambenih kredita, čiji je sudjelovanje u ukupnim novoodobrenim kreditima stanovništvu u ožujku 2024. poraslo do razine od 17,5%. Kod kredita nefinancijskim poduzećima najviše je smanjena kamatna stopa na kredite sa razdobljem fiksacije kamatne stope iznad pet godina. Kamatna stopa na ove ukupne kredite nefinancijskim poduzećima (3,9%) je u odnosu na prethodno tromjesečje niža za oko četvrtinu procentnog boda.

¹⁶ Udjel ostalih depozita nerezidentima u stranoj pasivi u posljednja tri mjeseca je smanjen na 16,5%, a njihov udjel je ranije dostizao i do 50% strane pasive (2019)

¹⁷ Krajem marta 2024. godine depoziti rezidentnih sektora su iznosili oko 90% ukupnih obaveza banka.

¹⁸ Primjetan je trend oscilacije deviznih rezervi tijekom jednog mjeseca, što sugerira da su, vjerovatno, u pitanju vrlo kratkoročna investiranja banaka u fondove tržišta novca u inozemstvu, zbog visokih stopa na tržištu novca u eurozoni. Pri tome, ne primjećuju se znakovi rasta tržišnih rizika u bankarskom sektoru.

Grafikon 3.8: Kamatne stope na novoodobrene kredite

Izvor: CBBiH

Napomena: Prikazana kamatna stopa je prosječna kamatna stopa za sve novoodobrene kredite stanovništvu i nefinancijskim poduzećima

Prosječna kamatna stopa na ukupne novougovorene depozite u ožujku 2024. godine, 2,1%¹⁹, je za oko 10 b.p. niža u odnosu na prethodno tromjesečje. U ročnom segmentu do godinu dana kamatne stope skoro da nisu mijenjane, a u ročnim segmentima iznad godinu dana se desila bitna korekcija kamatnih stopa. Banke su na depozite u eurima i u KM sa deviznom klauzulom u eurima ugovarale kamatnu stopu nižu za 15 b.p. odnosno 26 b.p. Smanjena je i kamatna stopa na depozite u KM ročnosti od jedne do dvije godine (za 21 b.p.). Jedino su porasle, za četvrtinu procentnog boda, kamatne stope na depozite u domaćoj valuti ročnosti iznad dvije godine²⁰.

Nakon višemjesečnog rasta prosječna ponderirana kamatna stopa na ukupne novougovorene depozite stanovništva u prvom tromjesečju 2024. godine je blago smanjena u odnosu na kraj prošle godine (Grafikon 3.9). Odsustvo rasta kamatnih stopa potencijalno je djelovalo i na tromjesečno smanjenje vrijednosti novougovorenih depozita za oko četvrtinu. Banke su smanjile i kamatne stope na novougovorene depozite u eurima u ročnim segmentima iznad godinu dana²¹. U svim valutnim i ročnim segmentima novougovoreni depoziti su smanjeni²².

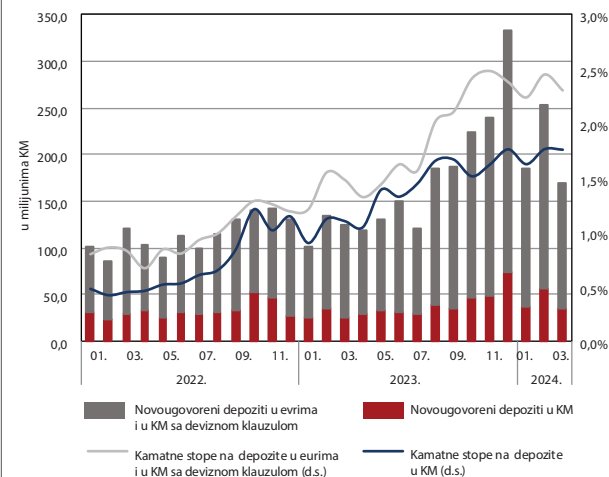
¹⁹ Ne postoji statistika novougovorenih depozita po viđenju (kamatna stopa na depozite po viđenju, i transakcijske depozite, se reportira uz stanja ovih depozita), pa zbog nemogućnosti ponderiranja nisu rabljeni pri izračunavanju prosječne kamatne stope. U ukupnoj strukturi depozita njih je u ožujku 2024. godine 65%. Novougovoreni depoziti su depoziti sa dogovorenim dospeljem.

²⁰ Promjena ove magnitude, u odnosu na trend, ne implicira nužno da su troškovi financiranja za banke niži. Naprotiv, sudeći prema prosječnom trošku financiranja banaka u BiH, on je čak i blago porastao, posebice za kratkoročne izvore u starnim valutama.

²¹ U ročnim segmentima između jedne i dvije godine i iznad dvije godine ove kamatne stope su na tromjesečnoj razini u prosjeku smanjene za oko 20 b.p.

²² Do smanjenja nije došlo samo kod novougovorenih depozita u KM sa valutnom klauzulom (osim eura) i kod depozita u stranoj neurskoj valuti, ali to je zanemarljiv tržišni segment depozita.

Grafikon 3.9: Kamatne stope na novougovorene depozite stanovništva prema valuti ugovaranja

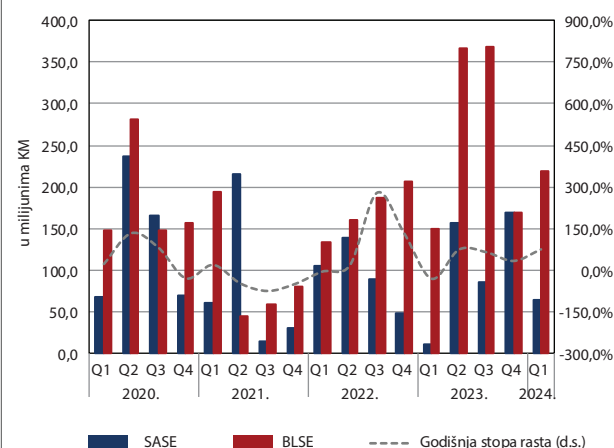
Izvor: CBBiH

Nakon smanjenja u dva zadnja mjeseca prošle godine, kamatne stope na novougovorene depozite nefinancijskih poduzeća su nastavile trend rasta započeo u drugoj polovini 2022. godine. U prosjeku u ovom tržišnom segmentu kamatne stope su, za razliku od kamatnih stopa na depozite stanovništva, za tri mjeseca porasle za 32 b.p. Promatrano po valutnoj strukturi ne uočava se značajna kamatna diferencija nalik onoj koju ispoljava tržište depozita stanovništva. Vrijednost novougovorenih depozita nefinancijskih poduzeća je u porastu za oko petinu na tromjesečnoj razini.

3.2 Berze

Kao i tijekom većeg dijela prošle godine i u prvom tromjesečju ove godine najveći dio prometa na burzanskom tržištu ostvaren je na BLSE (Grafikon 3.10). Od ukupnog prometa koji je u Q1 2024. godine iznosio 282,2 milijuna KM na BLSE se odnosilo tri četvrtine. Ovako velika razlika u prometu posljedica je više i intenzivnije aktivnosti Republike srpske na primarnom tržištu javnog duga u usporedbi sa Federacijom Bosne i Hercegovine.

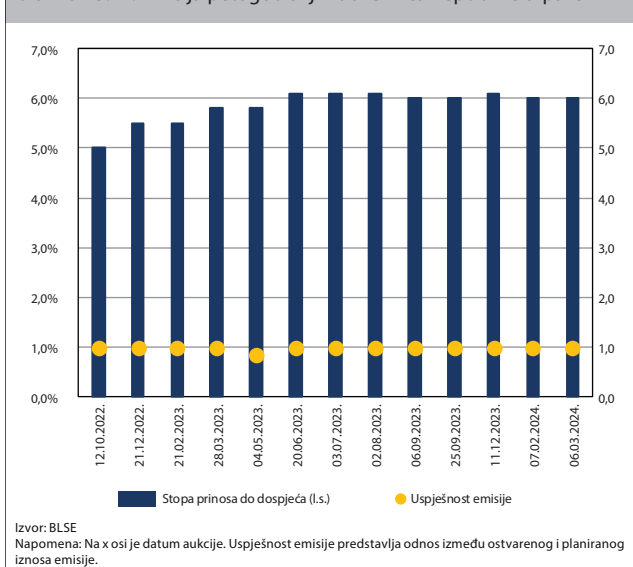
Grafikon 3.10: Promet na burzama

Izvor: BLSE i SASE

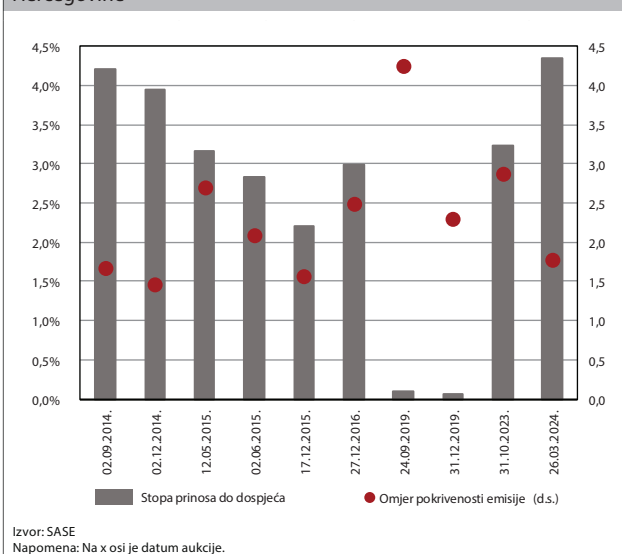
Republika srpska je emitirala dvije emisije u ročnom segmentu od pet godina (Grafikon 3.11) i tri emisije u ročnom segmentu od 6 mjeseci. Sve emisije su bile uspješne,²³ odnosno u svim emisijama omjer pokrivenosti (odnos između pristiglih i prihvaćenih ponuda) bio je jednak ili veći od jedan. Stopa prinosa do dospelja na primarnom tržištu šestomjesečnih trezorskih zapisa nije mijenjana (4%), a na tržištu petogodišnjih obveznica ista je kao u najvećem djelu prošle godine (6%). Emisijom obveznica prikupljeno je 80 milijuna KM, a emisijom trezorskih zapisa 50,4 milijuna KM. U ovoj godini Republika srpska je planirala da se na dugi rok zaduži 142 milijuna KM na domaćem tržištu kroz emisiju obveznica i 811 milijuna KM na stranom tržištu²⁴.

Grafikon 3.11: Emisija petogodišnjih obveznica Republike Srpske

Federacija Bosne i Hercegovine je u prvom tromjesečju godine izvršila dvije emisije ukupne vrijednosti od 57 milijuna KM²⁵. Emisije su vršene na tržištu šestomjesečnih trezorskih zapisa i trogodišnjih obveznica (Grafikon 3.12). Odnos između pristiglih i prihvaćenih ponuda bio je posebice povoljan u emisiji trogodišnjih obveznica kada je tražnja za emisijom za 80% premašila ponudu. Za razliku od Republike srpske na čiji javni dug u izviještenom razdoblju stopa prinosa do dospelja nije porasla, kamatni troškovi financiranja proračuna u Federaciji Bosne i Hercegovini su u prvom tromjesečju 2023. godine viši u odnosu na prethodno tromjesečje. Stopa prinosa do dospelja na tržištu šestomjesečnih trezorskih zapisa je sa 3% u studenome 2023. povećana na 3,6% u ožujku ove godine. Na tržištu trogodišnjih obveznica stopa prinosa do dospelja porasla je za 110 b.p. u odnosu na prethodno razdoblje (sa 3,24% na 4,35%).

Grafikon 3.12: Emisija trogodišnjih obveznica Federacije Bosne i Hercegovine

Nakon izraženog rasta u prethodnom tromjesečju (40%) vezanog za neočekivanu promjenu u politici pojedinih emitenata i najavljeni isplatu dividendi, vrijednost Burzanskog indeksa Republike srpske (BIRS) je smanjena u izviještenom razdoblju. Međutim, u odnosu na godinu dana ranije njegova vrijednost je još uvijek veća (16,4%). U prethodnom tromjesečju na Sarajevskoj burzi nije bilo značajnijih promjena u kretanju burzanskih indeksa, a u prvom tromjesečju ove godine vrijednost dva burzanskih indeksa na SASE značajno je smanjena. Na tromjesečnoj razini vrijednost BIFX i SASX-10 je manja za oko 10%, a njihov godišnji pad je 19% i 11% respektivno. Najširi burzanski indeks na SASE, SASX-30, blago je korigiran u odnosu kraj prošle godine, dok je na godišnjoj razini njegova vrijednost za oko 7% viša.

²³ Ostvareni iznos emisije veći od planiranog, ili jednak njemu.

²⁴ Proračun Republike srpske za 2024. godinu.

²⁵ Prema proračunu za 2024. godinu planirano zaduženje Federacija Bosne i Hercegovine na kratak rok je 360 milijuna KM, a na dug rok 935 milijuna KM.

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Vanjski sektor

4. VANJSKI SEKTOR

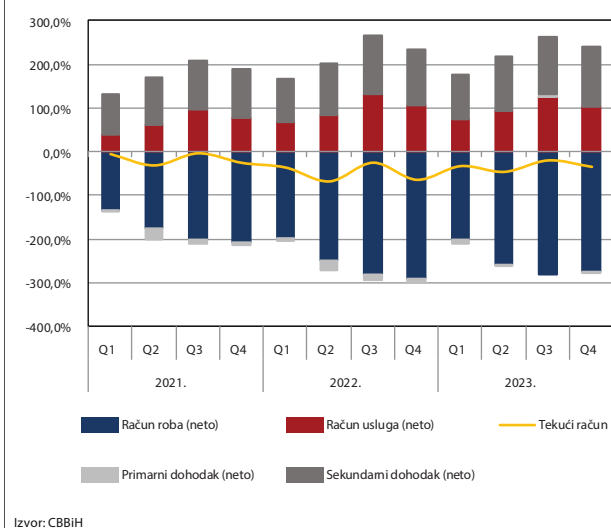
4.1 Platna bilanca

Pad vrijednosti vanjskotrgovinske robne razmjene, kako na strani izvoza, tako i na strani uvoza, rezultirao je smanjenjem deficita tekućeg računa u četvrtom tromjesečju 2023. godine u odnosu na isto razdoblje 2022. godine. Također, uslijed nominalnog smanjenja deficita tekućeg računa praćenog rastom nominalnog BDP-a, došlo je do pada deficita tekućeg računa izraženog u procentima BDP-a.

4.1.1 Tekući i kapitalni račun

Deficit tekućeg računa u četvrtom tromjesečju 2023. godine je iznosio 357,1 milijuna KM, što predstavlja smanjenje od 297,3 milijuna KM u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Prilivi po osnovu međunarodne trgovine uslugama, kao i prilivi na računu sekundarnog dohotka, reducirali su značajan dio deficita na računu roba u četvrtom tromjesečju prethodne godine (Grafikon 4.1). Usprkos poziciji Bosne i Hercegovine kao neto uvoznika na međunarodnom tržištu roba, pad vrijednosti robne razmjene sa inozemstvom u promatranom razdoblju utjecao je i na smanjenje robnog deficita. Također, uslijed nominalnog pada deficita tekućeg računa, kao i rasta ekonomske aktivnosti BiH, došlo je i do smanjenja deficita tekućeg računa izraženog u procentima BDP-a za 2,6 procentnih bodova na razinu od 2,8%.

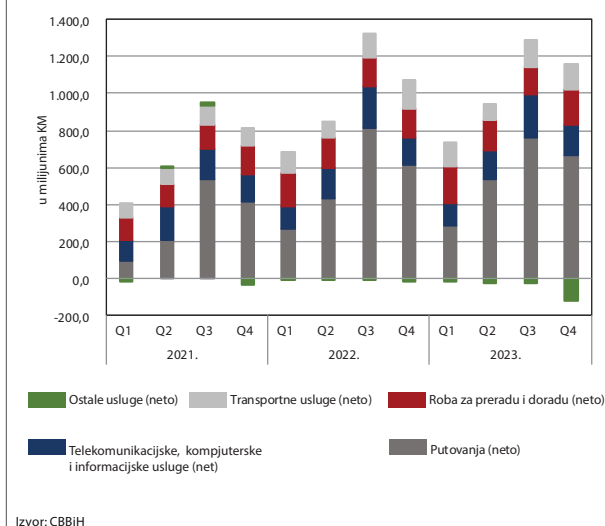
Grafikon 4.1: Tekući račun

Neto prilivi na računu usluga u četvrtom tromjesečju 2023. godine su iznosili 1,04 milijardi KM, što predstavlja pad od 2,2% u odnosu na isto tromjesečje 2022. godine. Znatno viša stopa rasta odljeva po osnovu usluga (29,5%) u odnosu na rast priliva (6,1%) u konačnici je rezultirala godišnjim padom neto priliva po osnovu usluga u promatranom razdoblju prethodne godine (Grafikon

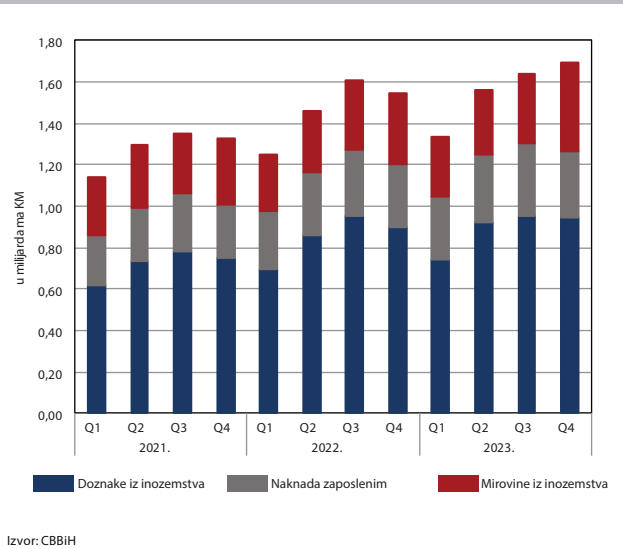
4.2). Slijedom pada vrijednosti vanjskotrgovinske robne razmjene, neto prilivi po osnovu transportnih usluga su u četvrtom tromjesečju zabilježili godišnji pad od 8,8%, dok su ostale najznačajnije kategorije na računu usluga zabilježile godišnji rast. Najznačajnija kategorija na računu usluga, neto prilivi po osnovu potrošnje stranih turista, zabilježila je godišnji rast od 7,6%, dok su neto prilivi po osnovu telekomunikacijskih, računalnih i informacijskih usluga zabilježili godišnji rast od 16,8%. Usprkos skromnoj razini ekonomske aktivnosti u razvijenim zemljama, neto prilivi po osnovu obrade i dorade robe u BiH (Lohn poslovi) su realizirani u vrijednosti od 184,6 milijuna KM, što predstavlja godišnji rast od 15,8%.

Grafikon 4.2: Račun usluga u platnoj bilanci

Na računu primarnog dohotka u četvrtom tromjesečju 2023. godine je zabilježen negativan saldo u iznosu od 19 milijuna KM. Rashodi po osnovu investiranja su iznosili 359,4 milijuna KM, a najveći dio se odnosi na rashode po osnovu izravnih stranih investicija. Kompenzacije zaposlenima u inozemstvu su u promatranom razdoblju iznosile 320,3 milijuna KM, što predstavlja rast od 6,0%. Trend rasta neto priliva po osnovu doznaka iz inozemstva nastavljen je jedanaesto tromjesečje u nizu, tako da su one u posljednjem tromjesečju 2023. godine iznosile 941,6 milijuna KM, što predstavlja godišnji rast od 4,5%. Pored doznaka, neto prilivi po osnovu mirovina iz inozemstva su također zabilježile godišnji rast od 25,1%, potaknuti nominalnim usuglašavanjem sa istrajnim inflatornim pritiscima u 2023. godini (Grafikon 4.3).

Grafikon 4.3: Kompenzacije zaposlenim u inozemstvu, doznake i mirovine iz inozemstva

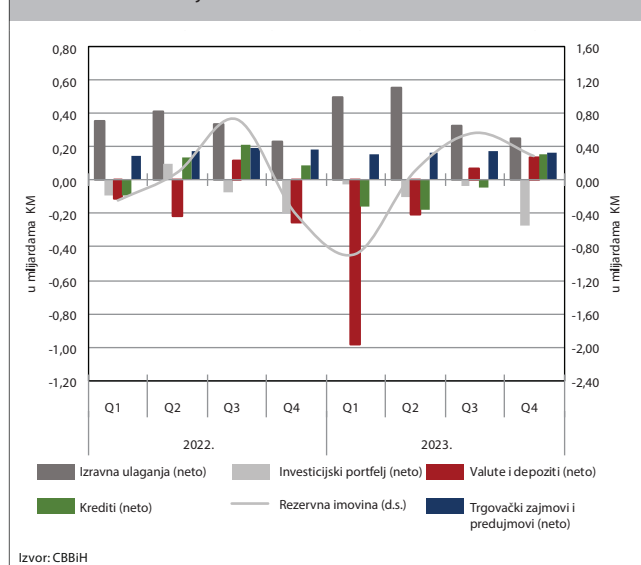
4.1.2 Financijski račun

U četvrtom tromjesečju 2023. godine neto prilivi na financijskom računu su iznosili 130,7 milijuna KM. Deficit tekućeg računa najvećim dijelom je financiran neto prilivima po osnovu izravnih stranih ulaganja, kao i zaduživanjem sektora nefinancijskih poduzeća po osnovu zajmova i trgovačkih kredita (Grafikon 4.4). Izravna strana ulaganja u četvrtom tromjesečju su zabilježena u vrijednosti od 249,7 milijuna KM (neto vrijednost), što predstavlja godišnji rast od 6,7%, pri čemu se više od 60,0% ovog iznosa odnosi na reinvestiranu zaradu iz ranijeg razdoblja. U promatranom razdoblju, po osnovu portfolio ulaganja je zabilježen neto odljev sredstava u vrijednosti od 270,5 milijuna KM, isključivo kao posljedica ulaganja domaćih banaka u dužničkih vrijednosnih papira u inozemstvu.

U okviru ostalih ulaganja, zabilježen je neto priliv sredstava po svim najznačajnijim kategorijama. Neto prilivi sredstava po osnovu valuta i depozita (132,4 milijuna KM) rezultat su smanjenja inozemne aktive bankarskog sektora uslijed smanjenja depozita BiH banaka oročenih kod stranih banaka uz istodobno povećanje aktive sektora nefinancijskih poduzeća. Također, neto prilivi po osnovu zajmova su rezultat zaduživanja nefinancijskih poduzeća prema inozemstvu. Slijedom smanjenja vrijednosti vanjskotrgovinske robne razmjene u četvrtom tromjesečju 2023. godine, neto prilivi po osnovu trgovačkih kredita i avansa su zabilježili godišnji pad vrijednosti od 6,4%. Viša razina zaduženja prema inozemstvu u odnosu na deficit tekućeg računa u promatranom razdoblju rezultirao je rastom rezervne aktive za 283,6 milijuna KM. U prva tri mjeseca tekuće godine devizne rezerve su se smanjile za 259,0 milijuna KM. Rast strane aktive bankarskog sektora kao i visoka razina vanjskotrgovinskog robnog deficita, najvećim dijelom su utjecali na smanjenje deviznih rezervi u promatranom razdoblju (detaljnije pogledati u poglavlju

3.1.3 Strana aktiva i strana pasiva komercijalnih banaka). S druge strane, odljevi sredstava po osnovu otplate vanjskog duga su najvećim dijelom kompenzirani novim zaduženjima kod međunarodnih kreditora.

Grafikon 4.4: Financijski račun

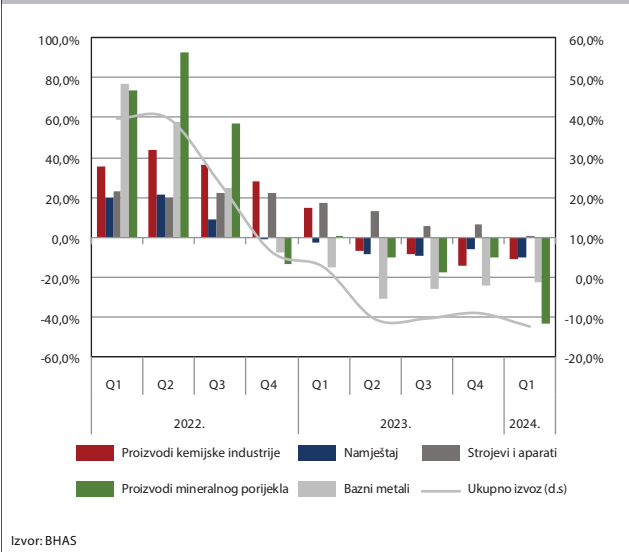

4.2 Vanjska trgovina

Prema statistici vanjske trgovine, u prvom tromjesečju 2024. godine nastavljen je trend pada godišnjih stopa vrijednosti izvoza robe iz BiH izazvana prvenstveno padom potražnje za BiH robom na tržištima zemalja glavnih trgovinskih partnera. S druge strane, vrijednost uvoza robe u BiH u prvom tromjesečju zabilježila je godišnji rast, prvi put u posljednjih godinu dana. Vrijednost uvezene robe u promatranom razdoblju iznosila je 3,85 milijardi KM, što predstavlja godišnji pad od 12,5%. Uvoz u BiH je u prvom tromjesečju tekuće godine realiziran u vrijednosti od 6,81 milijardu KM, što predstavlja godišnji rast od 4,1%. Navedena kretanja, kao i pozicija BiH kao neto uvoznika na međunarodnom tržištu roba rezultirali su robnim deficitom u vrijednosti od 2,96 milijardi KM. Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 56,5%, što predstavlja godišnji pad od 10,7 procentnih bodova. Na EU, najznačajnije tržište, se odnosi 73,9% izvoza robe i 59,5% uvoza.

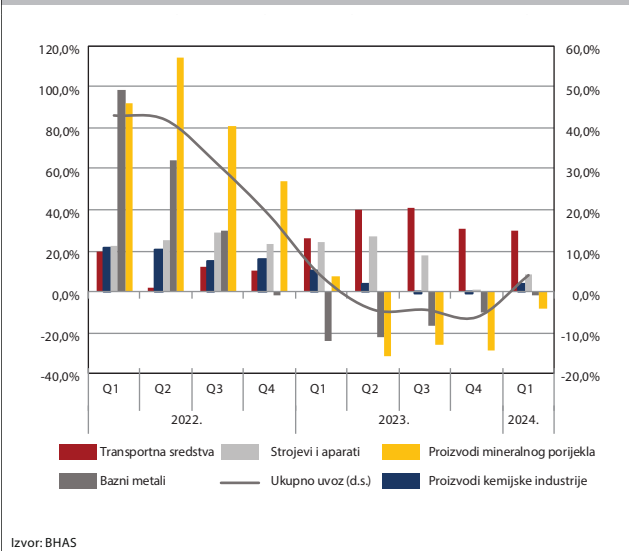
Pad vrijednosti izvoza robe iz BiH u prvom tromjesečju 2024. godine posljedica je smanjene tražnje na tržištima zemalja glavnih trgovinskih partnera, što je rezultiralo padom vrijednosti izvoza većine najznačajnijih skupina proizvoda (Grafikon 4.5). Godišnji pad vrijednosti se djelomice može pripisati padu burzanskih cijena pojedinih roba, prije svega električne energije, drvenog peleta i baznih metala. Izvoz proizvoda mineralnog podrijetla (najvećim dijelom električne energije) zabilježio je godišnji pad od 43,7%, baznih metala 22,9%, proizvoda kemijske industrije 10,8% i namještaja 10,2%. Izvoza mašina i aparata, vrijednosno najznačajnije skupine proizvoda, bio je neznatno iznad prošlogodišnje razine (0,5%).

Grafikon 4.5: Godišnje promjene vrijednosti izvoza po skupinama proizvoda

Porast domaće potražnje u značajnoj mjeri je neutralizirao pad cijena određenih burzanskih roba, što je rezultiralo godišnjim rastom vrijednosti uvoza robe u prvom tromjesečju tekuće godine (Grafikon 4.6). Uvoz mašina i aparata je zabilježio godišnji rast od 8,7%, dok su proizvodi kemijske industrije zabilježili rast od 3,8%. Uvoz transportnih sredstava, skupina proizvoda koja u posljednjih godinu dana bilježi izrazito visoke stope rasta, u promatranom razdoblju je zabilježila rast od visokih 29,6%. S druge strane, umjereni pad burzanskih cijena pojedinačnih roba rezultirao je godišnjim padom vrijednosti uvoza proizvoda mineralnog podrijetla i baznih metala za 8,8% i 1,8% respektivno.

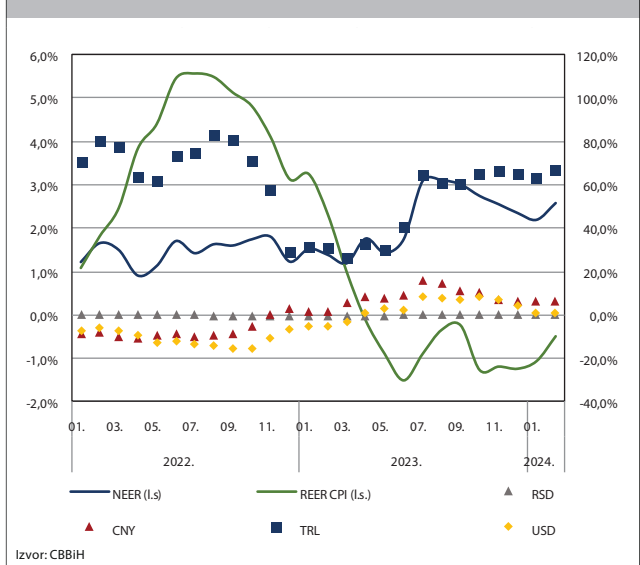
Grafikon 4.6: Godišnje promjene vrijednosti uvoza po skupinama proizvoda

4.3 Nominalni i realni efektivni tečaj KM

Nominalni efektivni tečaj (NEER) je u veljači tekuće godine zabilježio aprecijaciju od 2,6% (Grafikon 4.7). Aprecijacija NEER-a je najvećim dijelom uzrokovana nominalnom godišnjom aprecijacijom EUR, naše sidrene valute, prema turskoj liri koja je u veljači iznosila 67,3%, kineskom juanu 6,4% i češkoj kruni 6,9%. S druge strane, realni efektivni tečaj (REER), gdje je indeks potrošačkih cijena rabljen kao deflator, u veljači je zabilježio godišnju deprecijaciju od 0,5%. Deprecijacija REER-a je posljedica prosječno viših stopa inflacije u zemljama glavnim trgovinskim partnerima u odnosu na BiH (2,1%)²⁶, a prvenstveno u Turskoj (67,1%), Srbiji (5,7%), Hrvatskoj (4,8%) i Sloveniji (3,4%).

Grafikon 4.7: Godišnje promjene u deviznom kursu KM

²⁶ Godišnja inflacija u veljači 2024. godine.

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Vladine financije

5. VLADINE FINANCIJE

Fiskalni pokazatelji u prethodnoj godini su odražavali značajne socijalne zahtjeve i provedbu vladinih mjera za ublažavanje posljedica inflatornih pritisaka. Vlade oba entiteta su izdvojile značajna sredstva za osjetljive kategorije stanovništva, kao i za povećanje mirovina i plaća u javnom sektoru. Rast prihoda koji je u značajnoj mjeri bio posljedica rasta cijena, uglavnom je rabljen za financiranje tekuće potrošnje. U srednjem i dugom roku bi intenzitet državne potrošnje mogao biti ograničen visinom javnog duga, kao i velikim obvezama koje dospijevaju po osnovu servisiranja javnog duga.

5.1 Vladine financije

Revidirana primarna fiskalna bilanca iz Programa ekonomskih reformi, izrađena u siječnju 2024. godine, jasno odražava pogoršanje fiskalnih pokazatelja (Grafikon 5.1). Značajna odstupanja u planiranim prihodima (rast od 1,24 milijardi KM) uz istodobni intenzivniji rast rashoda (rast od 1,58 milijardi KM) u 2023. godini, uglavnom su odraz inflatornih kretanja, ali i vladinih mjera za ublažavanje njihovih posljedica. Povećanja mirovina i plaća su izvršena kao rezultat ublažavanja inflatornih pritisaka (u Federaciji BiH je posljednje usuglašavanje mirovina izvršeno u travnju 2024. godine od 6,5% sa akontativnom primjenom od 1. siječnja 2024. godine). Shodno tomu, u Federaciji BiH minimalna mirovina iznosi 573,3 KM (rast od 8,3 KM u odnosu na kraj 2023. godine). U Republici srpskoj posljednje povećanje mirovina je izvršeno u siječnju 2024. godine (9,2%), a sukladno tomu minimalna mirovina iznosi 300,6 KM, dok je prethodni iznos minimalne mirovine bio 225,29 KM. Imajući u vidu navedena, kao i planirana povećanja za boračke populacije i druge proračunske korisnike, može se očekivati rast vladinih obveza u 2024. godini.

Sukladno Odluci o dugoročnom zaduživanju Republike srpske za 2024. godinu²⁷, Republika srpska se u 2024. godini planira dugoročno zadužiti na domaćem tržištu kapitala za 141,7 milijuna KM, a na međunarodnom financijskom tržištu za 810 milijuna KM. Sredstva pribavljena dugoročnim zaduživanjem će biti upotrijebljena za financiranje kapitalnih investicija, refinanciranje ukupnog duga ili dijela duga Republike srpske. Istodobno, sukladno Odluci o kratkoročnom zaduživanju²⁸, Republika srpska se planira zadužiti emisijom kratkoročnih zapisa za 2024. godinu, a zaduženje može biti najviše do 8% redovitih prihoda ostvarenih u prethodnoj fiskalnoj godini²⁹. Sukladno Proračunu Republike srpske za 2024. godinu³⁰ za otplatu

²⁷ Izvor: Narodna Skupština Republike srpske: Odluka o dugoročnom zaduživanju Republike srpske za 2024. godinu.

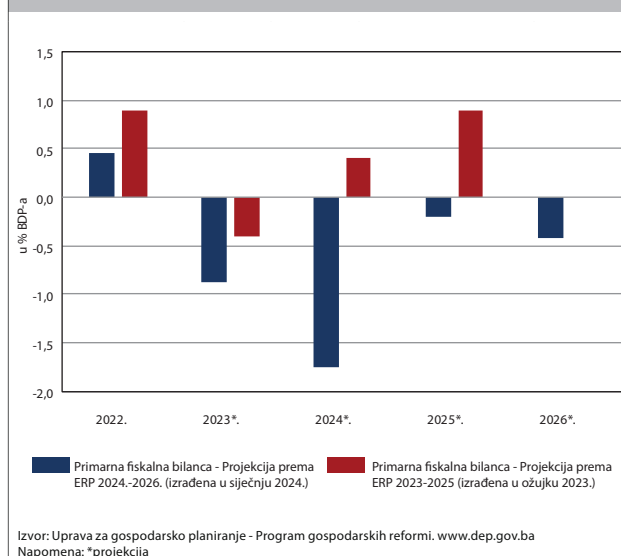
²⁸ Izvor: Narodna Skupština Republike srpske: Odluka o kratkoročnom zaduživanju Republike srpske za 2024. godinu.

²⁹ Izvor: Fiskalni savjet Republike srpske: Mišljenje na Konsolidirano izvješće o izvršenju proračuna Republike srpske za razdoblje 01. 01. – 30. 06. 2023. godine.

³⁰ Izvor: Ministarstvo financija Republike srpske: Proračun Republike srpske za 2024. godinu.

javnog duga je planirano 821,9 milijuna KM (oko 14,3% planiranog proračuna u 2024. godini). S druge strane, Federacija BiH se u 2024. godini planira zadužiti kod inokreditora u iznosu od 864 milijuna KM, dok je za otplatu unutrašnjeg duga planirano 443,9 milijuna KM, što je sukladno Globalnom okviru³¹. Federacija BiH se u travnju 2024. godine zadužila za 220 milijuna eura kod Europske banke za obnovu i razvitak (EBRD) na razdoblje od 15 godina (sa odgodom od 4 godine) za izgradnju koridora 5C.

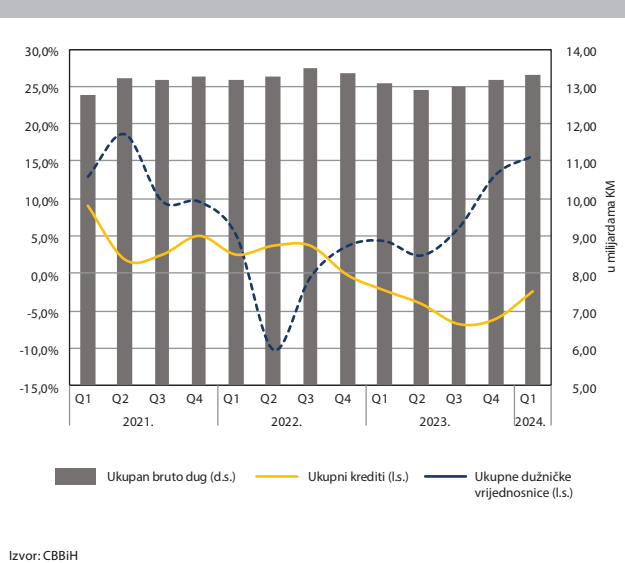
Grafikon 5.1: Primarna fiskalna bilanca u % BDP-a

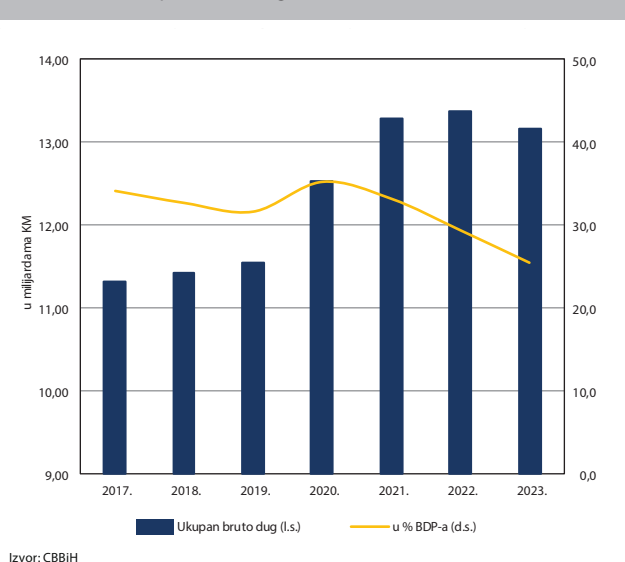
Prema posljednjim dostupnim podacima, ukupan javni dug (prema Mاستrihtskim kriterijima) na kraju prvog tromjesečja 2024. godine iznosio je 13,32 milijardi KM u nominalnom iznosu (Grafikon 5.2), dok je ukupan javni dug u procentima BDP-a na kraju 2023. godine iznosio 25,4% (Grafikon 5.3). Smanjenje duga u procentima BDP-a je uglavnom odraz nominalnog rasta BDP-a uslijed inflatornih pritisaka. U prvom tromjesečju 2024. godine, povučeno je 329,6 milijuna KM od inokreditora, ali s obzirom na to da je servisirani iznos prema inokreditorima u prvom tromjesečju bio veći od iznosa povučenih sredstava i iznosio 359,7 milijuna KM, zabilježen je neto pozitivan efekat u iznosu od 30,1 milijuna KM. Sredstva povučena od inokreditora su uglavnom rabljena za putnu i energetska infrastrukturu. Prema posljednjim dostupnim podacima, vanjska zaduženost na kraju 2023. godine je iznosila 8,87 milijardi KM. Na kraju prvog tromjesečja 2024. godine je zabilježeno povećanje izloženosti bankarskog sektora prema sektoru generalne vlade na godišnjoj razini (Grafikon 5.4). Naime, na kraju prvog tromjesečja zaduženost sektora generalne vlade zabilježila je godišnji rast na osnovu vrijednosnih papira i kredita 15,9% i 3,4% respektivno. Međutim, izloženost bankarskog sektora prema sektoru generalne vlade (kredit i vrijednosni papiri) na kraju ožujka 2024. godine je bila 8,6% ukupne aktive bankarskog sektora, što je prilično konstantna razina.

³¹ Izvor: Fiskalno vijeće BiH: Globalni okvir fiskalne bilance i politika u BiH 2024. – 2026.

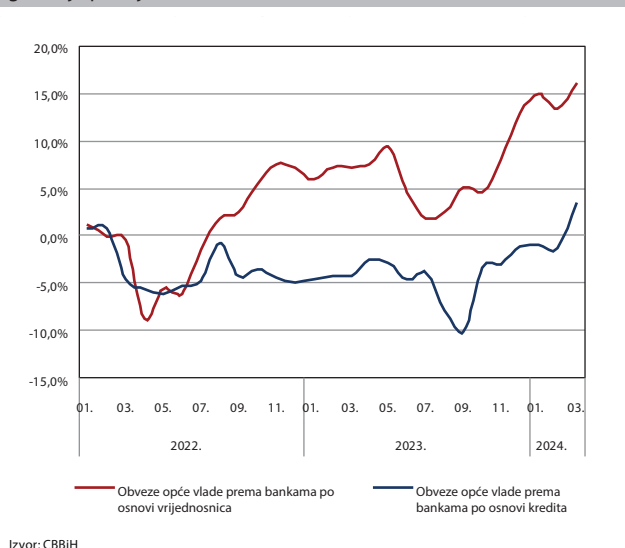
Grafikon 5.2: Ukupan bruto dug i godišnje stope rasta

Grafikon 5.3: Ukupan bruto dug sektora vlade

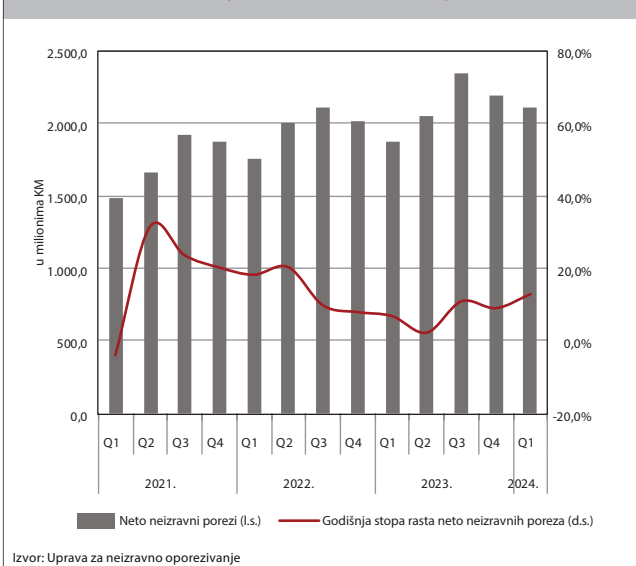
Grafikon 5.4: Zaduženost opće vlade kod komercijalnih banaka, godišnje promjene

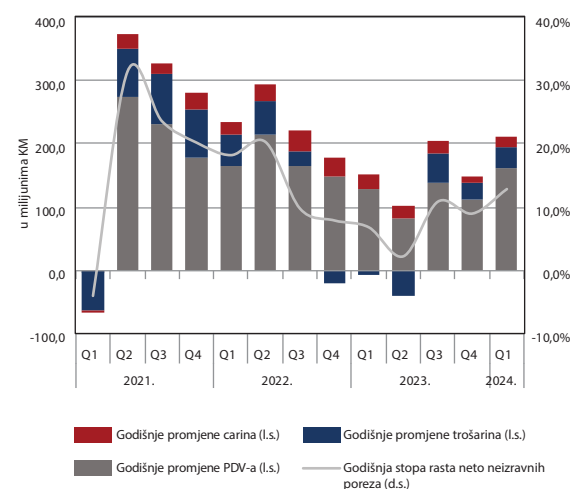
5.2 Porezni prihodi

U prvom tromjesečju 2024. godine nastavljeni su pozitivni trendovi naplate prihoda od neizravnih poreza na godišnjoj razini. Dodatni pozitivan utjecaj su imali manji povrati, koji su u prva tri mjeseca u odnosu na isto razdoblje prethodne godine bili niži za 38 milijuna KM. Na tromjesečnoj razini je zabilježen pad neto prihoda, što je uobičajeno, jer povijesno gledano prvo tromjesečje naplata prihoda je uvijek niža od ostalih tromjesečja. Na tromjesečnoj razini sve vrste prihoda od neizravnih poreza su zabilježile pad u ukupnom iznosu od 89,9 milijuna KM, što je uobičajeno za prvo tromjesečje u godini kada je intenzitet naplate prihoda slabiji. U prvom tromjesečju 2024. godine, prikupljeno je ukupno 2,11 milijardi KM prihoda po osnovu neizravnih poreza. Na godišnjoj razini zabilježen je rast prihoda od neizravnih poreza (239,3 milijuna KM ili 12,8%) (Grafikoni 5.5 i 5.6). Najizraženiji rast prihoda na godišnjoj razini u nominalnom iznosu je bio po osnovu PDV-a (162,9 milijuna KM), kao rezultat jačanja privatne potrošnje uslijed rasta plaća. U prvom tromjesečju 2024. godine inflacija je iznosila 2,0% na godišnjoj razini. Efekti inflacije na PDV su manji s obzirom na slabljenje inflatornih pritisaka (Grafikon 5.7).

Grafikon 5.5: Razina i stopa rasta neto neizravnih poreza

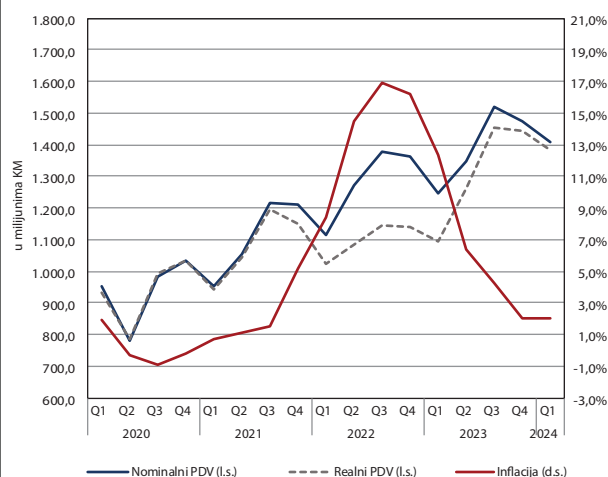

Grafičon 5.6: Promjena kretanja vodećih skupina neizravnih poreza

Izvor: Uprava za neizravno oporezivanje

Grafičon 5.7: Utjecaj inflacije na rast prihoda od PDV-a

Izvor: Agencija za statistiku BiH, Uprava za neizravno oporezivanje, CBBiH
 Napomena: * Realni PDV se dobiva kada nominalni PDV umanjimo za inflaciju.

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Statističke tablice

6. STATISTIČKE TABLICE

Napomene uz tablice 9, 10, 12, 13, 14, 19, 20, 21, 22, 23 i 24.

Od 1. srpnja 2017. godine je nastupila statusna promjena pripajanja supsidijarnog društva UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo društvu UniCredit Bank d.d. Mostar. U skladu s tim UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo prestaje postojati zaključno sa 30. lipnjem 2017. godine a podaci pripojenog društva se iskazuju u sklopu izvješća UniCredit Bank d.d. Mostar, počevši od izvješća za srpanj 2017. godine.

Revidirani podaci za razdoblje siječanj 2006. – studeni 2015. godine su bazirani na aktivnoj podbilanci banaka s većinskim državnim kapitalom iz Federacije BiH, pri čemu je isključena pasivna podbilanca. Kroz ovu dopunu statistike korisnicima se pruža veća analitička korisnost podataka i objektivni pokazatelji o trenutnom poslovanju banaka u BiH. Pasivna podbilanca sadrži obveze po inozemnim kreditima i staroj deviznoj štednji građana do 31. ožujka 1992. godine, i ne odslikava aktualno poslovanje banke, te će ovu podbilancu u procesu privatizacije preuzeti Ministarstvo financija FBiH u skladu sa Zakonom o početnoj bilanci banaka i Zakonom o privatizaciji, kao što je urađeno za prethodno privatizirane banke. Izvršena revizija je u najvećoj mjeri utjecala na smanjenje kredita javnim poduzećima u stranoj valuti, smanjenje strane pasive, na smanjenje ostalih stavki aktive i pasive po osnovi stare devizne štednje, a u znatno manjim iznosima na stavke kredita vladi entiteta, fiksnu aktivu, depozite nerezidenata, dionice i kapital.

Podaci o „punoj“ bilanci, s uključenom pasivnom podbilancom, korisnicima su još uvijek dostupni na: http://statistics.cbbh.ba:4444/Panorama/novaview/SimpleLogin_bs.aspx

U studenom 2014. godine, dvije banke su izvršile prodaju i prijenos dijela kreditnog portfelja, što je za učinak imalo povećanje rezervi kod monetarnih vlasti u ukupnom iznosu od 64 milijuna KM i smanjenja sljedećih stavki: potraživanja od privatnih poduzeća za 260 milijuna KM, strane pasive za 101 milijun KM i ostalih stavki (neto) za 95 milijuna KM.

Zbog primjene Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) i Međunarodnih standarda u financijskim izvješćima banaka Federacije BiH i prijenosu novčanih tijekova u podacima iz prosinca za 2011, došlo je do sljedećih promjena na strani aktive: smanjenja kredita za 155 milijuna KM, povećanja ostale aktive za 10 milijuna KM, na strani pasive: smanjenja obveza prema nerezidentima u iznosu od 624 milijuna KM, povećanja rezerviranja za kreditne gubitke za 472 milijuna KM i povećanja ostale pasive za 7 milijuna KM.

U veljači 2011. godine jedna banka iz Federacije BiH izvršila je reklasifikaciju depozita u iznosu od oko 80 milijuna KM, s depozita javnih poduzeća na depozite vlade entiteta, u skladu s preporukama MMF-a.

Po nalogu Agencije za bankarstvo FBiH, u lipnju 2010. jedna banka je izvršila preknjižavanje oko 300 milijuna KM potraživanja po osnovi vrijednosnih papira od domaćih institucionalnih sektora na potraživanja od nerezidenata. U prosincu 2010. ista banka je izvršila retroaktivno ovu ispravku u odgovarajućim iznosima za razdoblje od kolovoza 2009, kada je greška nastala, do svibnja 2010. Navedena ispravka se odrazila na porast strane aktive i pad ostalih stavki neto.

Jedna banka iz Federacije BiH izvršila je reklasifikaciju financijskih instrumenata u okviru strane aktive za razdoblje siječanj - kolovoz 2010. u iznosu od oko 40 milijuna KM. Potraživanja od nerezidenata po osnovi kredita reklasificirana su u potraživanja od nerezidenata po osnovi vrijednosnih papira, što se odrazilo na promjene unutar kratkoročne i dugoročne strane aktive.

Po nalogu Agencije za bankarstvo Republike Srpske, jedna banka je izvršila reklasifikaciju financijskih instrumenata na strani pasive za razdoblje rujanj 2008. - studeni 2010, tj. smanjenje oročenih i štednih depozita nebankarskih financijskih institucija i sektora vlade, a povećanje kredita od navedenih sektora, respektivno, u odgovarajućim iznosima, po mjesecima, u rasponu 50 - 150 milijuna KM.

U skladu s novom regulativom Agencije za bankarstvo RS-a, objavljenoj u Sl. glasniku RS br. 136/10, kojom je propisan novi način knjigovodstvenog evidentiranja potraživanja klasificiranih u kategoriju E, obračuna i knjigovodstvenog evidentiranja kamate po nekvalitetnoj aktivi, te obračuna općih i posebnih rezerviranja, banke iz RS-a su u podacima za prosinac 2010. izvršile primjenu navedene regulative prijenosom navedenih pozicija iz izvanbilančne evidencije u bilancu. Ispravka se odrazila na strani aktive na porast kredita u iznosu od 144 milijuna KM, porast dospjelih kamata u iznosu od 36 milijuna KM, a na strani pasive na porast rezerviranja za kreditne gubitke u iznosu od 180 milijuna KM u okviru računa kapitala.

T01: Tromjesečni ekonomski pokazatelji

	2021.			2022.				2023.			2024.	
	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
Tromjesečne stope rasta												
Rast potrošačkih cijena (CPI)	0,4	0,4	3,6	3,8	6,0	2,5	2,9	0,5	0,3	0,5	0,7	0,5
Rast ukupnih kredita	1,6	0,8	0,5	0,8	2,2	0,6	1,0	0,7	2,3	1,3	2,3	2,2
Rast ukupnih depozita	4,0	2,7	2,6	-3,6	3,6	3,2	1,9	0,1	2,1	2,7	1,5	2,1
Rast novca u užem smislu (M1) ³⁾	4,7	5,9	4,8	-0,6	3,2	5,5	2,3	-1,4	3,7	4,2	2,0	1,1
Rast novca u širem smislu (M2) ³⁾	2,8	3,5	2,8	-1,9	1,9	3,8	1,6	0	2,4	3,2	1,8	1,6
Kamatne stope na dugoročne kredite ¹⁾	3,78	3,60	3,48	3,38	3,42	3,54	4,35	4,37	4,40	4,60	4,64	4,52
Kamatne stope na dugoročne depozite ¹⁾	0,86	0,76	0,62	0,64	0,69	0,91	1,09	1,14	1,30	1,60	1,90	1,90
(u milijunima KM)												
Saldo robne razmjene ²⁾	-1.758	-2.003	-2.073	-1.971	-2.483	-2.824	-2.906	-2.020	-2.591	-2.832	-2.755	-
Izvoz	3.039	3.259	3.673	3.846	4.328	4.123	4.071	4.074	3.962	3.846	3.786	-
Uvoz	4.796	5.262	5.746	5.817	6.811	6.946	6.977	6.094	6.552	6.678	6.541	-
Bilanca tekućeg računa	-324	-44	-264	-372	-692	-260	-654	-339	-472	-208	-357	-
Devizne rezerve	542	1.235	933	-393	-58	622	-453	-859	111	598	374	-259
Servisiranje vanjskog duga	208	188	202	165	179	238	220	336	239	353	328	-
Tečaj KM/USD	1,6244	1,6584	1,7098	1,7433	1,8341	1,9396	1,9207	1,8249	1,7958	1,7974	1,8186	1,8007

Napomena:

- 1) Tromjesečne kamatne stope predstavljaju aritmetičku sredinu mjesečnih ponderiranih kamatnih stopa iz izvještajnog tromjesečja na kredite privatnim poduzećima i udrugama i oročene i štedne depozite stanovništva iskazane na godišnjoj razini.
- 2) Saldo izvoza i uvoza robe na platnobilančnoj osnovi uključuje prilagođenja obuhvaća i vrijednosti koja se rade u svrhu izvještavanja o platnoj bilanci, u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za platnu bilancu, šesto izdanje).
- 3) Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i financijsku statistiku 2000.), od siječnja 2006. godine. - podaci nisu dostupni

T02: Bruto domaći proizvod Bosne i Hercegovine (tekuće cijene)										
	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Nominalni BDP (u milijunima KM)	27.359	28.929	30.265	31.803	33.942	35.785	34.728	39.145	45.618	48.948
Nominalni BDP (u milijunima USD)	18.561	16.413	17.118	18.325	20.478	20.481	20.230	23.669	24.524	27.057
BDP po stanovniku BiH (u KM)	7.759	8.223	8.620	9.076	9.709	10.251	9.994	11.337	13.284	14.291
BDP po stanovniku BiH (u USD)	5.264	4.665	4.876	5.230	5.857	5.867	5.822	6.854	7.141	7.900
Godišnji rast realnog BDP-a (u %)	1,2	4,3	3,2	3,2	3,8	2,9	-3,0	7,4	4,2	1,7
Broj stanovnika (u tisućama)	3.526	3.518	3.511	3.504	3.496	3.491	3.475	3.453	3.434	3.425
Prosječni godišnji tečaj KM/USD	1,4740	1,7626	1,7680	1,7355	1,6575	1,7472	1,7166	1,6539	1,8602	1,8091

Izvor:

Agencija za statistiku BiH, Bruto domaći proizvod za BiH 2022. godina proizvodni pristup, prvi rezultatu, srpanj 2023. godine

T03: Struktura indeksa industrijske proizvodnje BiH

Godina	Mjesec	Ukupno	Rudarstvo	Prerađivačka industrija	Opskrba električnom energijom, plinom i vodom
2014.		100,2	97,9	103,9	90,4
2015.		103,1	102,9	104,8	98,8
2016.		104,4	103,8	103,0	109,0
2017.		103,1	105,0	105,3	95,9
2018.		101,6	100,9	98,9	111,4
2019.		94,7	96,3	95,4	91,4
2020.		93,6	98,9	92,3	95,2
2021.		109,8	95,5	112,3	108,7
2022.		100,9	96,7	103,9	91,7
2023.		96,1	96,1	94,9	102,0
2023.	01.	100,0	95,6	102,5	90,7
	02.	97,0	101,0	97,0	94,0
	03.	95,8	93,5	93,4	104,4
	04.	90,2	89,2	89,0	93,4
	05.	98,4	87,2	97,8	105,4
	06.	92,3	81,5	91,0	103,1
	07.	100,1	92,7	99,6	104,6
	08.	100,2	93,9	99,4	106,2
	09.	98,5	102,3	96,2	109,7
	10.	98,2	99,1	97,2	102,3
	11.	92,8	85,5	90,3	103,6
	12.	91,0	94,9	87,4	99,4
2024.	01.	93,8	90,5	91,5	105,0
	02.	102,5	96,7	102,4	104,9
	03.	89,4	89,6	90,3	86,3

Izvor:

Agencija za statistiku BiH

Napomena:

Indeksi industrijske proizvodnje iskazani su za godinu u odnosu na prethodnu godinu a za mjesec u odnosu na isti mjesec prethodne godine i iskazani su prema glavnim područjima SKD-a.

T04: Struktura indeksa potrošačkih cijena za BiH (CPI)

Godina	Mjesec	Ukupno	Razdoblje/isto razdoblje prethodne godine	Hrana i bezalkoholna pića	Alkoholna pića i duhan	Odjeća i obuća	Stanovanje, voda, el. energija, plin i drugi energenti	Namještaj, kućanski uređaji i redovno održavanje kuće	Zdravstvo	Prijevoz	Komunikacije	Rekreacija i kultura	Obrazovanje	Restorani i hoteli	Ostala dobra i usluge
2014.		99,1		97,5	106,4	90,0	99,7	99,5	100,4	99,1	102,9	100,4	100,8	97,5	100,0
2015.		99,0		99,1	107,6	92,3	101,2	100,3	101,3	93,1	100,2	100,2	102,1	99,1	99,8
2016.		98,4		98,7	105,7	90,1	100,0	98,8	100,7	94,1	99,7	100,7	100,8	100,3	99,7
2017.		100,8		101,3	104,7	91,4	101,4	99,1	101,0	104,9	98,3	101,7	100,5	100,4	99,5
2018.		101,4		100,6	106,6	89,9	102,7	99,0	101,8	108,9	98,8	101,1	100,1	100,4	99,6
2019.		100,6		101,1	105,1	89,3	102,3	99,6	101,2	101,0	99,5	101,2	100,5	100,9	99,6
2020.		98,9		101,0	104,5	90,0	99,6	98,9	101,0	91,4	100,5	100,5	100,1	102,1	100,0
2021.		102,0		103,5	101,9	91,1	101,3	100,2	100,7	105,9	99,7	100,6	100,2	101,0	100,6
2022.		114,0		121,5	101,7	94,0	114,0	108,9	101,5	125,4	100,9	108,1	101,1	109,3	105,9
2023.		106,1		110,6	104,8	94,0	107,4	109,3	103,1	96,0	101,6	107,2	102,3	108,1	109,5
2023.	01.	114,1	114,1	122,0	103,0	97,1	115,6	112,9	102,3	115,7	101,0	109,5	102,6	110,1	108,8
	02.	112,9	113,5	120,8	103,7	95,8	113,7	112,6	102,7	110,9	100,9	109,3	102,5	110,4	109,3
	03.	110,3	112,4	119,0	106,0	93,9	111,9	112,0	102,9	99,1	100,9	109,4	102,3	108,6	110,2
	04.	107,9	111,2	112,8	105,9	93,1	114,6	111,3	102,9	94,7	101,3	108,9	102,3	107,8	110,5
	05.	106,5	110,2	111,1	106,2	93,1	112,6	110,5	103,1	91,1	101,2	108,8	102,2	109,2	110,5
	06.	104,9	109,3	110,1	104,8	94,6	109,2	109,9	103,1	87,3	101,4	106,9	102,3	108,3	109,6
	07.	104,0	108,5	108,7	104,4	94,9	107,6	108,7	103,1	86,8	101,8	106,8	102,3	107,7	109,8
	08.	104,7	108,0	108,0	104,5	94,2	107,3	108,1	103,4	93,6	101,7	106,9	102,4	107,3	109,2
	09.	104,1	107,6	106,3	104,7	92,7	105,1	108,5	103,4	95,8	102,3	106,1	102,8	106,9	109,1
	10.	102,1	107,0	104,9	104,6	92,9	97,2	106,9	103,2	94,4	102,2	105,1	102,2	106,7	109,2
	11.	101,7	106,5	104,1	104,8	91,7	99,0	105,7	103,2	92,4	102,2	104,8	102,1	107,3	108,9
	12.	102,2	106,1	103,3	104,8	93,8	99,7	105,2	103,4	96,4	102,3	104,6	102,1	107,0	108,4
2024.	01.	102,0	102,0	102,9	104,8	93,8	99,5	104,3	103,0	96,7	102,2	104,2	101,9	106,6	108,2
	02.	102,1	102,0	102,1	104,6	93,6	100,4	103,2	102,7	99,4	102,3	104,3	101,8	108,0	108,1
	03.	102,0	102,0	101,2	103,8	93,4	100,3	103,6	103,2	101,5	102,3	104,3	102,1	108,3	106,5

Izvor:

Agencija za statistiku BiH

Napomena:

Indeksi potrošačkih cijena iskazani su za godinu u odnosu na prethodnu godinu a za mjesec u odnosu na isti mjesec prethodne godine

T05: Prosječne bruto i neto plaće i mirovine

- u KM -

Godina	Mjesec	Bruto plaće				Neto plaće				Mirovine		
		FBiH	RS	Brčko	BiH	FBiH	RS	Brčko	BiH	FBiH	RS	Brčko
2014.		1.272	1.334	1.265	1.290	833	825	814	830	367	333	323
2015.		1.269	1.339	1.275	1.289	830	831	821	830	368	343	327
2016.		1.283	1.343	1.290	1.301	839	836	830	838	370	342	326
2017.		1.318	1.331	1.304	1.321	860	831	838	851	372	344	326
2018.		1.365	1.358	1.363	1.363	889	857	872	879	395	361	342
2019.		1.427	1.407	1.432	1.421	928	906	915	921	415	378	358
2020.		1.472	1.485	1.477	1.478	956	956	948	957	423	394	367
2021.		1.543	1.546	1.489	1.542	996	1.004	961	997	428	408	375
2022.		1.724	1.730	1.600	1.722	1.114	1.144	1.051	1.122	461	460	412
2023.		1.959	1.937	1.759	1.947	1.261	1.274	1.180	1.263	570	540	491
2023.	01.	1.875	1.845	1.679	1.861	1.208	1.217	1.123	1.209	535	540	481
	02.	1.849	1.908	1.669	1.863	1.193	1.256	1.117	1.211	535	540	481
	03.	1.967	1.910	1.690	1.942	1.265	1.258	1.134	1.260	539	540	481
	04.	1.913	1.921	1.714	1.911	1.233	1.265	1.150	1.241	563	540	489
	05.	1.987	1.945	1.716	1.967	1.277	1.280	1.152	1.275	585	540	499
	06.	1.963	1.953	1.731	1.954	1.262	1.284	1.161	1.267	584	540	469
	07.	1.951	1.943	1.776	1.944	1.257	1.278	1.192	1.262	584	540	499
	08.	1.991	1.954	1.785	1.974	1.281	1.286	1.201	1.280	584	541	499
	09.	1.960	1.941	1.807	1.950	1.260	1.277	1.213	1.264	584	541	500
	10.	1.995	1.963	1.823	1.981	1.285	1.290	1.228	1.285	584	541	500
	11.	2.037	1.974	1.867	2.012	1.310	1.296	1.253	1.304	583	541	500
	12.	2.018	1.988	1.848	2.004	1.296	1.304	1.241	1.297	583	541	501
2024.	01.	2.083	2.001	1.905	2.052	1.338	1.312	1.279	1.328	612	592	537
	02.	2.045	2.129	1.903	2.068	1.315	1.392	1.281	1.338	612	592	537
	03.	2.078	2.130	1.908	2.090	1.335	1.394	1.285	1.353	615	592	538

Izvor:

Agencija za statistiku BiH, Federalni zavod za statistiku FBiH, Republički zavod za statistiku RS

Napomena:

Od 1.1.2006. godine bruto i neto plaće za razinu BiH uključuju i Brčko distrikt.

T06: Monetarni pregled

- na kraju razdoblja, u milijunima KM -

		AKTIVA											
		Neto strana aktiva			Potraživanja od domaćih sektora								
Godina	Mjesec	Strana aktiva	Strana pasiva	5 = 3+4	Potraživanja od središnje vlade (neto)	Potraživanja od kantona i općina	Potraživanja od nefinancijskih javnih poduzeća	Potraživanja od nefinancijskih privatnih poduzeća	Potraživanja od ostalih financijskih institucija	Potraživanja od ostalih domaćih sektora	12 = 6+...+11	Ukupno	
1	2	3	4	5 = 3+4	6	7	8	9	10	11	12 = 6+...+11	13 = 5+12	
2014.	12.	10.479,7	-2.961,1	7.518,6	71,0	509,1	443,6	7.452,0	61,3	7.502,5	16.039,4	23.557,9	
2015.	12.	11.107,9	-2.614,6	8.493,3	160,1	537,2	400,0	7.452,6	74,6	7.875,3	16.499,8	24.993,1	
2016.	12.	12.199,0	-2.476,4	9.722,6	101,8	517,8	375,6	7.743,9	67,2	8.155,8	16.962,0	26.684,6	
2017.	12.	13.372,4	-2.589,5	10.782,9	-148,7	511,5	406,2	8.354,5	96,5	8.689,3	17.909,4	28.692,2	
2018.	12.	15.505,5	-3.041,1	12.464,4	-463,7	496,0	427,0	8.654,6	136,8	9.306,3	18.556,9	31.021,4	
2019.	12.	17.069,9	-3.120,0	13.949,9	-679,3	506,7	509,3	9.070,9	152,2	10.024,9	19.584,7	33.534,6	
2020.	12.	18.340,2	-2.326,3	16.013,9	-236,3	538,1	540,8	8.618,1	155,0	9.937,9	19.553,6	35.567,5	
2021.	12.	21.065,4	-1.949,0	19.116,3	-804,4	583,5	532,3	8.812,6	164,1	10.478,3	19.766,3	38.882,7	
2022.	12.	21.084,4	-1.813,4	19.271,1	-509,1	592,0	652,8	9.197,6	180,2	11.027,6	21.141,1	40.412,2	
2023.	12.	22.016,0	-1.479,8	20.536,2	130,9	647,0	663,7	9.828,1	231,8	11.853,6	23.355,1	43.891,3	
2023.	01.	21.012,7	-1.693,5	19.319,2	-335,7	589,0	623,0	9.060,7	167,1	11.014,6	21.118,6	40.437,8	
	02.	20.758,1	-1.671,2	19.086,8	-182,0	586,0	637,0	9.164,9	158,9	11.047,5	21.412,3	40.499,2	
	03.	20.726,1	-1.527,5	19.198,5	-329,5	576,1	625,2	9.293,5	164,1	11.159,0	21.488,4	40.687,0	
	04.	20.960,6	-1.525,1	19.435,5	-349,2	592,4	632,4	9.400,4	161,8	11.246,5	21.684,4	41.119,9	
	05.	21.042,0	-1.490,6	19.551,4	-286,5	587,6	602,0	9.415,9	177,1	11.292,2	21.788,4	41.339,8	
	06.	20.997,4	-1.457,7	19.539,7	-302,8	576,8	623,1	9.562,4	199,6	11.433,3	22.092,5	41.632,2	
	07.	21.345,1	-1.451,7	19.893,4	-52,3	576,2	617,4	9.554,1	203,1	11.531,4	22.430,0	42.323,5	
	08.	21.794,5	-1.478,4	20.316,0	-75,9	572,4	623,4	9.523,3	206,3	11.596,2	22.445,7	42.761,7	
	09.	21.769,7	-1.459,6	20.310,1	-60,2	568,6	622,2	9.629,3	206,9	11.675,4	22.642,4	42.952,5	
	10.	21.900,4	-1.452,7	20.447,6	-112,0	631,9	623,1	9.622,2	228,2	11.764,3	22.757,7	43.205,3	
	11.	21.793,6	-1.457,3	20.336,3	2,7	632,5	625,9	9.679,8	212,2	11.820,5	22.973,6	43.309,9	
	12.	22.027,1	-1.530,1	20.497,0	125,1	645,6	644,9	9.828,3	231,8	11.847,1	23.322,8	43.819,8	
2024.	01.	22.081,0	-1.462,6	20.618,4	154,3	641,2	635,8	9.776,1	221,2	11.864,8	23.293,4	43.911,9	
	02.	22.112,2	-1.466,7	20.645,4	224,0	637,2	622,6	9.920,9	218,8	11.944,6	23.568,0	44.213,4	
	03.	22.283,7	-1.419,2	20.864,5	86,4	642,6	625,3	10.118,3	243,6	12.082,4	23.798,7	44.663,2	

Napomena:

Konačni podaci za prosinac 2023. godine

Monetarni pregled prikazuje konsolidirane podatke Bilance stanja CBBiH - monetarnih vlasti (tablica 10) i Konsolidirane bilance komercijalnih banaka BiH (tablica 11). Neto strana aktiva predstavlja razliku između zbroja stranih aktiva CBBiH - monetarnih vlasti i komercijalnih banaka BiH i zbroja stranih pasiva CBBiH - monetarnih vlasti i komercijalnih banaka BiH. Potraživanja od domaćih sektora predstavljaju potraživanja komercijalnih banaka od svih domaćih sektora, uz napomenu da su potraživanja od središnje vlade iskazana u neto iznosu, tj. umanjena za depozite središnje vlade kod CBBiH i kod komercijalnih banaka BiH. Središnja vlada predstavlja institucije BiH, vlade entiteta, entitetske fondove socijalne sigurnosti i Brčko distrikta. Prema novoj metodologiji, fondovi socijalne sigurnosti/zaštite se klasificiraju na razinu središnje vlade kao entitetski izvanproračunski fondovi, što se izravno odražava na podatke o neto potraživanjima od središnje vlade u Monetarnom pregledu.

U skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, poslovne banke su od 1. siječnja 2020. godine izvršile preknjižavanje određenih potraživanja iz bilance na izvanbilančnu evidenciju, što se reflektovalo na smanjenje potraživanja (kredita) od oko 400 milijuna KM u sektorima privatnih poduzeća i stanovništva. Od siječnja 2019. godine izvršena je reklasifikacija valutne strukture financijskih instrumenata (kredit, depoziti, vrijednosnice) iskazanih originalno u KM sa valutnom klauzulom sa pozicija domaće valute na pozicije strane valute u izvješćima monetarne statistike u skladu sa preporukama iz MMF-ovog Priručnika i Vodiča za kompilaciju monetarne i financijske statistike iz 2016. godine.

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i financijsku statistiku 2000.), od siječnja 2006. godine.

Vidi napomenu na strani 38.

T06: Monetarni pregled

- na kraju razdoblja, u milijunima KM -

		PASIVA												
		Novčana masa (M2)												
		Novac (M1)			Kvazi-novac (QM)									
Godina	Mjesec	Gotovina izvan banaka	Prenosivi depoziti u domaćoj valuti						Vrijednosnice	Krediti	Dionice i drugi kapital	Ostale stavke (neto)	Ukupno	
				5=3+4	Prenosivi depoziti u stranoj valuti	Ostali depoziti u domaćoj valuti	Ostali depoziti u stranoj valuti	9=6+7+8						10=5+9
1	2	3	4	5=3+4	6	7	8	9=6+7+8	10=5+9	11	12	13	14	15=10+...+14
2014.	12.	2.814,0	4.496,4	7.310,4	1.301,2	3.377,3	5.280,0	9.958,5	17.268,9	0,0	681,0	3.993,5	1.614,5	23.557,9
2015.	12.	3.055,3	5.125,6	8.180,9	1.360,4	3.562,6	5.543,3	10.466,3	18.647,2	8,0	599,2	4.148,0	1.590,7	24.993,1
2016.	12.	3.401,2	5.899,8	9.301,0	1.535,6	3.883,0	5.478,0	10.896,6	20.197,6	8,0	510,0	4.440,4	1.528,6	26.684,6
2017.	12.	3.648,1	6.924,4	10.572,5	1.816,2	4.091,6	5.636,1	11.543,8	22.116,3	8,0	460,0	4.659,5	1.448,4	28.692,2
2018.	12.	3.978,6	8.166,4	12.145,1	1.961,4	4.302,2	5.782,4	12.046,0	24.191,1	8,0	467,5	4.849,8	1.505,0	31.021,4
2019.	12.	4.330,1	8.921,1	13.251,2	2.490,3	2.998,0	7.593,2	13.081,5	26.332,7	8,0	532,4	5.228,3	1.433,2	33.534,6
2020.	12.	5.043,4	10.011,8	15.055,2	2.902,5	3.034,7	7.256,6	13.193,8	28.249,0	0,0	606,7	5.306,9	1.404,9	35.567,5
2021.	12.	5.540,0	12.387,6	17.927,5	3.300,1	3.044,2	7.243,8	13.588,1	31.515,6	0,0	638,5	5.287,3	1.441,4	38.882,7
2022.	12.	6.126,2	13.752,5	19.878,6	3.583,9	2.878,7	6.898,8	13.361,3	33.240,0	0,0	622,8	5.208,0	1.341,4	40.412,2
2023.	12.	6.542,6	15.061,1	21.603,7	3.974,8	2.889,6	7.296,6	14.161,1	35.764,8	3,7	643,4	6.088,1	1.391,3	43.891,3
2023.	01.	5.953,5	13.758,9	19.712,4	3.657,1	2.906,9	6.856,4	13.420,4	33.132,8	0,0	624,6	5.305,5	1.374,9	40.437,8
	02.	5.982,3	13.643,5	19.625,8	3.734,3	2.867,4	6.957,5	13.559,2	33.185,0	0,0	625,4	5.370,5	1.318,2	40.499,2
	03.	6.027,0	13.583,4	19.610,4	3.763,5	2.873,8	7.003,9	13.641,2	33.251,6	0,0	628,9	5.439,8	1.366,6	40.687,0
	04.	6.198,9	13.758,3	19.957,3	3.766,4	2.889,0	6.992,2	13.647,7	33.604,9	0,0	637,5	5.531,2	1.346,3	41.119,9
	05.	6.163,5	13.922,7	20.086,2	3.924,3	2.815,6	6.956,7	13.696,6	33.782,8	0,0	651,2	5.584,1	1.321,6	41.339,8
	06.	6.253,1	14.082,0	20.335,1	3.887,6	2.854,5	6.975,2	13.717,3	34.052,4	0,0	661,5	5.583,9	1.334,4	41.632,2
	07.	6.373,8	14.593,9	20.967,7	3.946,5	2.825,2	6.942,0	13.713,7	34.681,4	0,0	665,8	5.679,8	1.296,5	42.323,5
	08.	6.388,9	14.758,3	21.147,2	3.958,4	2.900,7	6.978,9	13.838,0	34.985,2	0,0	669,5	5.807,2	1.299,7	42.761,7
	09.	6.397,2	14.788,1	21.185,3	4.009,3	2.904,5	7.027,1	13.941,0	35.126,3	0,0	681,7	5.895,0	1.249,4	42.952,5
	10.	6.338,6	14.766,2	21.104,8	4.032,7	2.952,2	7.094,3	14.079,2	35.184,0	0,0	681,7	5.981,3	1.358,2	43.205,3
	11.	6.289,4	14.859,2	21.148,6	4.050,8	2.946,0	7.074,9	14.071,6	35.220,2	3,7	648,0	6.080,8	1.357,2	43.309,9
	12.	6.550,5	15.064,1	21.614,6	3.974,6	2.891,3	7.310,3	14.176,2	35.790,8	3,7	643,4	6.012,6	1.369,3	43.819,8
2024.	01.	6.378,3	14.998,9	21.377,2	4.191,7	2.943,3	7.257,7	14.392,6	35.769,8	3,7	643,2	6.134,6	1.360,6	43.911,9
	02.	6.430,9	15.155,0	21.585,9	4.009,5	2.907,5	7.475,0	14.392,0	35.977,9	3,7	654,1	6.222,2	1.355,6	44.213,4
	03.	6.553,1	15.303,8	21.856,9	4.038,1	2.934,4	7.519,3	14.491,9	36.348,8	0,0	669,0	6.323,4	1.322,0	44.663,2

Napomena:

Konačni podaci za prosinac 2023. godine.

Novac M1 čine gotovina izvan banaka i prenosivi depoziti u domaćoj valuti svih domaćih sektora (osim depozita središnje vlade). Kvazi-novac QM obuhvaća ostale depozite u domaćoj valuti, prenosive i ostale depozite u inozemnoj valuti svih domaćih sektora (osim depozita središnje vlade). Novčanu masu M2 čine monetarni agregati, novac M1 i kvazi-novac QM. Ostalu pasivu čine vrijednosnice, krediti, dionice i drugi kapital i ostale stavke (neto). Prema novoj metodologiji, kao posebni financijski instrumenti na strani pasive se iskazuju krediti (uz koje se dodaje obračunana kamata), kao i dionice i drugi kapital. Ostale stavke (neto) su nelocirane (neraspoređene) stavke pasive umanjene za nelocirane (neraspoređene) stavke aktive. U ostale stavke (neto) su također uključeni i ograničeni depoziti, protustavke fondova i vladini fondovi za kreditiranje.

U skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, poslovne banke su od 1. siječnja 2020. godine izvršile preknjižavanje određenih potraživanja iz bilance na izvanbilančnu evidenciju, što se reflektovalo na smanjenje potraživanja (kredita) od oko 400 milijuna KM u sektorima privatnih poduzeća i stanovništva. Od siječnja 2019. godine izvršena je reklasifikacija valutne strukture financijskih instrumenata (kredit, depoziti, vrijednosnice) iskazanih originalno u KM sa valutnom klauzulom sa pozicija domaće valute na pozicije strane valute u izvješćima monetarne statistike u skladu sa preporukama iz MMF-ovog Priručnika i Vodiča za kompilaciju monetarne i financijske statistike iz 2016. godine.

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i financijsku statistiku 2000.), od siječnja 2006. godine.

Vidi napomenu na strani 38.

T07: Bilanca stanja CBBiH

- na kraju razdoblja, u milijunima KM -

Godina	Mjesec	AKTIVA				PASIVA								
		Strana aktiva	Potraživanja od domaćih sektora	Ukupno	Rezervni novac					Strana pasiva	Depoziti središnje vlade	Dionice i drugi kapital	Ostale stavke (neto)	Ukupno
					Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti komercijalnih banaka kod monetarnih vlasti	Depoziti drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti	Ukupno	Depoziti izvan monetarnih vlasti					
1	2	3	4	5=3+4	6	7	8	9=6+7+8	10	11	12	13	14=9+...+13	
2014.	12.	7.853,4	1,6	7.855,1	3.210,5	3.751,1	38,3	6.999,9	1,1	293,2	585,0	-24,2	7.855,1	
2015.	12.	8.634,1	1,5	8.635,7	3.499,5	4.063,5	51,7	7.614,7	1,3	449,9	593,7	-24,0	8.635,7	
2016.	12.	9.559,0	1,5	9.560,4	4.066,8	4.269,1	52,0	8.387,9	2,2	538,4	667,4	-35,5	9.560,4	
2017.	12.	10.584,4	2,2	10.586,6	4.319,4	5.033,1	76,1	9.428,5	1,6	548,6	652,6	-44,8	10.586,6	
2018.	12.	11.651,0	2,1	11.653,1	4.750,6	5.523,3	125,5	10.399,4	1,8	583,9	719,8	-51,8	11.653,1	
2019.	12.	12.624,9	2,2	12.627,1	5.199,9	5.743,6	176,6	11.120,2	1,7	704,0	856,5	-55,4	12.627,1	
2020.	12.	13.895,8	2,0	13.897,9	6.172,5	5.901,1	231,8	12.305,4	1,7	665,2	982,3	-56,8	13.897,9	
2021.	12.	16.376,0	2,6	16.378,5	6.923,8	7.219,6	304,9	14.448,3	2,3	1.124,7	861,4	-58,3	16.378,5	
2022.	12.	16.093,7	2,8	16.096,5	7.436,1	7.217,4	272,7	14.926,2	2,6	685,5	545,4	-63,3	16.096,5	
2023.	12.	16.317,7	2,8	16.320,5	7.565,1	7.083,2	16,9	14.665,2	2,5	736,0	977,0	-60,2	16.320,5	
2023.	01.	15.975,2	1,6	15.976,9	7.355,2	7.097,0	288,7	14.741,0	3,1	717,6	578,6	-63,4	15.976,9	
	02.	15.392,9	1,9	15.394,8	7.362,2	6.735,3	162,7	14.260,2	14,7	604,3	578,1	-62,5	15.394,8	
	03.	15.235,1	2,4	15.237,5	7.397,9	6.454,3	160,1	14.012,3	2,5	659,5	628,0	-64,8	15.237,5	
	04.	15.357,1	1,7	15.358,8	7.548,0	6.322,1	151,8	14.021,8	3,0	744,3	654,3	-64,7	15.358,8	
	05.	15.555,8	2,1	15.557,9	7.588,7	6.578,4	151,7	14.318,8	2,7	611,1	689,3	-64,0	15.557,9	
	06.	15.345,7	2,4	15.348,1	7.571,4	6.349,8	152,6	14.073,9	2,7	632,2	703,3	-63,9	15.348,1	
	07.	15.593,3	1,8	15.595,1	7.694,8	6.429,3	131,6	14.255,7	2,3	657,2	743,5	-63,6	15.595,1	
	08.	15.899,9	2,1	15.902,0	7.734,4	6.657,4	81,4	14.473,3	3,0	702,6	785,5	-62,3	15.902,0	
	09.	15.944,1	2,3	15.946,4	7.677,2	6.720,3	83,4	14.480,9	2,8	713,4	811,0	-61,6	15.946,4	
	10.	15.795,6	1,8	15.797,5	7.604,3	6.612,6	16,4	14.233,3	3,0	753,0	869,2	-61,1	15.797,5	
	11.	15.712,6	2,0	15.714,6	7.473,4	6.631,4	15,5	14.120,3	2,7	733,6	918,7	-60,8	15.714,6	
	12.	16.317,7	2,8	16.320,5	7.565,1	7.083,2	16,9	14.665,2	2,5	736,0	911,3	5,5	16.320,5	
2024.	01.	15.935,7	1,7	15.937,3	7.533,2	6.679,3	34,3	14.246,9	2,3	734,1	949,3	4,7	15.937,3	
	02.	16.057,9	2,0	16.059,9	7.568,3	6.807,6	31,8	14.407,7	2,8	689,5	959,4	0,5	16.059,9	
	03.	16.058,7	2,4	16.061,0	7.628,2	6.638,8	29,3	14.296,3	2,6	739,5	1.021,7	1,0	16.061,0	

Napomena:

Konačni podaci za prosinac 2023. godine.

Strana aktiva CBBiH – monetarnih vlasti obuhvaća zlato, devize u blagajni CBBiH, devizne depozite kod inozemnih banaka, raspolaganje SDR, inozemne vrijednosne papire i ostalo. Potraživanja od domaćih sektora predstavljaju potraživanja od radnika CBBiH za dane dugoročne kredite i potraživanja od komercijalnih banaka po osnovi računa poravnjanja. Rezervni novac (primarni novac ili monetarna baza) čine gotov novac izvan monetarnih vlasti, depoziti komercijalnih banaka i depoziti ostalih domaćih sektora (osim središnje vlade) kod monetarnih vlasti. Gotovina izvan banaka predstavlja gotov novac u optjecaju izvan središnje banke (monetarnih vlasti) i gotov novac izvan komercijalnih banaka.

Strana pasiva CBBiH obuhvaća kratkoročne obveze prema nerezidentima, depozite nerezidenata i ostale kratkoročne obveze prema nerezidentima i obveze prema MMF-u (računi 1 i 2). Depoziti središnje vlade kod CBBiH predstavljaju prenosive i ostale depozite institucija BiH, vlada entiteta, entitetskih fondova socijalne sigurnosti i Brčko distrikta u domaćoj valuti. Dionice i drugi kapital obuhvaćaju dionički kapital, rezultat tekuće godine, opće i posebne rezerve i prilagođavanje/ponovno utvrđivanje vrijednosti. Ostale stavke (neto) su nelocirane (nerasporedene) stavke pasive umanjene za nelocirane (nerasporedene) stavke aktive.

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i financijsku statistiku 2000.), od siječnja 2006. godine.

T08: Konsolidirana bilanca komercijalnih banaka BiH

- na kraju razdoblja, u milijunima KM -

		AKTIVA								
Godina	Mjesec	Rezerve	Strana aktiva	Potraživanja od opće vlade	Potraživanja od nefinancijskih javnih poduzeća	Potraživanja od nefinancijskih privatnih poduzeća	Potraživanja od ostalih financijskih institucija	Potraživanja od ostalih domaćih sektora	Ukupno	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 = 3+...+9	
2014.	12.	4.115,0	2.626,3	1.854,5	443,6	7.452,0	61,3	7.501,7	24.054,3	
2015.	12.	4.511,7	2.473,8	2.161,1	400,0	7.452,6	74,6	7.874,7	24.948,5	
2016.	12.	4.936,6	2.640,0	2.179,1	375,6	7.743,9	67,2	8.155,4	26.097,7	
2017.	12.	5.711,7	2.787,9	2.197,0	406,2	8.354,5	96,5	8.688,8	28.242,7	
2018.	12.	6.296,9	3.854,5	2.281,9	427,0	8.654,6	136,8	9.305,9	30.957,6	
2019.	12.	6.627,0	4.445,0	2.551,9	509,3	9.070,9	152,2	10.024,5	33.380,9	
2020.	12.	7.099,6	4.444,3	3.015,4	540,8	8.618,1	155,0	9.937,6	33.810,8	
2021.	12.	8.608,0	4.689,4	3.095,4	532,3	8.812,6	164,1	10.478,0	36.379,7	
2022.	12.	8.541,6	4.990,8	3.171,7	652,8	9.197,6	180,2	11.027,3	37.761,9	
2023.	12.	8.124,1	5.698,3	3.448,7	663,7	9.828,1	231,8	11.853,3	39.848,0	
2023.	01.	8.512,4	5.037,5	3.139,3	623,0	9.060,7	167,1	11.014,5	37.554,5	
	02.	8.129,8	5.365,1	3.168,5	637,0	9.164,9	158,9	11.047,3	37.671,7	
	03.	7.840,1	5.491,0	3.134,1	625,2	9.293,5	164,1	11.158,7	37.706,9	
	04.	7.680,7	5.603,5	3.168,8	632,4	9.400,4	161,8	11.246,4	37.894,1	
	05.	8.014,8	5.486,1	3.199,6	602,0	9.415,9	177,1	11.292,0	38.187,5	
	06.	7.678,8	5.651,7	3.152,4	623,1	9.562,4	199,6	11.433,0	38.301,0	
	07.	7.756,8	5.751,9	3.200,8	617,4	9.554,1	203,1	11.531,3	38.615,4	
	08.	8.011,2	5.894,5	3.223,1	623,4	9.523,3	206,3	11.596,0	39.077,8	
	09.	8.011,1	5.825,6	3.266,8	622,2	9.629,3	206,9	11.675,2	39.237,1	
	10.	7.887,4	6.104,7	3.362,3	623,1	9.622,2	228,2	11.764,2	39.592,2	
	11.	7.826,9	6.081,0	3.421,0	625,9	9.679,8	212,2	11.820,3	39.667,1	
	12.	8.116,2	5.709,4	3.440,2	644,9	9.828,3	231,8	11.846,8	39.817,7	
2024.	01.	7.852,9	6.145,4	3.448,1	635,8	9.776,1	221,2	11.864,7	39.944,1	
	02.	7.978,6	6.054,3	3.448,9	622,6	9.920,9	218,8	11.944,4	40.188,5	
	03.	7.740,8	6.225,1	3.516,8	625,3	10.118,3	243,6	12.082,1	40.552,0	

Napomena:

Konačni podaci za prosinac 2023. godine.

Konsolidirana bilanca komercijalnih banaka obuhvaća konsolidirane bilance komercijalnih banaka Glavne jedinice Sarajevo, Glavne jedinice Mostar, Glavne banke Republike Srpske, Brčko distrikta (od srpnja 2001. do studenog 2002), NBRS (do prosinca 1998) i NBBiH (do studenog 2002). Konsolidirana su međusobna potraživanja i obveze između komercijalnih banaka. Rezerve banaka sastoje se od gotovine u blagajnama banaka i depozita banaka kod CBBiH.

Strana aktiva komercijalnih banaka obuhvaća: devize u blagajnama, prenosive i ostale depozite u stranoj valuti kod nerezidenata, kredite nerezidentima, vrijednosne papire nerezidenata u inozemnoj valuti i ostala potraživanja od nerezidenata. Potraživanja od opće vlade obuhvaćaju potraživanja od svih razina vlada: središnje vlade (institucije BiH, vlade entiteta, entitetskih fondova socijalne sigurnosti i Brčko distrikta) i nesredišnje vlade (vlada kantona i općinskih vlada). Potraživanja od ostalih domaćih sektora obuhvaćaju: potraživanja od nefinancijskih javnih poduzeća, nefinancijskih privatnih poduzeća, ostalih financijskih institucija i ostalih domaćih sektora (stanovništva, neprofitnih institucija i ostalih neklasificiranih sektora). Bilanca stanja komercijalnih banaka Federacije BiH sadrži pored aktivne podbilance i podatke pasivne podbilance. Pasivna podbilanca sadrži obveze po stranim kreditima i staroj deviznoj štednji građana do 31. ožujka 1992. Ove obveze će preuzeti Ministarstvo financija Federacije BiH u procesu privatizacije u skladu s entitetskim Zakonom o početnoj bilanci poduzeća i banaka i Zakonom o privatizaciji.

U skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, poslovne banke su od 1. siječnja 2020. godine izvršile preknjižavanje određenih potraživanja iz bilance na izvanbilančnu evidenciju, što se reflektovalo na smanjenje potraživanja (kredita) od oko 400 milijuna KM u sektorima privatnih poduzeća i stanovništva.

Od siječnja 2019. godine izvršena je reklasifikacija valutne strukture financijskih instrumenata (krediti, depoziti, vrijednosnice) iskazanih originalno u KM sa valutnom klauzulom sa pozicija domaće valute na pozicije strane valute u izvješćima monetarne statistike u skladu sa preporukama iz MMF-ovog Priručnika i Vodiča za kompilaciju monetarne i financijske statistike iz 2016. godine.

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i financijsku statistiku 2000.), od siječnja 2006. godine.

Vidi napomenu na strani 38.

T08: Konsolidirana bilanca komercijalnih banaka BiH

- na kraju razdoblja, u milijunima KM -

		PASIVA										
Godina	Mjesec	Depoziti središnje vlade	Prenosivi depoziti drugih domaćih sektora u domaćoj valuti	Prenosivi depoziti drugih domaćih sektora u stranoj valuti	Ostali depoziti drugih domaćih sektora u domaćoj valuti	Ostali depoziti drugih domaćih sektora u stranoj valuti	Vrijednosnice	Kreditni	Strana pasiva	Dionice i drugi kapital	Ostale stavke (neto)	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=3+...+12
2014.	12.	981,3	4.458,2	1.301,2	3.377,3	5.280,0	0,0	681,0	2.960,0	3.408,5	1.606,8	24.054,3
2015.	12.	1.014,1	5.073,9	1.360,4	3.562,6	5.543,3	8,0	599,2	2.613,3	3.554,3	1.619,5	24.948,5
2016.	12.	1.021,3	5.847,8	1.535,6	3.883,0	5.478,0	8,0	510,0	2.474,2	3.773,0	1.566,9	26.097,7
2017.	12.	1.285,6	6.848,3	1.816,2	4.091,6	5.636,1	8,0	460,0	2.587,9	4.006,8	1.502,2	28.242,7
2018.	12.	1.665,9	8.040,9	1.961,4	4.302,2	5.782,4	8,0	467,5	3.039,2	4.130,0	1.560,0	30.957,6
2019.	12.	2.020,5	8.744,5	2.490,3	2.998,0	7.593,2	8,0	532,4	3.118,3	4.371,8	1.504,0	33.380,9
2020.	12.	2.048,4	9.780,0	2.902,5	3.034,7	7.256,6	0,0	606,7	2.324,6	4.324,6	1.532,7	33.810,8
2021.	12.	2.191,8	12.082,7	3.300,1	3.044,2	7.243,8	0,0	638,5	1.946,7	4.425,8	1.506,2	36.379,7
2022.	12.	2.403,2	13.479,7	3.583,9	2.878,7	6.898,8	0,0	622,8	1.810,8	4.662,6	1.421,5	37.761,9
2023.	12.	1.934,8	15.044,2	3.974,8	2.889,6	7.296,6	3,7	643,4	1.477,3	5.111,2	1.472,4	39.848,0
2023.	01.	2.168,5	13.470,2	3.657,1	2.906,9	6.856,4	0,0	624,6	1.690,4	4.726,9	1.453,5	37.554,5
	02.	2.160,3	13.480,8	3.734,3	2.867,4	6.957,5	0,0	625,4	1.656,5	4.792,4	1.397,1	37.671,7
	03.	2.228,2	13.423,3	3.763,5	2.873,8	7.003,9	0,0	628,9	1.525,0	4.811,8	1.448,4	37.706,9
	04.	2.181,4	13.606,5	3.766,4	2.889,0	6.992,2	0,0	637,5	1.522,1	4.876,8	1.422,1	37.894,1
	05.	2.287,4	13.771,0	3.924,3	2.815,6	6.956,7	0,0	651,2	1.487,9	4.894,8	1.398,6	38.187,5
	06.	2.246,2	13.929,3	3.887,6	2.854,5	6.975,2	0,0	661,5	1.455,0	4.880,6	1.411,0	38.301,0
	07.	2.019,7	14.462,4	3.946,5	2.825,2	6.942,0	0,0	665,8	1.449,4	4.936,3	1.368,2	38.615,4
	08.	2.024,1	14.676,9	3.958,4	2.900,7	6.978,9	0,0	669,5	1.475,5	5.021,7	1.372,1	39.077,8
	09.	2.045,0	14.704,7	4.009,3	2.904,5	7.027,1	0,0	681,7	1.456,8	5.084,0	1.323,9	39.237,1
	10.	2.089,4	14.749,8	4.032,7	2.952,2	7.094,3	0,0	681,7	1.449,7	5.112,1	1.430,2	39.592,2
	11.	2.052,2	14.843,6	4.050,8	2.946,0	7.074,9	3,7	648,0	1.454,5	5.162,1	1.431,3	39.667,1
	12.	1.933,6	15.047,2	3.974,6	2.891,3	7.310,3	3,7	643,4	1.527,6	5.101,3	1.384,6	39.817,7
2024.	01.	1.918,5	14.964,6	4.191,7	2.943,3	7.257,7	3,7	643,2	1.460,3	5.185,3	1.375,9	39.944,1
	02.	1.898,4	15.123,1	4.009,5	2.907,5	7.475,0	3,7	654,1	1.463,9	5.262,8	1.390,4	40.188,5
	03.	2.048,4	15.274,5	4.038,1	2.934,4	7.519,3	0,0	669,0	1.416,7	5.301,8	1.349,8	40.552,0

Napomena:

Konačni podaci za prosinac 2023. godine.

Depoziti središnje vlade uključuju prenosive i ostale depozite u domaćoj i inozemnoj valuti institucija BiH, vlada entiteta, entitetskih fondova socijalne sigurnosti i Brčko distrikta. Prenosivi i ostali depoziti drugih domaćih sektora u domaćoj i inozemnoj valuti predstavljaju obveze banaka prema nesredišnjoj vladi (kantona i općina), nefinancijskim javnim poduzećima, nefinancijskim privatnim poduzećima, ostalim financijskim institucijama i ostalim domaćim sektorima (stanovništvu, neprofitnim institucijama i ostalim neklasificiranim sektorima). Inozemna pasiva komercijalnih banaka obuhvaća obveze banaka prema nerezidentima po osnovi prenosivih i ostalih depozita, kredita, vrijednosnih papira, trgovinskih kredita i avansa i ostalih računa dugovanja.

Prema novoj metodologiji, krediti na strani pasive su prikazani kao poseban financijski instrument, uz koje se dodaje obračunana kamata.

Dionice i drugi kapital obuhvaćaju dionički kapital, zadržani prihod, rezultat tekuće godine, opće i posebne rezerve i prilagođavanje/ponovno utvrđivanje vrijednosti. Ostale stavke (neto) su nelocirane (neraspoređene) stavke pasive umanjene za nelocirane (neraspoređene) stavke aktive. Ostale stavke (neto) također obuhvaćaju i ograničene depozite.

U skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, poslovne banke su od 1. siječnja 2020. godine izvršile preknjižavanje određenih potraživanja iz bilance na izvanbilančnu evidenciju, što se reflektovalo na smanjenje potraživanja (kredita) od oko 400 milijuna KM u sektorima privatnih poduzeća i stanovništva.

Od siječnja 2019. godine izvršena je reklasifikacija valutne strukture financijskih instrumenata (kreditni, depoziti, vrijednosnice) iskazanih originalno u KM sa valutnom klauzulom sa pozicija domaće valute na pozicije strane valute u izvješćima monetarne statistike u skladu sa preporukama iz MMF-ovog Priručnika i Vodiča za kompilaciju monetarne i financijske statistike iz 2016. godine.

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i financijsku statistiku 2000.), od siječnja 2006. godine.

Vidi napomenu na strani 38.

T09: Kamatne stope na kredite stanovništvu

- u postocima, na godišnjoj razini-

Godina	Razdoblje	Kamatne stope na kredite u KM						Kamatne stope na kredite u KM s valutnom klauzulom						Kamatne stope na kredite u KM*		Kamatne stope na kredite u KM s valutnom klauzulom	
		Stambeni krediti			Ostali krediti			Stambeni krediti			Ostali krediti			Revolving krediti, prekoračenja i kreditne kartice *			
		Promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Preko 5 godina IPFKS	Preko 10 godina IPFKS	Promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Preko 5 godina IPFKS	Preko 10 godina IPFKS	Promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Preko 5 godina IPFKS	Prekoračenja	Kreditna kartica s produženim kreditom	Prekoračenja
Ponderirani mjesečni prosjeci																	
2019.	12.	3,877	4,168	3,395	5,279	5,863	5,580	3,502	3,353	3,826	3,875	6,152	5,637	5,668	12,042	14,674	10,467
2020.	12.	3,643	3,676	5,885	5,845	3,671	4,582	3,902	3,835	5,864	5,678	6,380	11,936	13,606	9,815
2021.	12.	3,095	2,861	3,244	4,054	5,377	5,164	3,338	4,570	3,868	3,743	5,375	4,822	5,415	11,773	13,965	9,157
2022.	12.	3,903	3,454	3,474	3,596	5,943	5,322	4,384	...	3,811	3,696	5,673	4,842	5,200	11,993	14,129	8,119
2023.	12.	4,918	3,695	3,440	3,793	6,329	5,854	4,074	...	4,050	3,844	6,889	5,985	5,951	12,114	14,312	7,110
2023.	01.	4,197	3,386	3,055	3,685	6,146	5,446	4,380	4,259	3,916	3,816	6,086	5,553	4,773	12,741	14,115	8,023
	02.	3,755	3,194	3,280	3,590	6,208	5,525	4,842	...	3,980	4,051	5,746	4,918	4,516	12,937	14,796	7,959
	03.	4,033	3,049	3,164	3,697	6,105	5,574	4,335	...	3,998	4,010	6,033	4,468	5,416	12,925	14,182	7,667
	04.	4,009	...	3,011	3,649	6,505	5,580	3,927	...	3,943	3,948	5,950	4,871	5,429	13,027	14,140	7,545
	05.	4,200	2,984	3,376	3,704	6,487	5,591	3,666	...	4,435	4,024	6,194	5,415	5,440	12,332	14,146	7,503
	06.	4,189	...	3,383	3,793	6,408	5,506	4,232	...	4,666	3,947	6,056	5,219	5,333	12,813	14,071	7,409
	07.	4,041	3,160	3,531	3,821	6,633	5,509	4,163	...	4,516	3,879	6,389	5,607	5,207	12,815	14,102	7,657
	08.	3,991	3,159	3,574	3,784	6,733	5,570	4,437	...	4,536	3,928	6,122	5,855	5,769	12,882	14,093	7,614
	09.	4,419	3,269	3,333	3,864	6,518	5,728	3,979	...	4,308	3,618	6,351	6,446	5,723	12,669	14,284	7,524
	10.	4,803	3,697	3,366	3,891	6,797	5,689	4,013	...	4,071	3,827	6,812	6,521	5,918	12,666	14,313	7,393
	11.	4,476	3,568	3,427	3,995	6,729	5,768	4,083	...	4,250	3,835	6,725	6,327	5,994	12,232	14,306	7,377
	12.	4,918	3,695	3,440	3,793	6,329	5,854	4,074	...	4,050	3,844	6,889	5,985	5,951	12,114	14,312	7,110
2024.	01.	4,803	3,681	3,380	3,933	6,957	5,858	4,632	...	4,326	3,850	6,937	5,877	5,941	12,159	14,345	7,020
	02.	4,969	3,448	3,431	3,916	6,743	5,878	4,467	...	4,194	3,900	6,939	5,918	6,074	12,083	14,323	7,015
	03.	4,968	3,489	3,596	3,842	6,717	5,748	4,372	...	4,539	3,806	6,747	6,566	6,022	12,007	14,400	7,001
Iznosi kredita (novi poslovi) - u tisućama KM -																	
2019.	12.	1.242	386	1.042	463	53.829	26.426	21.834	288	4.641	13.531	66.117	8.097	27.474	521.600	58.916	79.533
2020.	12.	3.468	532	39.970	19.333	16.057	265	3.729	5.229	38.688	7.916	19.056	547.793	61.370	112.952
2021.	12.	9.615	380	5.576	2.194	47.483	36.773	17.697	412	2.471	4.695	53.132	1.717	9.332	547.070	67.171	102.693
2022.	12.	3.424	520	8.644	6.406	24.729	50.661	9.425	...	7.216	12.724	35.988	5.104	9.605	607.534	56.629	114.669
2023.	12.	4.100	772	5.807	22.009	12.192	48.969	4.071	...	3.281	16.362	5.350	13.908	8.555	711.407	61.450	191.861
2023.	01.	2.892	580	2.357	10.755	21.336	41.016	5.560	375	4.867	8.681	14.788	1.979	10.235	694.669	54.755	110.521
	02.	1.199	1.334	2.977	13.692	28.448	55.330	10.538	...	5.615	8.430	5.388	3.044	19.872	716.331	52.337	114.435
	03.	1.879	771	3.771	17.917	35.399	68.818	6.655	...	6.457	16.699	8.769	9.069	12.737	729.126	53.176	121.341
	04.	991	...	5.142	14.502	28.201	58.709	4.692	...	3.213	14.748	12.640	3.974	10.996	748.260	53.086	120.404
	05.	1.057	1.655	4.311	13.278	29.555	62.651	6.637	...	4.248	14.937	10.794	2.643	12.741	710.816	54.606	113.960
	06.	9.901	...	3.893	10.393	24.878	68.754	5.071	...	2.648	12.786	11.465	4.241	18.028	728.097	56.301	109.392
	07.	1.893	928	4.823	14.620	13.821	65.820	2.382	...	3.313	13.438	8.389	2.960	12.426	742.382	57.015	114.549
	08.	2.540	769	4.816	14.222	12.306	66.622	4.753	...	2.670	17.018	10.344	4.808	9.756	736.542	57.411	118.834
	09.	1.987	793	4.532	17.438	9.949	60.303	4.629	...	3.377	16.089	9.053	4.117	7.468	756.634	57.911	159.747
	10.	929	1.161	6.412	19.130	11.231	63.827	3.500	...	4.491	11.900	5.700	2.965	9.527	778.202	59.425	164.160
	11.	1.184	1.027	4.692	18.556	8.393	54.578	4.071	...	3.086	8.614	5.636	5.451	8.602	778.437	61.392	179.226
	12.	4.100	772	5.807	22.009	12.192	48.969	4.071	...	3.281	16.362	5.350	13.908	8.555	711.407	61.450	191.861
2024.	01.	1.301	618	5.931	18.647	8.307	48.395	4.156	...	2.298	13.433	3.726	2.605	7.063	790.866	60.272	211.418
	02.	1.969	1.055	7.109	23.673	15.437	66.387	3.994	...	2.481	18.750	4.647	2.560	9.971	800.468	58.855	218.763
	03.	2.116	702	7.293	26.117	14.199	76.728	4.564	...	1.074	18.590	7.322	6.162	13.732	814.724	58.776	299.102

Napomena:

*Kamatne stope u tablici za revolving kredite i kreditne kartice i iznosi tih kredita se odnose na postojeće poslove (preostala stanja).

IPFKS - inicijalno razdoblje fiksne kamatne stope

... nedovoljan broj podataka za objavljivanje

U sklopu kamatnih stopa na revolving kredite i kreditne kartice prikupljaju se i podaci o kreditnim karticama s kreditnom pogodnosti. S obzirom da kreditne kartice s kreditnom pogodnosti podrazumjevaju beskatnatnu odgodu plaćanja (0% ks), iste se i ne publiciraju

Nema podataka za kamatne stope na kredite u stranoj valuti po kreditnim karticama i prekoračenjima stanovništvu

T10: Kamatne stope na kredite nefinancijskim poduzećima

- u postocima, na godišnjoj razini -

Godina	Razdoblje	Kamatne stope na kredite u KM				Kamatne stope na kredite u KM s valutnom klauzulom							Revolving krediti i prekoračenja*	
		Do iznosa od 0,25 mil EUR		Preko 0,25 mil EUR do 1 mil EUR	Preko iznosa 1 mil EUR	Do iznosa od 0,25 mil EUR			Preko 0,25 mil EUR do 1 mil EUR		Preko iznosa 1 mil EUR			
		Promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS	Promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS	Promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Preko 5 godina IPFKS	Promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Preko 5 godina IPFKS	Promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS	Kamatne stope na kredite u KM	Kamatne stope na kredite u KM s valutnom klauzulom
Ponderirani mjesečni prosjeci														
2019.	12.	3,753	4,095	2,881	2,470	4,127	4,166	4,757	3,944	3,161	3,248	4,133	3,167	3,168
2020.	12.	3,901	3,990	2,871	2,871	4,402	4,013	3,707	4,090	3,566	3,702	3,193	2,940	2,962
2021.	12.	3,708	4,040	3,058	2,297	4,115	3,358	3,382	3,613	3,018	3,228	3,292	2,852	3,139
2022.	12.	4,128	4,219	4,006	3,582	5,042	4,782	...	4,471	4,783	5,080	3,817	2,837	3,210
2023.	12.	4,766	4,651	3,942	4,192	5,340	5,267	...	4,503	4,636	4,840	4,008	2,937	3,610
2023.	01.	4,285	4,104	3,803	...	5,046	4,735	4,488	4,981	3,722	2,920	3,227
	02.	4,291	3,921	3,643	...	5,629	4,845	...	4,688	4,825	...	5,314	2,923	3,288
	03.	4,280	3,815	3,568	...	5,725	5,360	5,062	5,216	4,371	4,625	...	2,934	3,367
	04.	4,262	4,083	3,766	3,606	5,314	5,317	5,104	5,206	4,959	4,949	5,099	2,956	3,381
	05.	4,322	4,185	3,527	...	5,214	5,376	...	5,055	4,363	4,970	5,267	3,064	3,397
	06.	4,382	4,325	3,629	...	5,352	5,347	5,454	5,055	4,272	4,797	5,184	2,963	3,468
	07.	4,431	4,593	3,613	4,451	5,018	5,006	5,092	5,028	4,155	4,397	4,472	2,964	3,504
	08.	4,595	4,641	3,907	4,564	5,030	5,524	4,603	5,002	...	4,110	4,441	3,007	3,630
	09.	4,401	4,540	3,616	...	4,519	5,998	5,000	4,716	4,451	4,620	4,300	2,987	3,583
	10.	4,694	4,590	3,901	4,613	4,935	5,687	4,806	5,077	...	4,629	4,791	2,981	3,576
	11.	4,622	4,728	3,587	4,030	4,671	5,329	4,756	5,151	4,317	4,435	4,691	2,953	3,589
	12.	4,766	4,651	3,942	4,192	5,340	5,267	...	4,503	4,636	4,840	4,008	2,937	3,610
2024.	01.	4,446	4,741	3,264	5,491	4,705	4,557	...	4,138	4,729	3,046	3,563
	02.	4,731	4,933	3,935	...	5,275	5,268	4,513	4,048	4,736	4,834	4,070	3,033	3,598
	03.	4,853	4,793	4,035	...	5,521	5,081	4,022	3,445	...	3,020	3,614
Iznosi kredita (novi poslovi) - u tisućama KM -														
2019.	12.	64.463	19.573	71.859	51.384	9.787	11.485	2.785	22.801	6.636	7.045	69.916	2.655.796	687.510
2020.	12.	53.146	15.109	52.781	78.165	13.827	8.360	3.090	20.556	8.376	13.742	83.128	2.649.665	341.675
2021.	12.	63.293	24.688	79.908	74.493	7.495	9.168	1.528	19.152	5.892	5.801	15.900	2.778.808	198.275
2022.	12.	37.582	19.350	40.221	11.000	4.913	8.499	...	14.311	4.718	3.588	21.946	2.289.023	99.344
2023.	12.	27.448	27.538	34.425	32.932	3.001	10.683	...	11.344	12.702	6.992	34.818	2.981.947	79.722
2023.	01.	21.532	13.642	22.110	...	4.258	4.717	2.048	9.933	5.541	2.497.370	100.230
	02.	23.586	17.241	31.821	...	4.190	7.398	...	12.500	8.417	...	31.776	2.547.117	100.674
	03.	22.531	23.390	38.049	...	3.661	10.218	2.220	12.887	13.619	6.774	...	2.623.997	98.270
	04.	32.948	27.920	29.615	9.022	2.598	5.819	1.892	7.443	4.588	3.280	15.866	2.645.902	93.832
	05.	27.509	20.588	28.257	...	2.806	4.721	...	11.390	7.848	7.978	12.700	2.687.603	92.575
	06.	27.909	23.735	27.368	...	4.208	4.282	1.873	10.340	10.520	8.669	13.915	2.724.946	88.656
	07.	24.365	16.512	23.823	8.303	2.476	5.533	697	13.815	4.734	8.943	17.000	2.724.862	86.499
	08.	22.893	18.461	28.075	15.737	7.072	4.939	4.400	20.903	...	11.930	35.797	2.702.509	83.431
	09.	22.989	30.727	25.813	...	4.761	4.954	1.640	7.849	9.567	4.589	13.996	2.815.889	83.644
	10.	26.182	22.474	35.766	14.829	3.247	5.984	2.499	10.297	...	6.667	36.200	2.832.570	83.558
	11.	21.329	22.742	24.255	21.432	3.130	6.674	2.278	18.359	6.447	7.750	35.325	2.911.314	81.529
	12.	27.448	27.538	34.425	32.932	3.001	10.683	...	11.344	12.702	6.992	34.818	2.981.947	79.722
2024.	01.	19.751	16.099	15.519	3.920	3.370	7.123	...	2.839	28.976	2.982.959	81.821
	02.	26.940	31.415	24.086	...	1.108	10.521	2.392	4.211	3.540	7.137	28.657	3.109.848	76.756
	03.	27.396	33.889	28.172	...	4.855	11.725	10.757	9.175	...	3.211.765	72.568

Napomena:

* Kamatne stope u tablici za revolving kredite i kreditne kartice i iznosi tih kredita se odnose na postojeće poslove (preostala stanja).

IPFKS - inicijalno razdoblje fiksne kamatne stope

... nedovoljan broj podataka za objavljivanje

U sklopu kamatnih stopa na revolving kredite i kreditne kartice prikupljaju se i podaci o kreditnim karticama s kreditnom pogodnosti. S obzirom da kreditne kartice s kreditnom pogodnosti podrazumijevaju beskamatnu odgodu plaćanja (0% ks), iste se i ne publiciraju

Nema podataka za kamatne stope na kredite u stranoj valuti po kreditnim karticama i prekoračenjima nefinancijskim poduzećima.

T11: Kamatne stope na depozite stanovništva

- u postocima, na godišnjoj razini -

Godina	Razdoblje	Depoziti u KM				Depoziti u EUR i depoziti u KM sa valutnom klauzulom vezanom za EUR				Depoziti u stranoj valuti (osim EUR) i depoziti u KM sa valutnom klauzulom vezanom za stranu valutu (osim EUR)	
		S dogovorenim dospeljem				S dogovorenim dospeljem				S dogovorenim dospeljem	Depoziti po viđenju (prekonoćni)*
		Do 1 godine	Preko 1 i do 2 godine	Preko 2 godine	Depoziti po viđenju (prekonoćni)*	Do 1 godine	Preko 1 i do 2 godine	Preko 2 godine	Depoziti po viđenju (prekonoćni)*		
Ponderirani mjesečni prosjeci											
2019.	12.	0,299	1,137	1,232	0,061	0,378	1,158	1,570	0,051	0,944	0,040
2020.	12.	0,178	1,027	1,139	0,070	0,176	1,155	1,273	0,049	0,525	0,035
2021.	12.	0,098	0,466	0,619	0,045	0,231	0,945	0,930	0,055	0,208	0,031
2022.	12.	0,521	0,905	1,534	0,046	0,370	1,128	1,743	0,046	0,155	0,027
2023.	12.	0,630	1,846	1,913	0,044	1,316	2,472	2,736	0,046	0,869	0,021
2023.	01.	0,345	1,200	1,151	0,048	0,335	1,261	1,545	0,047	0,154	0,023
	02.	0,510	0,967	1,448	0,048	0,618	1,331	1,890	0,048	0,268	0,026
	03.	0,239	0,982	1,405	0,047	0,572	1,326	1,739	0,045	0,393	0,022
	04.	0,408	1,070	1,319	0,045	0,689	1,462	1,316	0,048	0,569	0,022
	05.	0,714	1,362	1,522	0,045	0,581	1,241	1,819	0,046	0,628	0,022
	06.	0,718	1,350	1,540	0,044	0,600	1,638	1,890	0,046	0,710	0,022
	07.	0,622	1,691	1,597	0,044	0,995	1,523	1,711	0,046	0,535	0,021
	08.	0,672	1,521	1,963	0,044	1,125	2,106	2,248	0,047	0,711	0,021
	09.	0,519	1,159	1,995	0,044	1,272	2,218	2,298	0,046	0,685	0,021
	10.	0,543	1,528	1,757	0,044	1,114	2,614	2,402	0,047	0,766	0,021
	11.	0,526	1,687	1,894	0,044	1,270	2,558	2,609	0,048	0,913	0,021
	12.	0,630	1,846	1,913	0,044	1,316	2,472	2,736	0,046	0,869	0,021
2024.	01.	0,636	1,651	1,849	0,045	1,071	2,413	2,395	0,046	0,883	0,021
	02.	0,654	1,772	1,943	0,044	1,391	2,487	2,691	0,045	0,846	0,021
	03.	0,616	1,632	2,157	0,044	1,314	2,316	2,477	0,045	0,945	0,020
Iznos depozita (novi poslovi) - u tisućama KM -											
2019.	12.	16.084	22.228	28.581	4.537.961	10.740	44.538	70.124	1.658.352	4.723	345.752
2020.	12.	7.866	35.574	21.887	5.176.206	6.995	40.426	37.131	1.952.225	4.433	368.081
2021.	12.	8.431	17.683	15.228	6.218.427	9.432	33.280	38.855	2.151.732	1.896	444.055
2022.	12.	5.877	7.610	14.596	6.498.743	23.362	39.664	39.759	2.655.705	1.157	537.828
2023.	12.	7.120	29.097	38.640	7.972.376	47.412	94.123	115.713	2.796.667	3.869	600.628
2023.	01.	8.218	8.148	9.188	7.001.892	13.465	32.037	31.039	2.637.940	1.018	550.643
	02.	7.809	8.568	19.419	7.130.305	9.725	37.550	50.934	2.672.252	3.818	566.071
	03.	2.953	9.840	12.823	7.300.752	6.300	44.009	49.085	2.659.187	5.923	557.380
	04.	6.700	6.099	15.850	7.416.224	6.190	31.963	52.713	2.774.252	2.379	559.831
	05.	3.851	7.255	22.449	7.379.441	7.234	47.842	42.037	2.761.679	3.256	572.376
	06.	5.282	10.388	14.640	7.529.983	13.314	58.296	48.395	2.750.236	1.896	577.428
	07.	5.342	10.443	13.178	7.583.931	10.368	30.220	50.407	2.767.776	3.275	588.987
	08.	4.093	15.091	20.425	7.601.406	20.584	69.278	55.066	2.758.576	3.672	596.474
	09.	2.241	9.345	22.710	7.661.803	21.962	81.438	48.887	2.808.427	2.487	596.942
	10.	5.021	21.932	19.586	7.767.407	12.358	81.995	82.593	2.874.154	6.579	606.317
	11.	7.295	15.612	26.755	7.773.946	15.023	87.887	86.609	2.824.787	2.627	596.057
	12.	7.120	29.097	38.640	7.972.376	47.412	94.123	115.713	2.796.667	3.869	600.628
2024.	01.	4.543	13.609	19.136	8.021.733	18.488	69.782	59.154	2.781.558	2.907	615.440
	02.	3.714	30.436	22.551	8.249.868	25.293	73.099	97.862	2.765.205	6.875	604.985
	03.	3.845	15.643	16.278	8.449.209	11.431	63.415	58.673	2.801.773	7.627	602.049

Napomena:

* Kamatne stope na depozite po viđenju i iznosi tih depozita se odnose na postojeće poslove (preostala stanja).

Kamatne stope na depozite s dogovorenim dospeljem i iznosi tih depozita se odnose na nove poslove.

Depoziti u stranoj valuti obuhvaćaju sve strane valute osim EUR

T12: Kamatne stope na depozite nefinancijskih poduzeća

- u postocima, na godišnjoj razini -

Godina	Razdoblje	Depoziti u KM				Depoziti u EUR i depoziti u KM sa valutnom klauzulom vezanom za EUR				Depoziti u stranoj valuti (osim EUR) i depoziti u KM sa valutnom klauzulom vezanom za stranu valutu (osim EUR)
		S dogovorenim dospijećem				S dogovorenim dospijećem				Depoziti po viđenju (prekonoćni)*
		Do 1 godine	Preko 1 i do 2 godine	Preko 2 godine	Depoziti po viđenju (prekonoćni)*	Do 1 godine	Preko 1 i do 2 godine	Preko 2 godine	Depoziti po viđenju (prekonoćni)*	
Ponderirani mjesečni prosjeci										
2019.	12.	0,445	1,229	1,491	0,031	0,864	1,012	1,305	0,029	0,028
2020.	12.	0,922	1,358	1,474	0,028	0,372	1,267	1,218	0,010	0,025
2021.	12.	0,234	0,244	...	0,018	0,434	0,305	0,953	0,006	0,043
2022.	12.	0,350	1,059	1,289	0,051	0,455	1,209	1,503	0,005	0,032
2023.	12.	0,564	1,741	1,776	0,053	1,031	1,580	2,734	0,010	0,030
2023.	01.	0,157	0,758	...	0,047	...	1,497	1,569	0,005	0,025
	02.	0,492	0,732	1,781	0,035	0,307	1,937	1,033	0,005	0,036
	03.	0,510	1,207	1,113	0,024	0,670	1,388	1,281	0,005	0,041
	04.	0,384	1,222	1,188	0,025	0,287	1,716	1,123	0,005	0,040
	05.	0,578	1,347	1,353	0,034	0,958	1,881	0,808	0,004	0,033
	06.	0,392	1,139	1,591	0,052	1,013	1,762	1,958	0,005	0,022
	07.	0,327	1,349	1,870	0,058	0,706	1,523	2,570	0,006	0,023
	08.	0,276	1,206	1,417	0,059	0,929	1,379	...	0,007	0,022
	09.	0,629	1,265	1,932	0,049	0,826	1,587	2,142	0,007	0,026
	10.	0,577	1,468	1,922	0,046	0,844	1,916	2,485	0,008	0,038
	11.	0,546	1,579	1,806	0,047	0,804	1,811	2,167	0,009	0,038
	12.	0,564	1,741	1,776	0,053	1,031	1,580	2,734	0,010	0,030
2024.	01.	0,587	1,652	1,953	0,058	0,796	1,940	3,134	0,010	0,031
	02.	0,528	1,870	2,115	0,051	1,391	2,108	2,633	0,012	0,029
	03.	0,625	1,863	1,980	0,059	1,692	1,963	2,428	0,011	0,032
Iznos depozita (novi poslovi) u tisućama KM										
2019.	12.	36.636	31.437	16.943	3.552.249	7.182	23.959	2.265	709.023	86.536
2020.	12.	22.325	20.927	14.571	3.753.355	7.259	117.688	8.458	919.880	130.453
2021.	12.	13.950	9.133	...	4.768.468	24.403	25.153	25.554	1.158.011	89.918
2022.	12.	25.805	5.906	5.436	4.653.682	28.241	52.781	25.400	1.270.533	238.166
2023.	12.	25.704	14.739	22.071	5.520.447	12.137	12.546	6.764	1.466.316	176.691
2023.	01.	67.000	2.333	...	5.139.707	...	10.742	12.571	1.353.660	229.570
	02.	6.038	419	50.594	5.040.540	17.021	31.927	83.795	1.383.907	249.522
	03.	25.191	5.576	1.981	4.707.218	75.220	26.942	5.490	1.449.348	234.640
	04.	566	2.602	30.756	4.759.581	57.753	28.545	21.488	1.360.535	203.002
	05.	8.885	14.218	25.034	4.912.787	4.797	54.010	2.724	1.482.096	249.741
	06.	49.332	18.547	1.878	4.939.306	4.529	64.922	24.401	1.447.312	229.458
	07.	3.521	17.979	8.378	5.188.716	33.854	17.638	11.284	1.482.734	222.300
	08.	5.140	4.929	13.124	5.359.402	8.507	9.384	...	1.494.451	218.747
	09.	28.910	10.242	23.425	5.327.983	2.831	17.650	26.638	1.515.437	230.509
	10.	3.509	16.336	14.771	5.387.602	5.161	30.861	23.377	1.569.912	175.980
	11.	24.923	25.184	5.043	5.492.146	14.181	22.980	7.239	1.556.076	174.984
	12.	25.704	14.739	22.071	5.520.447	12.137	12.546	6.764	1.466.316	176.691
2024.	01.	26.532	5.381	4.362	5.600.304	1.703	15.653	22.297	1.683.226	156.747
	02.	4.669	10.342	22.434	5.539.393	34.573	55.911	7.850	1.563.019	164.735
	03.	17.094	40.315	10.926	5.452.922	19.479	40.739	8.156	1.456.329	152.061

Napomena:

*Kamatne stope na depozite po viđenju i iznosi tih depozita se odnose na postojeće poslove (preostala stanja).

Kamatne stope na depozite s dogovorenim dospijećem i iznosi tih depozita se odnose na nove poslove.

... nedovoljan broj podataka za objavljivanje

Depoziti u stranoj valuti obuhvaćaju sve strane valute osim EUR

T13: Ukupni depoziti i krediti komercijalnih banaka

- na kraju razdoblja, u milijunima KM -

Godina	Mjesec	Depoziti			Krediti		
		Prenosivi depoziti	Ostali depoziti	Ukupni depoziti	Kratkoročni krediti	Dugoročni krediti	Ukupni krediti
1	2	3	4	5=(3+4)	6	7	8=(6+7)
2014.	12.	6.292,8	9.082,5	15.375,2	4.170,2	12.303,3	16.473,5
2015.	12.	7.038,7	9.492,1	16.530,8	4.164,9	12.701,9	16.866,8
2016.	12.	8.056,6	9.695,5	17.752,1	4.152,6	13.048,5	17.201,1
2017.	12.	9.558,1	10.111,0	19.669,1	4.261,5	14.160,9	18.422,4
2018.	12.	11.318,5	10.431,3	21.749,8	4.289,8	15.196,1	19.485,8
2019.	12.	12.566,6	11.253,8	23.820,4	4.651,2	16.121,5	20.772,8
2020.	12.	13.851,5	11.130,7	24.982,2	4.295,1	16.052,3	20.347,4
2021.	12.	16.762,9	11.069,7	27.832,6	4.396,9	16.680,4	21.077,3
2022.	12.	18.710,9	10.518,3	29.229,2	4.623,0	17.445,0	22.068,0
2023.	12.	20.059,2	11.050,7	31.109,9	5.001,3	18.546,8	23.548,1
2023.	01.	18.569,2	10.474,9	29.044,1	4.505,7	17.364,0	21.869,7
	02.	18.605,5	10.579,7	29.185,2	4.593,2	17.412,8	22.006,0
	03.	18.613,4	10.649,4	29.262,7	4.666,2	17.547,8	22.214,0
	04.	18.756,2	10.649,4	29.405,6	4.712,3	17.676,7	22.389,0
	05.	19.187,5	10.537,5	29.725,0	4.653,0	17.769,3	22.422,3
	06.	19.240,0	10.622,9	29.862,9	4.807,4	17.918,7	22.726,2
	07.	19.624,9	10.540,9	30.165,8	4.792,2	18.018,6	22.810,8
	08.	19.773,5	10.735,5	30.509,0	4.765,2	18.093,3	22.858,5
	09.	19.888,1	10.772,5	30.660,7	4.852,8	18.175,9	23.028,6
	10.	19.955,4	10.933,0	30.888,4	4.884,4	18.302,5	23.186,9
	11.	20.051,1	10.886,4	30.937,5	4.901,6	18.399,1	23.300,7
	12.	20.060,8	11.066,0	31.126,8	4.925,0	18.599,1	23.524,1
2024.	01.	20.198,6	11.047,0	31.245,6	4.896,7	18.570,2	23.466,9
	02.	20.299,3	11.084,0	31.383,3	4.981,5	18.682,9	23.664,4
	03.	20.756,8	11.027,7	31.784,5	5.127,9	18.921,1	24.049,0

Napomena:

Konačni podaci za prosinac 2023. godine.

Ukupni depoziti predstavljaju obveze komercijalnih banaka BiH prema svim domaćim institucionalnim sektorima u domaćoj i inozemnoj valuti. Ukupni krediti predstavljaju potraživanja komercijalnih banaka BiH od svih institucionalnih sektora, u domaćoj i inozemnoj valuti.

U skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, poslovne banke su od 1. siječnja 2020. godine izvršile preknjižavanje određenih potraživanja iz bilance na izvanbilančnu evidenciju, što se reflektovalo na smanjenje potraživanja (kredita) od oko 400 milijuna KM u sektorima privatnih poduzeća i stanovništva.

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i financijsku statistiku 2000.), od siječnja 2006. godine.

Vidi napomenu na strani 38.

T14: Sektorska struktura depozita kod komercijalnih banaka

- na kraju razdoblja, u milijunima KM -

		DEPOZITI DOMAĆIH INSTITUCIONALNIH SEKTORA											
Godina	Mjesec	Depoziti institucija BiH	Depoziti vlada entiteta	Depoziti vlada kantona	Depoziti vlada općina	Depoziti fondova socijalne zaštite	Depoziti ostalih finansijskih institucija	Depoziti nefinansijskih javnih poduzeća	Depoziti nefinansijskih privatnih poduzeća	Depoziti neprofitnih organizacija	Depoziti stanovništva	Ostali depoziti	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 = 3+...+13
2014.	12.	187,1	678,1	298,2	212,9	93,4	845,5	1.140,4	2.483,8	363,5	9.042,0	30,4	15.375,2
2015.	12.	231,8	693,0	337,0	245,5	65,8	891,7	1.187,6	2.606,7	365,7	9.864,8	41,2	16.530,8
2016.	12.	168,3	746,6	426,0	277,9	92,8	961,5	1.219,9	2.787,8	374,5	10.661,1	35,6	17.752,1
2017.	12.	267,3	856,7	599,5	340,2	152,9	1.047,0	1.384,8	3.329,9	384,1	11.271,1	35,4	19.669,1
2018.	12.	185,4	1.199,7	733,7	403,1	277,7	1.147,5	1.482,4	3.723,1	398,8	12.146,5	51,8	21.749,8
2019.	12.	173,8	1.467,9	914,6	446,3	352,7	1.155,4	1.510,7	4.052,6	447,5	13.240,9	58,0	23.820,4
2020.	12.	219,1	1.631,1	832,1	423,5	158,2	1.131,2	1.556,0	4.706,9	500,1	13.760,7	63,4	24.982,2
2021.	12.	136,1	1.838,7	1.245,2	612,1	187,0	1.159,6	1.804,1	5.535,4	543,1	14.695,5	75,7	27.832,6
2022.	12.	280,5	1.939,6	1.501,7	719,2	167,9	1.195,8	2.014,0	6.144,9	573,4	14.575,4	116,9	29.229,2
2023.	12.	237,9	1.481,8	1.667,3	725,9	184,9	1.038,0	1.894,9	7.073,1	645,4	16.058,7	102,1	31.109,9
2023.	01.	177,1	1.803,7	1.389,0	720,4	172,8	1.143,6	1.962,0	6.320,4	589,4	14.650,5	115,3	29.044,1
	02.	204,0	1.780,5	1.391,5	717,8	160,8	1.114,8	1.993,8	6.296,0	584,9	14.835,2	106,0	29.185,2
	03.	158,1	1.893,7	1.487,5	721,5	146,4	1.118,9	1.939,3	6.099,2	587,1	15.004,8	106,1	29.262,7
	04.	169,7	1.814,1	1.529,6	701,0	167,6	1.140,4	1.952,2	6.089,6	610,0	15.115,7	115,6	29.405,6
	05.	218,3	1.883,7	1.545,8	695,0	155,4	1.115,6	1.981,1	6.331,7	612,9	15.077,1	108,4	29.725,0
	06.	228,0	1.821,1	1.557,9	701,3	167,1	1.138,4	1.887,1	6.387,9	620,0	15.247,9	106,1	29.862,9
	07.	221,5	1.596,0	1.758,2	715,4	172,3	1.105,6	1.890,3	6.658,9	630,6	15.318,3	98,8	30.165,8
	08.	178,6	1.648,8	1.794,9	721,5	166,7	1.105,7	1.908,6	6.812,0	638,9	15.426,0	107,3	30.509,0
	09.	173,1	1.669,2	1.807,6	716,5	172,7	1.080,3	1.882,5	6.880,9	654,2	15.514,8	108,8	30.660,7
	10.	262,4	1.614,0	1.795,3	710,1	183,1	1.066,9	1.925,2	6.916,3	656,9	15.666,1	92,2	30.888,4
	11.	246,7	1.578,9	1.767,7	704,4	196,6	1.050,9	1.923,4	7.042,1	654,7	15.675,0	97,0	30.937,5
	12.	237,9	1.480,6	1.667,3	728,5	184,9	1.038,0	1.895,0	7.088,5	645,4	16.058,7	102,1	31.126,8
2024.	01.	267,8	1.439,2	1.549,1	706,0	181,3	1.022,0	1.965,0	7.221,5	675,2	16.117,1	101,4	31.245,6
	02.	328,6	1.378,0	1.556,6	716,0	161,6	1.013,8	2.008,6	7.094,2	677,3	16.352,3	96,4	31.383,3
	03.	275,7	1.583,5	1.623,5	735,0	158,9	1.012,9	2.038,9	7.011,9	682,5	16.565,2	96,6	31.784,5

Napomena:

Konačni podaci za prosinac 2023. godine.

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i finansijsku statistiku, 2000.), od siječnja 2006. godine.

Depoziti domaćih institucionalnih sektora predstavljaju obveze komercijalnih banaka prema svim institucionalnim sektorima. Depoziti na razini BiH predstavljaju depozite kod banaka koje pokriva Glavna podružnica Sarajevo, Glavna podružnica Mostar i Glavna banka Republike Srpske CBBiH Banja Luka.

Vidi napomenu na strani 38.

T15: Sektorska struktura kredita kod komercijalnih banaka

- na kraju razdoblja, u milijunima KM -

KREDITI DOMAĆIM INSTITUCIONALNIM SEKTORIMA														
Godina	Mjesec	Krediti institucijama BiH	Krediti vladama entiteta	Krediti vladama kantona	Krediti vladama općina	Krediti fondovima socijalne zaštite	Krediti ostalim finansijskim institucijama	Krediti nefinansijskim javnim poduzećima	Krediti nefinansijskim privatnim poduzećima	Krediti neprofitnim organizacijama	Krediti stanovništvu	Ostali krediti	Ukupno	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 = 3+...+13	
2014.	12.	0,0	492,0	165,2	340,5	103,1	47,4	442,1	7.419,3	14,5	7.428,2	21,3	16.473,5	
2015.	12.	0,0	490,2	230,3	303,7	138,4	60,1	396,7	7.418,2	16,7	7.784,2	28,2	16.866,8	
2016.	12.	0,0	343,5	233,2	281,8	104,2	52,4	371,9	7.703,3	19,1	8.076,3	15,4	17.201,1	
2017.	12.	0,0	378,0	209,3	292,0	87,3	83,4	401,6	8.319,8	21,8	8.613,7	15,6	18.422,4	
2018.	12.	0,0	388,7	186,8	292,1	174,2	125,7	421,3	8.623,0	20,3	9.241,3	12,5	19.485,8	
2019.	12.	0,0	416,5	168,7	313,5	199,5	144,7	497,6	9.034,0	20,6	9.975,5	2,2	20.772,8	
2020.	12.	11,6	422,1	142,2	374,1	211,2	144,8	535,7	8.588,4	20,5	9.894,8	2,0	20.347,4	
2021.	12.	16,1	407,0	187,2	375,8	194,2	152,7	510,7	8.776,8	20,3	10.435,5	1,1	21.077,3	
2022.	12.	8,9	358,7	203,7	380,9	170,6	159,9	626,3	9.155,5	23,3	10.978,4	1,8	22.068,0	
2023.	12.	5,9	283,3	266,7	373,5	180,5	206,0	635,9	9.767,4	34,6	11.791,8	2,5	23.548,1	
2023.	01.	8,4	345,5	202,8	378,8	177,6	146,4	596,4	9.019,1	22,9	10.970,8	1,2	21.869,7	
	02.	7,9	342,0	202,2	376,2	174,7	139,5	611,4	9.124,5	23,1	11.003,3	1,2	22.006,0	
	03.	7,4	330,6	197,1	371,2	171,9	144,5	599,5	9.252,4	23,8	11.114,1	1,4	22.214,0	
	04.	6,9	322,6	208,5	376,8	169,0	140,6	605,3	9.332,0	25,4	11.200,2	1,8	22.389,0	
	05.	6,4	317,5	207,8	372,5	166,1	155,9	574,8	9.348,4	25,7	11.245,8	1,4	22.422,3	
	06.	5,9	303,1	201,3	368,5	163,1	179,6	595,7	9.495,5	27,9	11.383,8	1,7	22.726,2	
	07.	7,5	298,3	200,3	368,8	170,3	182,5	590,0	9.488,4	37,6	11.465,2	1,9	22.810,8	
	08.	7,0	302,0	201,4	363,9	167,3	186,2	596,2	9.459,3	36,4	11.537,1	1,7	22.858,5	
	09.	6,7	284,2	195,3	366,0	169,4	187,4	594,9	9.570,4	36,1	11.616,3	1,9	23.028,6	
	10.	6,5	289,9	263,8	361,3	172,6	188,4	597,8	9.564,6	34,0	11.706,4	1,7	23.186,9	
	11.	6,0	291,6	261,2	364,5	168,9	184,4	600,6	9.623,0	32,9	11.765,8	1,8	23.300,7	
	12.	5,9	283,6	266,7	373,5	180,5	206,0	617,1	9.767,7	34,6	11.786,0	2,5	23.524,1	
2024.	01.	5,9	282,4	264,9	371,1	177,9	199,1	607,4	9.714,1	33,1	11.809,4	1,5	23.466,9	
	02.	5,9	278,1	263,6	368,1	173,4	196,7	594,9	9.860,0	33,6	11.888,7	1,6	23.664,4	
	03.	5,8	301,7	258,5	378,6	170,2	219,8	597,6	10.056,6	33,0	12.025,3	2,0	24.049,0	

Napomena:

Konačni podaci za prosinac 2023. godine.

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i finansijsku statistiku, 2000.), od siječnja 2006. godine.

Kreditni domaćim institucionalnim sektorima predstavljaju potraživanja komercijalnih banaka od svih institucionalnih sektora. Krediti na razini BiH uključuju kredite plasirane preko komercijalnih banaka koje pokriva Glavna podružnica Sarajevo, Glavna podružnica Mostar i Glavna banka Republike Srpske CBBiH Banja Luka.

Vidi napomenu na strani 38.

T16: Valutna struktura depozita i kredita komercijalnih banaka

- na kraju razdoblja, u milijunima KM -

Godina	Mjesec	DEPOZITI				KREDITI			
		KM	EUR	Ostala inozemna valuta	Ukupno u KM	KM	EUR	Ostala inozemna valuta	Ukupno u KM
		3	4	5	6 = 3+4+5	7	8	9	10 = 7+8+9
2014.	12.	8.696,0	6.062,5	616,8	15.375,2	16.246,1	218,6	8,7	16.473,5
2015.	12.	9.513,6	6.347,0	670,2	16.530,8	16.642,8	217,5	6,5	16.866,8
2016.	12.	10.607,5	6.458,1	686,4	17.752,0	16.990,4	205,6	5,1	17.201,1
2017.	12.	12.022,8	6.949,5	696,7	19.669,1	18.285,4	132,6	4,4	18.422,4
2018.	12.	13.807,3	7.222,2	720,3	21.749,8	19.386,2	98,2	1,4	19.485,8
2019.	12.	13.306,9	9.547,3	984,0	23.838,2	9.896,0	10.833,1	29,0	20.758,1
2020.	12.	14.374,7	9.776,7	830,8	24.982,2	9.855,4	10.471,5	20,5	20.347,4
2021.	12.	16.732,4	10.257,3	842,9	27.832,6	11.174,0	9.893,6	9,7	21.077,3
2022.	12.	18.209,1	10.073,0	947,1	29.229,2	13.086,0	8.979,5	2,6	22.068,0
2023.	12.	19.182,7	11.048,0	896,0	31.126,8	15.113,0	8.410,2	0,9	23.524,1
2023.	01.	18.052,8	10.081,2	910,1	29.044,1	12.992,3	8.875,0	2,5	21.869,7
	02.	17.907,9	10.245,1	1.032,2	29.185,2	13.205,6	8.797,8	2,5	22.006,0
	03.	17.863,1	10.476,9	922,7	29.262,7	13.468,5	8.743,1	2,4	22.214,0
	04.	18.044,2	10.467,3	894,1	29.405,6	13.663,4	8.723,2	2,4	22.389,0
	05.	18.295,1	10.480,3	949,6	29.725,0	13.802,9	8.617,0	2,4	22.422,3
	06.	18.447,4	10.481,9	933,6	29.862,9	14.181,8	8.542,8	1,5	22.726,2
	07.	18.801,8	10.434,3	929,8	30.165,8	14.296,8	8.512,7	1,3	22.810,8
	08.	18.999,7	10.597,5	911,8	30.509,0	14.355,1	8.502,2	1,3	22.858,5
	09.	19.038,2	10.706,7	915,8	30.660,7	14.573,8	8.453,9	1,0	23.028,6
	10.	19.108,2	10.877,6	902,6	30.888,4	14.742,3	8.443,7	0,9	23.186,9
	11.	19.160,8	10.891,2	885,4	30.937,5	14.876,2	8.423,7	0,8	23.300,7
	12.	19.182,7	11.048,0	896,0	31.126,8	15.113,0	8.410,2	0,9	23.524,1
2024.	01.	19.166,2	11.181,0	898,4	31.245,6	15.124,0	8.342,1	0,8	23.466,9
	02.	19.284,0	11.211,6	887,7	31.383,3	15.391,5	8.272,1	0,8	23.664,4
	03.	19.696,0	11.214,4	874,2	31.784,5	15.774,6	8.273,6	0,8	24.049,0

Napomena:

Konačni podaci za prosinac 2023. godine.

U skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, poslovne banke su od 1. siječnja 2020. godine izvršile preknjižavanje određenih potraživanja iz bilance na izvanbilančnu evidenciju, što se reflektovalo na smanjenje potraživanja (kredita) od oko 400 milijuna KM u sektorima privatnih poduzeća i stanovništva.

Od siječnja 2019. godine izvršena je reklasifikacija valutne strukture financijskih instrumenata (krediti, depoziti, vrijednosnice) iskazanih originalno u KM sa valutnom klauzulom sa pozicija domaće valute na pozicije strane valute u izvješćima monetarne statistike u skladu sa preporukama iz MMF-ovog Priručnika i Vodiča za kompilaciju monetarne i financijske statistike iz 2016. godine.

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i financijsku statistiku 2000.), od siječnja 2006. godine.

Vidi napomenu na strani 38.

T17: Kupovina i prodaja konvertibilne marke

- u tisućama KM -

Godina	Mjesec	Prodaja	Kupovina	Saldo	Kumulativ salda
1	2	3	4	5=(3-4)	6
2014.		5.065.358	4.379.047	686.312	6.828.327
2015.		5.470.552	4.699.060	771.492	7.599.818
2016.		7.485.849	6.622.039	863.811	8.463.629
2017.		8.476.378	7.421.186	1.055.192	9.518.821
2018.		10.792.432	9.780.514	1.011.918	10.530.740
2019.		11.385.556	10.533.525	852.031	11.223.633
2020.		11.344.462	10.184.558	1.159.904	12.542.676
2021.		9.872.890	7.399.673	2.473.217	15.015.893
2022.		6.291.277	6.075.689	215.588	15.231.481
2023.		10.891.324	11.128.647	-237.323	14.994.158
2023.	01.	508.602	682.400	-173.798	15.057.683
	02.	500.649	1.082.309	-581.659	14.476.024
	03.	554.006	739.979	-185.974	14.290.050
	04.	865.835	795.222	70.614	14.360.664
	05.	958.727	772.177	186.549	14.547.213
	06.	1.001.282	1.234.920	-233.638	14.313.575
	07.	942.508	751.701	190.807	14.504.383
	08.	1.045.521	767.902	277.619	14.782.002
	09.	1.023.263	997.606	25.657	14.807.659
	10.	1.036.034	1.269.657	-233.623	14.574.036
	11.	885.488	994.493	-109.006	14.465.030
	12.	1.569.408	1.040.280	529.128	14.994.158
2024.	01.	923.995	1.476.724	-552.729	14.441.428
	02.	1.268.309	1.146.704	121.605	14.563.034
	03.	1.261.289	1.290.283	-28.994	14.534.040

T18: Prosječne obvezne rezerve

- u tisućama KM -

Godina	Mjesec	Osnovica za obračun obvezne rezerve*	Prosječne obvezne rezerve	Prosječan saldo računa obveznih rezervi kod CBBiH	Razlika
1	2	3	4	5	6=5-4
2014.		15.999.278	1.370.137	3.577.824	2.207.688
2015.		16.664.525	1.432.593	3.770.500	2.337.907
2016.		18.494.243	1.734.081	4.057.613	2.323.532
2017.		21.224.853	2.122.485	4.303.340	2.180.855
2018.		23.537.084	2.353.708	5.205.234	2.851.526
2019.		25.752.968	2.575.297	5.589.021	3.013.724
2020.		26.950.173	2.695.017	5.409.751	2.714.733
2021.		28.677.192	2.867.719	6.302.482	3.434.762
2022.		30.175.606	3.017.561	6.694.300	3.676.739
2023.		31.917.917	3.191.792	6.209.280	3.017.489
2023.	01.	31.429.303	3.142.930	6.752.355	3.609.425
	02.	31.245.571	3.124.557	6.536.295	3.411.738
	03.	31.306.999	3.130.700	6.237.551	3.106.851
	04.	31.276.793	3.127.679	5.980.685	2.853.006
	05.	31.481.474	3.148.147	6.117.790	2.969.643
	06.	31.723.981	3.172.398	6.122.810	2.950.412
	07.	31.777.996	3.177.800	5.855.665	2.677.865
	08.	32.103.006	3.210.301	6.140.873	2.930.572
	09.	32.422.875	3.242.287	6.308.112	3.065.824
	10.	32.555.632	3.255.563	6.110.871	2.855.308
	11.	32.807.882	3.280.788	6.152.713	2.871.924
	12.	32.883.489	3.288.349	6.195.645	2.907.296
2024.	01.	33.155.290	3.315.529	6.099.126	2.783.596
	02.	33.258.883	3.325.888	6.067.446	2.741.558
	03.	33.426.731	3.342.673	6.118.268	2.775.595

Napomena:

Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) donijela je Odluku o povećanju naknada na obveznu rezervu koje plaća komercijalnim bankama, s ciljem usklađivanja sa politikom Europske središnje banke (ECB) i ublažavanja utjecaja rasta referentne kamatne stope ECB-a na poslovanje banaka u BiH. Ovom odlukom se na sredstva obvezne rezerve po osnovi osnovice u domaćoj valuti KM, isplaćuje komercijalnim bankama naknada po stopi od 50 baznih poena (0,50%), na sredstva obvezne rezerve po osnovi osnovice u stranim valutama i u domaćoj valuti s valutnom klauzulom - isplaćuje naknada po stopi od 30 baznih poena (0,30%). Na sredstva iznad obvezne rezerve, naknada se ne obračunava. Prilikom donošenja odluka o obveznoj rezervi CBBiH razmotreni su svi relevantni čimbenici, uključujući odluke ECB-a, te kretanja ključnih makroekonomskih i pokazatelja financijskog sektora, vodeći prvenstveno računa o stabilnosti valutnog odbora. Primjena ove odluke počinje 1. 7. 2023. godine. Od 1. srpnja 2016. godine stopa obvezne rezerve koju primjenjuje CBBiH na osnovicu za obračun obvezne rezerve iznosi 10%.

Od 1. srpnja 2016. godine CBBiH primjenjuje nove stope za obračun naknade na sredstva na računu rezervi banaka: Centralna banka BiH na računu rezervi komercijalne banke u obračunskom razdoblju ne obračunava naknadu na iznos sredstava obvezne rezerve, a na iznos sredstava iznad obvezne rezerve obračunava naknadu po stopi koja je jednaka 50% stope koju primjenjuje Europska centralna banka na depozite komercijalnih banaka (Deposit Facility Rate).

Od 1. svibnja 2015. godine Centralna banka obračunava naknadu banci na iznos sredstava te banke na računu rezervi kod Centralne banke u obračunskom razdoblju, kako slijedi:

- na iznos obvezne rezerve – prosjek EONIA-e koja je u istom razdoblju zabilježen na tržištu umanjena za 10 baznih bodova, ili minimum nula,

- na iznos sredstava iznad obvezne rezerve – nulta stopa naknade.

Nulta stopa naknade na obveznu rezervu primjenjuje se u slučaju da je prosječna EONIA umanjena za 10 baznih bodova imala negativnu vrijednost.

Od 1. rujna 2014. godine stopa naknade se utvrđuje na osnovu ponderiranog prosjeka kamatnih stopa koje je u istom razdoblju na tržištu ostvarila Centralna banka na depozite investirane do mjesec dana, s tim da se na iznos obvezne rezerve obračunava 70% ili minimum nula, a na iznos sredstava iznad obvezne rezerve 90% od navedene stope ili minimum nula.

Od 1. kolovoza 2011. godine stopa naknade se utvrđuje na osnovu ponderiranog prosjeka kamatnih stopa koje je u istom razdoblju na tržištu ostvarila Centralna banka na depozite investirane do mjesec dana, s tim da se na iznos obvezne rezerve obračunava 70%, a na iznos sredstava iznad obvezne rezerve 90% od navedene stope.

Od 1. veljače 2011. godine stopa obvezne rezerve na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dostiže do jedne godine je smanjena sa 14% na 10%, dok je stopa obvezne rezerve na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dostiže preko jedne godine ostala nepromjenjena.

Od 1. srpnja 2010. godine stopa naknade na iznos obvezne rezerve je promjenjena i obračunava se na osnovu prosjeka kamatne stope koju je u istom razdoblju ostvarila Centralna banka na "overnight" depozite, dok je stopa naknade na iznos sredstava iznad obvezne rezerve ostala nepromjenjena.

Od 1. svibnja 2009. godine stopa obvezne rezerve na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dostiže preko jedne godine iznosi 7%.

Od 1. travnja 2009. godine stopa naknade se utvrđuje: - na iznos sredstava koji je banka dužna da drži kao obvezne rezerve po stopi 0,50%, - na iznos sredstava iznad obvezne rezerve po stopi koja se utvrđuje na osnovu prosjeka kamatnih stopa koje je u istom razdoblju na tržištu ostvarila Centralna banka na depozite investirane do mjesec dana.

Od 1. siječnja 2009. godine stopa obvezne rezerve je 14% na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dostiže do jedne godine, a 10% na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dostiže preko jedne godine.

Od 11. listopada 2008. godine stopa obvezne rezerve je smanjena sa 18% na 14%.

Od 1. siječnja 2008. godine stopa obvezne rezerve je povećana sa 15% na 18%.

*Osnovicu za obračun obvezne rezerve čine depoziti i pozajmljena sredstva u domaćoj i drugim valutama izraženi u KM.

T19: Obvezne rezerve po obračunskim razdobljima

- u tisućama KM -

Osnovica za obračun obvezne rezerve*										
Mjesec	Obračunsko razdoblje	KM	KM sa valutnom klauzulom	Strane valute	Ukupno	Prosječna obvezna rezerva	Prosječna salda na računu obveznih rezervi	Razlika	Obračunata naknada	Kaznena kamata
1	2	3	4	5	6=(3+4+5)	7=(6*OR)	8	9=(8-7)	10	11
01.2023.	1	17.927.994	3.353.881	10.139.403	31.421.277	3.142.128	6.829.633	3.687.505	162,0	0,0
	2	18.083.878	3.292.378	10.108.314	31.484.570	3.148.457	6.674.878	3.526.421	162,8	0,0
	3	17.980.732	3.306.354	10.094.976	31.127.729	3.138.206	6.752.555	3.614.349	178,3	0,0
02.	4	18.027.339	3.290.242	10.093.216	31.410.798	3.141.080	6.712.093	3.571.014	162,4	0,0
	5	17.828.502	3.318.779	10.050.906	31.198.188	3.119.819	6.443.246	3.323.427	160,9	0,0
03.	6	17.729.436	3.315.916	10.082.377	31.127.729	3.112.773	6.453.545	3.340.773	128,3	0,0
	7	17.783.038	3.420.313	10.059.856	31.263.207	3.126.321	6.377.754	3.251.433	160,9	0,0
04.	8	17.764.592	3.453.826	10.116.974	31.335.392	3.133.539	6.146.906	3.013.367	161,1	0,0
	9	17.735.226	3.427.510	10.159.660	31.322.397	3.132.240	6.187.992	3.055.752	177,0	0,0
05.	10	17.748.752	3.470.756	10.107.604	31.327.112	3.132.711	6.088.966	2.956.254	161,0	0,0
	11	17.730.838	3.551.157	9.947.265	31.229.261	3.122.926	5.860.160	2.737.234	160,6	0,0
06.	12	17.821.789	3.516.033	9.936.183	31.274.005	3.127.400	5.992.931	2.865.530	161,1	0,0
	13	17.905.895	3.508.096	10.030.627	31.444.618	3.144.462	6.120.567	2.976.106	162,0	0,0
07.	14	17.984.385	3.502.189	9.987.177	31.473.752	3.147.375	6.061.862	2.914.487	162,4	0,0
	15	18.052.996	3.444.858	10.028.197	31.526.051	3.152.605	6.170.940	3.018.335	179,1	0,0
08.	16	18.171.273	3.482.181	10.041.881	31.695.336	3.169.534	6.214.578	3.045.044	163,8	0,0
	17	18.230.805	3.447.461	10.036.771	31.715.037	3.171.504	6.101.243	2.929.740	164,1	0,0
09.	18	18.300.825	3.429.838	10.030.908	31.761.570	3.176.157	6.052.609	2.876.452	164,5	0,0
	19	18.383.306	3.400.258	10.004.351	31.787.915	3.178.791	5.950.124	2.771.333	367,0	0,0
10.	20	18.436.520	3.415.593	9.904.343	31.756.455	3.175.646	5.753.048	2.577.403	367,1	0,0
	21	18.443.130	3.419.815	9.926.673	31.789.619	3.178.962	5.863.821	2.684.859	404,1	0,0
11.	22	18.618.455	3.432.937	9.968.562	32.019.954	3.201.995	6.132.902	2.930.907	370,3	0,0
	23	18.834.428	3.381.621	9.897.076	32.113.125	3.211.313	6.050.877	2.839.564	372,2	0,0
12.	24	18.923.429	3.365.228	9.887.281	32.175.939	3.217.594	6.238.840	3.021.247	410,6	0,0
	25	19.107.994	3.367.326	9.919.127	32.394.447	3.239.445	6.407.050	3.167.605	376,1	0,0
01.2004.	26	19.050.005	3.414.413	9.950.563	32.414.981	3.241.498	6.260.018	3.018.520	376,0	0,0
	27	19.058.852	3.441.207	9.959.137	32.459.196	3.245.920	6.257.268	3.011.348	376,4	0,0
02.	28	19.108.497	3.456.806	9.992.942	32.558.246	3.255.825	6.242.059	2.986.235	377,5	0,0
	29	19.124.427	3.487.555	9.960.445	32.572.427	3.257.243	5.903.297	2.646.054	377,7	0,0
03.	30	19.032.736	3.502.144	10.001.344	32.536.224	3.253.622	6.187.258	2.933.636	414,6	0,0
	31	19.148.728	3.520.745	10.100.023	32.769.496	3.276.950	6.228.706	2.951.757	379,5	0,0
04.	32	19.183.279	3.581.856	10.088.989	32.854.124	3.285.412	6.079.616	2.794.204	380,4	0,0
	33	19.184.399	3.565.495	10.050.132	32.800.026	3.280.003	6.149.815	2.869.813	379,9	0,0
05.	34	19.238.452	3.565.308	10.049.427	32.853.187	3.285.319	6.312.800	3.027.481	380,7	0,0
	35	19.221.168	3.601.194	10.065.648	32.888.010	3.288.801	6.060.901	2.772.100	380,9	0,0
06.	36	19.230.412	3.590.609	10.088.250	32.909.271	3.290.927	6.213.234	2.922.307	419,2	0,0
	1	19.390.760	13.771.104		33.161.863	3.316.186	6.095.527	2.905.846	384,1	0,0
07.	2	19.374.782	13.853.005		33.227.788	3.322.779	5.832.501	2.636.527	384,5	0,0
	3	19.270.296	13.805.924		33.076.220	3.307.622	6.003.785	2.808.416	421,0	0,0
08.	4	19.339.793	13.821.956		33.161.749	3.316.175	6.125.237	2.917.020	383,8	0,0
	5	19.426.741	13.863.187		33.289.928	3.328.993	5.780.520	2.556.924	385,3	0,0
09.	6	19.373.024	13.951.947		33.324.971	3.332.497	5.973.919	2.750.730	346,8	0,0
	7	19.484.870	13.930.330		33.415.200	3.341.520	6.141.502	2.909.813	386,7	0,0
10.	8	19.514.195	13.868.360		33.382.554	3.338.255	5.886.024	2.655.242	386,6	0,0
	9	19.553.898	13.928.542		33.482.440	3.348.244	6.001.764	2.761.728	426,4	0,0

Napomena:

Vidi napomenu uz tablicu T18.

*Osnovicu za obračun obvezne rezerve čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira u kojoj se valuti sredstva izraze. Osnovicu u domaćoj valuti za obračun obvezne rezerve u KM čine depoziti i pozajmljena sredstva u KM. Od siječnja 2024. godine deviznu osnovicu za obračun obvezne rezerve u EUR čine depoziti i pozajmljena sredstva u KM sa valutnom klauzulom i depoziti i pozajmljena sredstva u inozemnim valutama.

T20: Promet vrijednosnih papira na burzama BiH

Godina	Mjesec	Banjalučka burza			Sarajevska burza		
		Vlasničke vrijednosnice	Dužničke vrijednosnice	Ukupno vrijednosnice	Vlasničke vrijednosnice	Dužničke vrijednosnice	Ukupno vrijednosnice
Promet (u KM)							
1	2	3	4	5=(3+4)	6	7	8=(6+7)
2014.		113.921.678	472.685.884	586.607.561	212.351.234	406.592.289	618.943.523
2015.		84.755.363	475.851.240	560.606.603	583.555.637	636.027.944	1.219.583.581
2016.		50.060.378	575.098.271	625.158.649	229.052.543	526.159.208	755.211.751
2017.		49.731.565	437.142.705	486.874.270	200.324.425	332.282.930	532.607.355
2018.		102.148.845	326.022.020	428.170.864	166.388.975	121.807.256	288.196.231
2019.		76.553.140	395.580.201	472.133.341	195.685.121	235.239.354	430.924.475
2020.		112.624.363	621.394.835	734.019.198	157.601.307	383.430.414	541.031.721
2021.		100.519.856	277.277.214	377.797.070	131.073.731	190.020.920	321.094.651
2022.		62.433.309	625.991.183	688.424.491	119.843.227	263.894.760	383.737.987
2023.		93.924.290	960.780.274	1.054.704.564	34.021.676	387.868.856	421.890.532
2023.	01.	4.122.656	4.983.218	9.105.874	4.758.700	0	4.758.700
	02.	2.087.244	45.148.991	47.236.235	764.222	21.340	785.562
	03.	32.701.403	61.409.784	94.111.186	5.762.863	97.000	5.859.863
	04.	3.257.141	3.592.703	6.849.844	1.739.747	39.796.641	41.536.388
	05.	3.877.373	58.296.947	62.174.320	2.709.915	49.924.367	52.634.282
	06.	16.108.108	280.906.494	297.014.602	2.336.903	59.645.210	61.982.113
	07.	6.240.862	77.252.774	83.493.637	2.283.828	0	2.283.828
	08.	10.879.432	73.780.463	84.659.896	825.936	0	825.936
	09.	6.669.955	193.372.720	200.042.675	2.718.208	79.952.255	82.670.463
	10.	3.271.772	1.286.492	4.558.264	6.690.830	79.911.121	86.601.951
	11.	1.068.446	52.421.854	53.490.301	879.766	39.541.509	40.421.275
	12.	3.639.897	108.327.834	111.967.731	2.550.759	38.979.413	41.530.172
2024.	01.	687.664	11.727.417	12.415.082	440.627	0	440.627
	02.	13.226.712	80.458.871	93.685.583	1.847.288	0	1.847.288
	03.	65.314.351	47.018.944	112.333.295	2.682.980	0	2.682.980

Izvor:

Burze u Sarajevu i Banjoj Luci

T21: Transakcije u platnom prometu

- u milijunima KM -

Godina	Mjesec	BPRV		ŽIROKLIRING		UKUPNO	
		Br. transakcija	Iznos	Br. transakcija	Iznos	Br. transakcija	Iznos
1	2	3	4	5	6	7=3+5	8=4+6
2014.		821.897	73.897	37.108.440	13.961	37.930.337	87.858
2015.		874.575	70.655	38.212.073	14.451	39.086.648	85.106
2016.		935.319	72.876	39.068.883	15.509	40.004.202	88.380
2017.		996.043	79.855	40.111.318	16.388	41.107.361	96.243
2018.		1.067.256	85.393	41.266.770	17.277	42.334.026	102.670
2019.		1.105.320	104.826	42.496.286	18.221	43.601.606	123.056
2020.		1.072.023	87.108	42.702.383	18.024	43.774.406	105.132
2021.		1.236.315	102.287	46.735.411	20.116	47.971.726	122.403
2022.		1.435.980	123.370	48.264.255	22.456	49.700.235	145.825
2023.		1.523.992	139.164	49.298.196	23.932	50.822.188	163.096
2023.	01.	108.235	9.397	3.675.681	1.690	3.783.916	11.087
	02.	111.209	9.824	3.858.899	1.759	3.970.108	11.583
	03.	128.845	11.082	4.275.880	2.023	4.404.725	13.105
	04.	119.342	10.174	3.909.131	1.875	4.028.473	12.049
	05.	127.819	11.573	4.219.363	2.008	4.347.182	13.581
	06.	128.780	12.187	4.179.732	2.022	4.308.512	14.209
	07.	127.847	11.665	4.181.241	2.019	4.309.088	13.684
	08.	131.792	12.670	4.167.127	2.073	4.298.919	14.743
	09.	129.073	12.170	4.079.617	2.019	4.208.690	14.189
	10.	135.630	12.608	4.306.579	2.139	4.442.209	14.747
	11.	130.778	12.420	4.101.688	2.056	4.232.466	14.476
	12.	144.642	13.394	4.343.258	2.249	4.487.900	15.643
2024.	01.	119.586	11.045	3.883.552	1.848	4.003.138	12.893
	02.	131.959	11.815	4.149.441	2.018	4.281.400	13.833
	03.	135.486	12.244	4.128.819	2.042	4.264.305	14.286

T22: Platna bilanca BiH

- u milijunima KM -

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Q1 2023.	Q2 2023.	Q3 2023.	Q4 2023.
TEKUĆI RAČUN	-1.983	-1.458	-1.424	-1.520	-1.094	-927	-980	-695	-1.978	-339	-472	-208	-357
Roba - saldo	-7.874	-7.176	-7.089	-7.417	-7.521	-7.963	-6.268	-7.170	-10.183	-2.020	-2.591	-2.832	-2.755
Izvoz robe	6.847	7.196	7.700	9.341	10.418	10.180	9.423	12.710	16.368	4.074	3.962	3.846	3.786
Uvoz robe	14.721	14.372	14.789	16.758	17.940	18.143	15.691	19.880	26.551	6.094	6.552	6.678	6.541
Usluge - saldo	1.698	1.951	2.118	2.329	2.612	2.797	1.636	2.731	3.907	727	920	1.266	1.036
Izvoz usluga	2.452	2.962	3.168	3.484	3.832	4.149	2.590	3.955	5.586	1.084	1.370	1.952	1.525
Uvoz usluga	754	1.012	1.051	1.154	1.220	1.352	954	1.224	1.679	358	450	687	489
Primarni dohodak - saldo	224	195	41	-263	-195	-60	-192	-498	-528	-95	-49	38	-19
Potražuje	955	929	929	969	1.026	1.197	935	1.192	1.442	418	476	535	539
Duguje	731	734	889	1.233	1.221	1.258	1.128	1.690	1.969	513	525	497	558
Sekundarni dohodak - saldo	3.969	3.573	3.507	3.831	4.010	4.299	3.844	4.242	4.826	1.049	1.248	1.321	1.381
Potražuje	4.267	3.909	3.852	4.192	4.404	4.711	4.277	4.698	5.326	1.198	1.396	1.474	1.556
Duguje	298	336	345	362	394	412	433	456	499	149	149	154	175
KAPITALNI RAČUN	442	364	300	342	305	384	361	329	339	69	76	99	79
Potražuje	442	364	300	342	311	386	369	332	343	72	77	101	80
Duguje	0	0	0	0	6	2	8	4	4	3	1	2	1
FINANCIJSKI RAČUN	-1.428	-885	-817	-898	-801	-590	-878	-155	-1.485	-359	-170	122	-131
Izravna ulaganja	-784	-509	-550	-717	-960	-739	-699	-1.054	-1.347	-495	-551	-330	-250
Neto finansijska sredstva	15	167	5	173	32	38	138	139	128	-5	28	18	43
Neto finansijske obveze	799	675	555	890	992	777	837	1.194	1.475	490	578	348	292
Portfeljna investicije	107	110	167	157	256	214	4	82	261	21	98	39	270
Neto finansijska sredstva	36	51	99	92	254	179	-26	349	246	22	60	40	270
Neto finansijske obveze	-71	-58	-68	-64	-2	-35	-30	267	-15	1	-38	1	0
Financijski derivativi	0	0	1	1	-5	-1	0	1	0	3	-1	0	0
Neto finansijska sredstva	0	0	0	-4	-7	-12	-7	-3	-4	0	-1	0	-1
Neto finansijske obveze	0	0	-1	-5	-2	-11	-7	-4	-4	-3	0	0	-1
Ostale investicije	-1.463	-1.366	-1.365	-1.473	-1.205	-999	-1.430	-1.879	-541	1.006	181	-147	-435
Neto finansijska aktiva	-584	-417	-294	-690	286	-12	-218	-115	735	867	77	68	54
Valuta i depoziti	-598	-366	-316	-547	-59	-28	-272	-220	321	707	136	-63	-103
Zajmovi	-23	-80	-74	-289	223	-90	-13	-42	110	77	-78	26	81
Osiguranje i mirovine	9	-75	20	20	30	22	25	37	38	-7	9	9	5
Trgovinski krediti i avansi	86	92	81	100	98	73	60	117	242	56	57	61	55
Ostala finansijska sredstva	-59	12	-4	26	-6	10	-17	-7	24	33	-47	35	16
Neto finansijske obveze	878	950	1.070	783	1.491	987	1.212	1.764	1.277	-139	-104	215	489
Valuta i depoziti	-281	-58	-107	69	393	75	-811	-286	-145	-280	-71	4	30
Zajmovi	645	522	698	127	463	318	1.429	646	470	-83	-257	-22	238
Osiguranje i mirovine	17	-8	-4	-5	-10	-10	-5	-5	-9	-2	-3	-5	-5
Trgovinski krediti i avansi	526	523	487	582	618	619	582	795	937	209	224	238	224
Ostale finansijske obveze (uključujući i SDR)	-29	-28	-3	10	27	-15	16	613	24	17	3	0	3
Rezervna aktiva	712	881	930	1.136	1.114	935	1.246	2.695	142	-894	102	560	284
Monetarno zlato	0	0	0	0	0	0	0	0	-162	0	0	0	0
Valuta i depoziti	-36	-1.121	2.033	-230	253	238	549	441	4.432	-379	-117	407	26
Vrijednosnice	766	2.004	-1.102	1.367	860	699	696	2.254	-4.126	-517	220	153	257
Ostala pričuvna sredstva	-17	-1	-1	-1	1	-2	1	0	-2	1	0	0	0
NETO GREŠKE I PROPUSTI	113	209	306	281	-12	-46	-259	211	154	-89	226	231	147

Napomena:

Platna je bilanca BiH urađena sukladno metodologiji MMF-a (Priručnik za platnu bilancu i međunarodnu investicijsku poziciju, šesto izdanje – BPM6). Detaljnija metodologijska pojašnjenja se nalaze na web stranici, www.cbbh.ba pod statistika.

T23: Međunarodna investicijska pozicija (MIP)

- u milijunima KM -

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Q1 2023.	Q2 2023.	Q3 2023.	Q4 2023.
NETO POZICIJA	-15.509	-15.692	-15.282	-14.545	-14.100	-13.172	-11.647	-11.306	-11.718	-11.493,5	-11.473,8	-11.212,0	-11.229,0
SREDSTVA	13.983	14.597	15.816	17.045	19.326	21.021	22.339	25.233	26.259	26.449,8	26.818,8	27.636,1	28.206,2
Izravna ulaganja	708	878	933	1.157	1.268	1.245	1.389	1.509	1.647	1.644,4	1.679,9	1.697,7	1.743,6
Vlasničke vrijednosnice i dionice u investicijskim fondovima	299	362	370	427	468	622	758	802	915	927,2	953,2	974,3	988,6
Zaduženje (razni dužnički instrumenti)	410	516	562	730	799	623	631	707	732	717,2	726,7	723,4	754,9
Portfeljna ulaganja	569	582	674	764	1.018	1.203	1.180	1.519	1.762	1.783,0	1.842,0	1.881,6	2.146,9
Vlasničke vrijednosnice i dionice u investicijskim fondovima	31	33	39	44	41	39	38	82	97	99,9	101,9	98,6	87,3
Zaduženje (razni dužnički instrumenti)	538	550	635	720	977	1.164	1.141	1.437	1.665	1.683,1	1.740,1	1.783,0	2.059,5
Financijski derivativi	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0,5	0,5	4,9	7,5
Ostala ulaganja	4.880	4.530	4.677	4.509	5.415	5.975	5.901	5.856	6.782	7.811,5	7.975,4	8.132,2	8.014,8
Ostali vlasnički kapital	48	52	48	52	54	53	68	64	64	63,4	63,5	63,5	63,6
Valuta i Depoziti	2.982	2.870	3.127	3.191	3.952	4.350	4.297	4.242	4.804	5.679,8	5.914,3	5.975,9	5.736,2
Zajmovi	311	232	158	176	249	210	195	174	279	338,9	260,8	287,3	368,5
Osiguranje, mirovine i ostali standardizirani sustavi osiguranja	110	88	87	92	89	94	105	111	149	139,9	151,6	151,3	151,1
Trgovinski krediti i avansi	1.201	1.026	990	943	1.021	1.199	1.195	1.227	1.422	1.464,1	1.491,8	1.526,7	1.557,0
Ostala potraživanja/obveze	228	262	267	55	49	69	40	36	64	125,4	93,4	127,5	138,3
Pričuvena sredstva	7.826	8.606	9.531	10.614	11.626	12.598	13.869	16.349	16.068	15.210,5	15.321,0	15.919,7	16.293,4
Valuta i depoziti	2.182	1.132	3.165	2.935	3.188	3.426	3.975	4.416	8.847	8.468,3	8.351,0	8.758,4	8.784,3
Vrijednosnice	5.384	7.288	6.158	7.474	8.225	8.917	9.601	11.630	7.061	6.569,4	6.802,3	6.994,5	7.330,8
Ostala rezervna aktiva	260	186	208	205	212	254	292	304	160	172,8	167,7	166,8	178,4
OBVEZE	29.492	30.290	31.098	31.590	33.426	34.193	33.986	36.539	37.976	37.943,3	38.292,5	38.848,1	39.435,2
Izravna ulaganja	12.253	13.063	13.382	14.166	14.957	15.535	15.882	17.023	17.745	18.177,3	18.680,1	18.972,9	19.183,2
Vlasničke vrijednosnice i dionice u investicijskim fondovima	8.449	9.516	9.698	10.517	11.364	11.663	11.842	13.901	14.312	14.661,8	14.806,3	15.058,7	15.259,6
Zaduženje (razni dužnički instrumenti)	3.803	3.547	3.684	3.649	3.592	3.872	4.039	3.121	3.433	3.515,4	3.873,8	3.914,2	3.923,6
Portfeljna ulaganja	474	349	299	240	246	207	189	480	437	438,2	438,6	434,8	428,8
Vlasničke vrijednosnice i dionice u investicijskim fondovima	118	56	79	93	98	99	121	168	120	121,3	121,6	124,5	122,0
Zaduženje (razni dužnički instrumenti)	355	293	220	147	148	107	69	312	317	316,9	316,9	310,4	306,8
Financijski derivativi	0	0	2	0	0	1	2	0	0	0,6	0,0	0,0	0,3
Ostala ulaganja	16.766	16.878	17.416	17.184	18.223	18.451	17.912	19.037	19.794	19.327,1	19.173,9	19.440,4	19.822,8
Ostali vlasnički kapital	50	47	26	29	36	47	48	77	119	121,0	119,2	120,6	126,2
Valuta i Depoziti	1.653	1.595	1.489	1.554	2.751	2.825	2.015	1.730	1.584	1.303,9	1.233,6	1.237,6	1.267,5
Zajmovi	12.310	12.632	13.074	12.890	12.494	12.527	12.798	13.469	14.161	13.928,9	13.739,5	13.800,8	13.999,6
Osiguranje, mirovine i ostali standardizirani sustavi osiguranja	17	18	19	22	23	24	27	30	33	31,1	34,3	32,5	31,6
Trgovinski krediti i avansi	2.284	2.119	2.341	2.243	2.435	2.550	2.551	2.621	2.760	2.796,9	2.915,1	3.100,9	3.272,9
Ostale obveze	76	68	65	73	102	88	101	104	120	138,5	141,4	137,9	136,8
Specijalna prava vučenje (Neto stvorene financijske obveze)	375	401	401	374	382	389	373	1.005	1.017	1.006,9	990,9	1.010,1	988,4

Napomena:

Međunarodna je investicijska pozicija (MIP) za BiH kompilirana sukladno najnovijoj metodologiji Međunarodnog monetarnog fonda za kompilaciju statistike platne bilance (BOP) i međunarodne investicijske pozicije, šesto izdanje (BPM6). Kompilacija međunarodne investicijske pozicije za četvrto tromjesečje uključuje i redovitu godišnju reviziju prethodno.

T24: Devizne rezerve CBBiH

- na kraju razdoblja, u milijunima KM -

		Bruto devizne rezerve										
Godina	Mjesec	Zlato	Držanje SDR	Inozemna valuta u blagajni CBBiH	Devizni depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Ulaganja u vrijednosne papire	9=3+...+8	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto strana aktiva CBBiH	
1	2	3	4	5	6	7	8	9=3+...+8	10	11	12=10-11	
2014.	12.	182,7	5,2	71,8	2.181,7	0,0	5.384,1	7.825,6	7.824,5	7.293,1	531,4	
2015.	12.	182,3	3,8	128,5	1.003,6	0,0	7.288,1	8.606,3	8.605,0	8.064,6	540,4	
2016.	12.	205,1	2,6	194,8	2.970,4	0,0	6.158,2	9.531,1	9.529,0	8.926,3	602,6	
2017.	12.	203,9	1,5	236,4	2.698,6	0,0	7.416,1	10.556,6	10.555,0	9.977,1	577,8	
2018.	12.	210,0	2,2	274,1	2.911,4	0,0	8.225,4	11.623,2	11.621,4	10.983,3	638,1	
2019.	12.	254,1	0,2	322,6	3.102,8	0,0	8.917,4	12.597,1	12.595,4	11.824,2	771,2	
2020.	12.	291,6	0,9	142,2	3.832,1	0,0	9.601,3	13.868,0	13.866,3	12.970,6	895,7	
2021.	12.	302,0	1,9	469,6	3.945,1	0,0	11.629,6	16.348,1	16.345,8	15.573,0	772,8	
2022.	12.	160,0	0,1	572,0	8.273,2	0,0	7.060,5	16.065,9	16.063,3	15.611,7	451,5	
2023.	12.	175,5	2,1	455,2	8.326,6	0,0	7.330,6	16.289,9	16.287,4	15.401,2	886,2	
2023.	01.	166,6	17,4	530,1	8.365,3	0,0	6.867,9	15.947,4	15.944,3	15.458,5	485,8	
	02.	162,2	1,5	530,1	7.912,4	0,0	6.759,0	15.365,1	15.350,4	14.864,5	485,9	
	03.	170,4	1,5	530,1	7.936,1	0,0	6.569,1	15.207,2	15.204,7	14.671,7	533,0	
	04.	169,5	19,4	530,1	7.945,7	0,0	6.664,6	15.329,3	15.326,3	14.766,2	560,1	
	05.	172,4	1,7	530,1	8.140,7	0,0	6.683,2	15.528,0	15.525,3	14.929,9	595,4	
	06.	165,2	1,7	531,6	7.817,4	0,0	6.802,1	15.317,9	15.315,2	14.706,0	609,2	
	07.	167,7	21,6	453,9	8.194,6	0,0	6.727,6	15.565,5	15.563,1	14.912,8	650,3	
	08.	168,0	1,7	457,9	8.391,1	0,0	6.853,5	15.872,1	15.869,1	15.175,8	693,3	
	09.	164,2	1,8	457,9	8.298,3	0,0	6.994,3	15.916,3	15.913,5	15.194,3	719,3	
	10.	176,0	22,2	457,9	8.199,9	0,0	6.911,9	15.767,8	15.764,8	14.986,4	778,5	
	11.	175,6	2,1	374,5	8.278,3	0,0	6.854,3	15.684,7	15.682,0	14.853,9	828,1	
	12.	175,5	2,1	455,2	8.326,6	0,0	7.330,6	16.289,9	16.287,4	15.401,2	886,2	
2024.	01.	176,8	21,6	454,9	7.052,1	0,0	8.202,5	15.907,9	15.905,6	14.981,0	924,6	
	02.	177,6	2,7	454,9	6.891,7	0,0	8.503,3	16.030,1	16.027,2	15.097,2	930,1	
	03.	194,3	2,7	455,7	6.769,0	0,0	8.609,1	16.030,8	16.028,3	15.035,8	992,5	

Napomena:

Bruto devizne rezerve čine stanja bilančnih pozicija kratkoročne inozemne aktive CBBiH (zlato, raspolaganje CBBiH SDR, devize u trezoru CBBiH, prenosivi depoziti u inozemnoj valuti kod nerezidentnih banaka i ostalo) i investiranja u vrijednosne papire od srpnja 2006. godine po odluci Investicijskog komiteta CBBiH. Neto devizne rezerve predstavljaju razliku između bruto deviznih rezervi i obveza prema nerezidentima. Monetarnu pasivu CBBiH čine novac izvan monetarnih vlasti i depoziti rezidenata kod monetarnih vlasti. Neto inozemna aktiva CBBiH predstavlja razliku između neto deviznih rezervi i monetarne pasive CBBiH.

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i financijsku statistiku 2000.), od siječnja 2006. godine.

T25: BiH - Izvoz prema zemlji destinacije

- u tisućama KM -

Godina	Mjesec	Njemačka	Hrvatska	Italija	Srbija	Slovenija	Austrija	Turska	Crna Gora	Ostale zemlje	Ukupno
2014.		1.317.490	955.047	1.195.438	800.690	697.785	755.827	234.392	293.818	2.431.255	8.681.742
2015.		1.412.906	925.166	1.214.930	770.695	748.870	743.062	354.630	262.844	2.554.212	8.987.315
2016.		1.479.411	985.360	1.131.096	822.846	807.200	730.590	401.047	240.751	2.819.806	9.418.109
2017.		1.595.704	1.284.200	1.209.035	1.093.685	973.397	899.235	431.094	352.507	3.216.524	11.055.383
2018.		1.741.537	1.464.002	1.352.791	1.251.474	1.057.052	1.020.991	323.223	402.113	3.287.069	11.900.251
2019.		1.675.709	1.399.922	1.300.534	1.308.885	1.006.226	1.089.881	292.554	407.303	3.011.551	11.492.564
2020.		1.630.844	1.362.907	1.015.184	1.152.068	954.078	1.005.509	314.249	293.645	2.792.675	10.521.159
2021.		2.137.576	1.864.306	1.608.291	1.722.477	1.219.184	1.284.935	358.064	394.449	3.684.248	14.273.529
2022.		2.666.194	2.676.624	1.991.386	2.363.435	1.421.819	1.710.354	311.638	576.469	4.255.821	17.973.740
2023.		2.680.393	2.548.638	1.449.652	2.087.129	1.356.297	1.715.316	261.586	689.771	3.910.942	16.699.723
2023.	01.	219.296	206.879	122.376	204.651	110.676	140.528	18.807	52.724	326.117	1.402.056
	02.	236.076	230.523	127.886	188.449	115.867	144.112	22.768	75.328	339.180	1.480.190
	03.	245.943	251.369	130.514	187.709	126.654	160.403	30.022	58.669	327.606	1.518.889
	04.	229.489	224.778	103.465	177.622	112.489	143.085	27.275	75.342	306.629	1.400.174
	05.	237.358	219.053	136.752	155.225	123.376	159.475	25.407	53.663	343.879	1.454.189
	06.	230.146	220.565	138.396	151.749	114.366	150.351	20.683	67.361	335.211	1.428.827
	07.	226.014	219.748	141.116	155.470	110.003	145.288	16.902	58.261	313.099	1.385.900
	08.	196.822	176.864	66.667	164.038	94.709	130.142	13.467	47.216	269.731	1.159.657
	09.	229.181	205.178	134.928	172.803	115.717	146.441	16.889	54.359	351.932	1.427.427
	10.	233.268	209.911	129.254	180.804	112.466	140.426	22.842	47.862	332.002	1.408.837
	11.	224.458	198.361	118.635	197.272	125.396	143.528	20.857	49.961	335.017	1.413.485
	12.	172.341	185.407	99.664	151.337	94.579	111.537	25.667	49.025	330.538	1.220.095
2024.	01.	208.146	169.979	97.369	108.145	104.025	118.008	30.789	48.243	285.053	1.169.755
	02.	222.453	205.911	107.713	134.774	117.457	130.162	42.143	43.805	331.142	1.335.560
	03.	204.244	218.123	104.740	150.854	116.523	132.620	32.512	47.162	339.009	1.345.786

Napomena:

Kriterij za prikazivanje pojedinačnih zemalja je učešće izvoza iz te zemlje u ukupnom izvozu BiH u trogodišnjem razdoblju (2016., 2017., 2018. godine). U skladu s navedenim, sve zemlje sa učešćem većim od 3,0% iskazane su pojedinačno, dok su ostale zemlje uključene u kategoriju Ostale zemlje.

T26: BiH - Uvoz prema zemlji podrijetla												- u tisućama KM -
Godina	Mjesec	Njemačka	Italija	Srbija	Hrvatska	Kina	Slovenija	Ruska Federacija	Turska	Austrija	Ostale zemlje	Ukupno
2014.		1.869.564	1.653.565	1.629.521	1.851.693	1.359.548	763.235	1.292.467	582.203	532.109	4.665.372	16.199.278
2015.		1.914.123	1.758.287	1.728.431	1.673.068	1.091.670	773.503	910.072	644.698	560.859	4.797.152	15.851.863
2016.		1.998.877	1.899.582	1.828.142	1.617.713	1.091.966	831.403	729.427	687.349	556.399	4.920.158	16.161.014
2017.		2.103.758	2.062.127	2.029.997	1.828.432	1.186.073	912.704	907.315	766.728	618.743	5.769.765	18.185.642
2018.		2.297.072	2.170.785	2.070.768	1.915.158	1.339.232	917.011	892.371	874.490	672.990	6.124.091	19.273.968
2019.		2.337.802	2.333.081	2.150.219	2.020.597	1.449.423	906.606	451.193	964.624	721.547	6.163.492	19.498.584
2020.		2.074.858	1.949.017	1.895.718	1.523.371	1.355.872	840.875	359.084	896.725	682.570	5.308.196	16.886.285
2021.		2.566.643	2.600.538	2.427.344	1.922.537	1.702.427	984.015	629.494	1.269.716	823.775	6.670.410	21.596.900
2022.		2.992.889	3.540.600	3.057.570	2.844.749	2.327.506	1.113.095	658.099	1.675.148	1.003.269	9.423.523	28.636.447
2023.		3.337.298	3.871.009	2.830.013	2.095.023	2.629.129	1.073.664	461.880	1.540.892	997.183	8.931.476	27.767.566
2023.	01.	202.808	220.351	172.589	181.840	154.128	73.667	43.520	105.510	70.979	620.657	1.846.050
	02.	260.587	303.555	204.570	172.766	183.916	86.452	37.818	115.416	79.141	709.189	2.153.410
	03.	301.688	372.148	276.540	175.994	210.520	107.756	47.310	146.176	96.611	810.978	2.545.720
	04.	264.325	317.548	237.953	139.715	203.656	92.493	45.550	128.403	83.053	739.857	2.252.554
	05.	271.325	303.372	243.353	153.019	238.685	95.276	56.854	138.822	90.342	778.176	2.369.226
	06.	288.840	299.229	252.448	169.709	289.003	99.410	40.484	137.206	88.210	791.601	2.456.139
	07.	287.300	338.293	248.741	183.702	224.275	91.482	39.805	105.946	87.562	757.390	2.364.496
	08.	267.024	306.163	254.472	199.389	237.794	72.808	47.984	126.540	77.047	710.298	2.299.519
	09.	311.243	365.387	250.809	206.476	230.317	94.070	21.420	134.285	84.384	785.541	2.483.934
	10.	291.276	361.713	245.875	181.822	238.723	93.608	25.096	135.661	82.593	744.566	2.400.932
	11.	305.031	354.682	215.922	176.708	222.918	82.197	20.092	138.114	86.106	723.417	2.325.187
	12.	285.850	328.569	226.741	153.881	195.193	84.445	35.947	128.812	71.153	759.807	2.270.398
2024.	01.	235.650	254.048	174.957	121.490	154.854	78.026	38.674	117.268	65.532	665.851	1.906.350
	02.	312.666	310.699	233.976	147.828	210.472	88.894	52.792	140.597	89.576	772.735	2.360.235
	03.	309.517	357.121	234.835	151.240	243.587	100.443	40.267	159.162	86.177	861.387	2.543.737

Napomena:

Kriterij za prikazivanje pojedinačnih zemalja je učešće uvoza iz te zemlje u ukupnom uvozu BiH u trogodišnjem razdoblju (2016., 2017., 2018. godine). U skladu s navedenim, sve zemlje sa učešćem većim od 3,0% iskazane su pojedinačno, dok su ostale zemlje uključene u kategoriju Ostale zemlje.

T27: Struktura izvoza robe

Razdoblje Skupina proizvoda	siječanj - ožujak 2023.	siječanj - ožujak 2024.		Postotak promjene u odnosu na isto razdoblje prethodne godine
	Iznos u tisućama KM	Iznos u tisućama KM	Postotak učešća	
Životinje i proizvodi životinjskog podrijetla	56.818	53.223	1,4	-6,3
Proizvodi biljnog podrijetla	42.057	46.997	1,2	11,7
Masti i ulja životinjskog podrijetla i biljnog podrijetla	33.156	31.018	0,8	-6,5
Prehrambene preradevine	108.880	120.023	3,1	10,2
Proizvodi mineralnog podrijetla	582.694	328.074	8,5	-43,7
Proizvodi kemijske industrije ili srodnih industrija	318.661	284.133	7,4	-10,8
Plastične mase, guma i kaučuk	196.930	190.617	4,9	-3,2
Koža i krzno	28.441	19.624	0,5	-31,0
Drvo i proizvodi od drveta	259.296	213.481	5,5	-17,7
Celuloza, papir i karton i njihovi proizvodi	109.388	106.026	2,8	-3,1
Tekstil i tekstilni proizvodi	220.239	213.243	5,5	-3,2
Obuća, šeširi, kape i slični proizvodi	237.774	192.158	5,0	-19,2
Proizvodi od kamena, gipsa, cementa i sličnih materijala, keramički proizvodi, staklo i stakleni proizvodi	53.496	56.601	1,5	5,8
Biseri, plemeniti metali i njihovi proizvodi, drago i poludrago kamenje	9.111	14.729	0,4	61,7
Bazni metali i proizvodi od baznih metala	858.023	661.382	17,2	-22,9
Strojevi, aparati, mehanički i električni uređaji	691.538	694.685	18,0	0,5
Transportna sredstva i njihovi dijelovi	144.700	160.446	4,2	10,9
Satovi, mjerni, glazbeni i medicinski instrumenti	16.649	30.841	0,8	85,2
Oružje i municija; njihovi dijelovi i pribor	51.514	92.258	2,4	79,1
Razni proizvodi	381.730	341.518	8,9	-10,5
Umjetnička dijela, kolekcionarski predmeti i antikviteti	29	3	0,0	-90,0
Nerazvrstano	9	23	0,0	138,2
Ukupno	4.401.134	3.851.101	100,0	-12,5

Napomena:

Izvor ovih podataka je Agencija za statistiku BiH i zbog toga se ukupan izvoz i uvoz robe razlikuju od vrijednosti iskazanih u statistici platne bilance koja uključuje razne prilagodbe.

Podaci su klasificirani prema Harmoniziranom sustavu kodova Svjetske trgovinske organizacije.

T27: Struktura uvoza robe

Razdoblje Skupina proizvoda	siječanj - ožujak 2023.	siječanj - ožujak 2024		Postotak promjene u odnosu na isto razdoblje prethodne godine
	Iznos u tisućama KM	Iznos u tisućama KM	Postotak učešća	
Životinje i proizvodi životinjskog podrijetla	185.134	233.422	3,4	26,1
Proizvodi biljnog podrijetla	277.557	299.609	4,4	7,9
Masti i ulja životinjskog podrijetla i biljnog podrijetla	36.253	44.306	0,7	22,2
Prehrambene preradevine	541.878	606.749	8,9	12,0
Proizvodi mineralnog podrijetla	985.819	899.288	13,2	-8,8
Proizvodi kemijske industrije ili srodnih industrija	591.429	613.988	9,0	3,8
Plastične mase, guma i kaučuk	426.906	432.881	6,4	1,4
Koža i krzno	81.645	60.267	0,9	-26,2
Drvo i proizvodi od drveta	113.565	97.663	1,4	-14,0
Celuloza, papir i karton i njihovi proizvodi	145.059	143.500	2,1	-1,1
Tekstil i tekstilni proizvodi	401.411	398.933	5,9	-0,6
Obuća, šeširi, kape i slični proizvodi	115.758	105.216	1,5	-9,1
Proizvodi od kamena, gipsa, cementa i sličnih materijala, keramički proizvodi, staklo i stakleni proizvodi	126.746	128.528	1,9	1,4
Biseri, plemeniti metali i njihovi proizvodi, drago i poludrago kamenje	12.303	15.794	0,2	28,4
Bazni metali i proizvodi od baznih metala	868.164	852.862	12,5	-1,8
Strojevi, aparati, mehanički i električni uređaji	964.244	1.048.302	15,4	8,7
Transportna sredstva i njihovi dijelovi	430.901	558.639	8,2	29,6
Satovi, mjerni, glazbeni i medicinski instrumenti	86.679	97.590	1,4	12,6
Oružje i municija; njihovi dijelovi i pribor	4.927	7.385	0,1	49,9
Razni proizvodi	146.084	165.220	2,4	13,1
Umjetnička dijela, kolekcionarski predmeti i antikviteti	2.718	183	0,0	-93,3
Nerazvrstano	0	0	0,0	0,0
Ukupno	6.545.180	6.810.322	100,0	4,1

Napomena:

Izvor ovih podataka je Agencija za statistiku BiH i zbog toga se ukupan izvoz i uvoz robe razlikuju od vrijednosti iskazanih u statistici platne bilance koja uključuje razne prilagodbe.

Podaci su klasificirani prema Harmoniziranom sustavu kodova Svjetske trgovinske organizacije.

T28: Pregled prosječnih srednjih tečajeva konvertibilne marke

Godina	Mjesec	EMU	Hrvatska	Češka R.	Mađarska	Japan	Švicarska	Turska	V. Britanija	SAD	Kina	Srbija
		EUR	HRK	CZK	HUF	JPY	CHF	TRY	GBP	USD	CNY	RSD
		1	100	1	100	100	1	1	1	1	1	100
2014.		1,955830	25,619449	0,071033	0,633710	1,393940	1,610337	0,673375	2,426325	1,474019	0,239264	1,668863
2015.		1,955830	25,688577	0,071687	0,631327	1,456462	1,832914	0,650180	2,694477	1,762605	0,280568	1,619915
2016.		1,955830	25,960428	0,072346	0,627987	1,628845	1,794449	0,586378	2,396405	1,768011	0,266189	1,588875
2017.		1,955830	26,205454	0,074317	0,632480	1,546889	1,761597	0,476205	2,232882	1,735482	0,256628	1,611317
2018.		1,955830	26,365492	0,076267	0,613697	1,500585	1,693763	0,351884	2,210985	1,657498	0,250633	1,653621
2019.		1,955830	26,365089	0,076197	0,601572	1,603053	1,758109	0,307940	2,230125	1,747204	0,252963	1,659447
2020.		1,955830	25,946780	0,074002	0,557563	1,607387	1,827419	0,247515	2,201320	1,716607	0,248658	1,663431
2021.		1,955830	25,977234	0,076253	0,545671	1,506596	1,808910	0,191301	2,274685	1,653851	0,256382	1,663495
2022.		1,955830	25,957036	0,079629	0,501501	1,420249	1,948176	0,113256	2,294933	1,860152	0,276500	1,665037
2023.		1,955830		0,081507	0,512335	1,290900	2,013360	0,078526	2,248887	1,809093	0,255630	1,668038
2023.	01.	1,955830		0,081594	0,493759	1,391460	1,965054	0,096833	2,216435	1,818750	0,267412	1,666536
	02.	1,955830		0,082464	0,507182	1,376882	1,973557	0,096812	2,207511	1,824700	0,267086	1,666960
	03.	1,955830		0,082578	0,507819	1,369219	1,975767	0,096431	2,218829	1,831257	0,265449	1,667151
	04.	1,955830		0,083430	0,520434	1,339173	1,984199	0,092329	2,220998	1,784811	0,259269	1,667605
	05.	1,955830		0,082933	0,524764	1,314185	2,004371	0,091180	2,244923	1,797649	0,257563	1,667612
	06.	1,955830		0,082539	0,527753	1,281164	2,004097	0,077382	2,278867	1,805086	0,252568	1,667704
	07.	1,955830		0,081859	0,516463	1,254231	2,022215	0,066975	2,278572	1,771635	0,246254	1,668416
	08.	1,955830		0,081129	0,507722	1,239124	2,039752	0,066552	2,276774	1,792243	0,247350	1,668592
	09.	1,955830		0,080279	0,506941	1,239560	2,038612	0,067761	2,271708	1,828363	0,250583	1,668781
	10.	1,955830		0,079582	0,507166	1,238316	2,048382	0,066516	2,254437	1,852004	0,253391	1,668980
	11.	1,955830		0,079881	0,515854	1,208830	2,029642	0,063294	2,245301	1,812228	0,250458	1,668916
	12.	1,955830		0,079909	0,512360	1,243921	2,070920	0,061585	2,268969	1,791708	0,250974	1,669124
2024.	01.	1,955830		0,079146	0,512190	1,227395	2,088796	0,059611	2,275517	1,791141	0,249960	1,668657
	02.	1,955830		0,077584	0,504683	1,212718	2,069872	0,058855	2,289035	1,810905	0,251794	1,669106
	03.	1,955830		0,077319	0,495381	1,202086	2,026543	0,056290	2,287037	1,800166	0,249899	1,668944

T29: Vladine financije BiH - jedinice sektora vlade

- u milijunima KM -

Godina	Razdoblje	Institucije BiH	FBiH	RS	Brčko	Konsolidirani prihodi	Institucije BiH	FBiH	RS	Brčko	Konsolidirani rashodi	Neto nabavka nefinancijskih sredstava	Neto suficit/deficit
2014.		1.109,8	6.972,1	3.769,8	223,7	11.961,7	940,3	6.652,2	3.652,3	219,0	11.350,1	1.166,8	-555,3
2015.		1.088,4	7.196,5	3.931,3	232,0	12.335,1	935,9	6.843,5	3.700,6	220,1	11.587,0	559,1	188,9
2016.		1.062,9	7.645,4	3.937,0	248,5	12.767,3	949,3	7.013,5	3.636,9	198,6	11.672,0	724,5	370,8
2017.		1.049,4	8.150,9	4.141,8	263,7	13.479,2	967,0	7.164,3	3.696,0	212,8	11.913,4	759,7	806,0
2018.		1.045,0	8.833,6	4.364,6	280,9	14.402,3	995,9	7.660,0	3.983,4	233,7	12.738,5	889,2	774,5
2019.		1.051,4	9.217,5	4.584,0	288,8	15.018,1	985,5	8.120,3	4.097,6	254,6	13.334,3	1.006,6	677,2
2020.		1.070,6	8.614,0	4.652,1	268,3	14.430,7	1.028,6	8.583,1	4.749,6	287,9	14.474,8	1.765,1	-1.809,2
2021.		1.093,0	9.616,7	5.147,2	305,9	16.055,3	982,3	8.792,8	4.861,0	268,5	14.797,0	1.368,9	-110,6
2022.		1.165,5	10.946,2	5.887,4	338,4	18.212,9	1.096,1	9.797,8	5.748,5	287,5	16.805,3	1.590,2	-182,7
2019.	Q1	238,9	1.899,1	845,3	60,2	3.013,8	225,9	1.600,5	806,8	42,5	2.646,0	26,0	341,9
	Q2	261,7	1.990,1	902,3	67,3	3.187,1	239,2	1.770,8	789,9	63,1	2.828,7	71,9	286,5
	Q3	270,0	2.079,8	924,2	71,6	3.309,8	253,8	1.800,7	823,5	54,3	2.896,5	78,9	334,4
	Q4	280,8	2.080,5	1.015,2	72,2	3.412,9	266,6	2.177,5	972,4	81,1	3.461,9	210,4	-259,4
2020.	Q1	286,0	1.906,0	862,8	59,7	3.081,9	235,6	1.695,3	877,3	42,7	2.818,4	40,6	222,9
	Q2	235,6	1.674,2	887,0	53,6	2.815,4	232,8	1.834,2	1.090,5	62,6	3.185,2	102,1	-471,9
	Q3	266,9	1.963,7	970,8	67,0	3.236,3	231,7	2.024,8	933,7	69,8	3.227,7	96,5	-88,0
	Q4	282,1	2.027,8	1.067,1	71,3	3.418,9	328,5	2.249,0	1.117,7	93,8	3.759,7	231,1	-571,9
2021.	Q1	277,6	1.906,5	976,0	61,7	3.191,6	240,3	1.727,9	929,8	47,9	2.915,8	60,1	215,7
	Q2	275,1	2.094,2	976,5	69,9	3.390,8	235,1	1.919,4	1.022,4	59,7	3.211,7	93,3	85,8
	Q3	262,8	2.146,5	1.273,1	74,1	3.728,3	256,3	1.953,5	963,4	58,9	3.204,0	78,9	445,4
	Q4	277,5	2.272,0	894,9	82,3	3.501,4	250,5	2.430,2	1.170,4	85,6	3.911,4	288,6	-698,7
2022.	Q1	256,1	2.181,7	1.070,1	72,9	3.550,1	243,1	1.818,4	979,0	57,4	3.067,3	22,0	460,8
	Q2	278,1	2.498,0	1.193,2	81,2	4.026,0	236,4	2.227,9	1.146,3	62,6	3.648,6	82,3	295,1
	Q3	326,9	2.424,2	1.209,6	83,2	4.009,0	269,8	2.266,2	1.261,1	63,5	3.825,9	108,6	74,6
	Q4	304,5	2.579,7	1.188,1	85,8	4.127,5	346,7	2.649,5	1.385,0	87,9	4.438,5	272,8	-583,8
2023.	Q1	304,7	2.508,4	1.237,5	76,3	4.072,6	293,1	2.214,2	1.165,9	60,3	3.679,1	33,1	360,3
	Q2	400,5	2.815,3	1.234,3	86,2	4.487,0	324,7	2.599,6	1.214,7	68,9	4.158,6	78,4	250,0
	Q3	388,7	2.778,6	1.335,3	97,9	4.529,3	355,9	2.713,6	1.289,9	69,6	4.357,9	98,9	72,6

Napomena:

Administrativni podaci prikupljeni od: ministarstava financija svih razina vlasti, fondova socijalnog osiguranja svih razina vlasti, entitetskih javnih poduzeća za ceste i entitetskih javnih poduzeća za autoceste. Podaci na godišnjoj razini za konsolidirane prihode/rashode uključuju lokalnu razinu vlasti (općine i gradovi), JP Ceste svih razina vlasti FBiH, JP Putevi RS, JP Autoceste FBiH i JP Autoputevi RS, dok ih podaci za tromjesečja zbog nedostupnosti izvornih podataka ne uključuju. Razlika između prihoda, s jedne, i rashoda s neto nabavom nefinancijskih sredstava, s druge strane, predstavlja neto suficit/deficit.

T30: Vladine financije BiH - struktura konsolidiranih prihoda i rashoda

- u milijunima KM -

Godina	Razdoblje	Prihodi					Rashodi					Neto nabava nefinancijskih sredstava	
		Porez	Doprinosi za socijalno	Grantovi i ostali prihodi	Kompensacije zaposlenih	Korištenje roba i usluga	Kamate	Subvencije	Socijalna davanja	Grantovi i ostali rashodi			
2014.		6.078,6	4.234,8	1.648,3	11.961,7	3.265,5	2.127,2	238,9	364,9	4.658,0	695,6	11.350,1	1.166,8
2015.		6.439,7	4.329,6	1.565,8	12.335,1	3.294,3	2.138,8	264,3	384,8	4.729,5	775,4	11.587,0	559,1
2016.		6.760,4	4.473,6	1.533,4	12.767,3	3.295,5	2.187,5	252,0	382,8	4.755,0	799,3	11.672,0	724,5
2017.		7.151,1	4.734,2	1.594,0	13.479,2	3.312,6	2.340,6	223,0	444,0	4.758,5	834,7	11.913,4	759,7
2018.		7.688,4	5.041,8	1.672,0	14.402,3	3.422,1	2.534,0	242,5	476,0	5.013,2	1.050,8	12.738,5	889,2
2019.		8.014,1	5.345,7	1.658,4	15.018,1	3.738,1	2.688,3	241,1	507,3	5.223,4	936,1	13.334,3	1.006,6
2020.		7.363,3	5.383,9	1.683,5	14.430,7	3.921,8	2.702,8	255,9	870,1	5.508,0	1.216,3	14.474,8	1.765,1
2021.		8.485,4	5.798,0	1.771,9	16.055,3	4.039,2	2.847,7	240,2	742,9	5.718,3	1.208,7	14.797,0	1.368,9
2022.		9.898,8	6.482,5	1.831,6	18.212,9	4.546,5	3.256,5	259,4	747,7	6.503,1	1.492,1	16.805,3	1.590,2
2019.	Q1	1.528,5	1.247,2	238,1	3.013,8	787,8	462,1	41,8	40,5	1.202,7	111,1	2.646,0	26,0
	Q2	1.669,1	1.335,2	182,8	3.187,1	806,1	494,9	68,5	81,8	1.254,2	123,2	2.828,7	71,9
	Q3	1.734,1	1.336,0	239,6	3.309,8	805,4	517,7	43,3	112,2	1.252,3	165,5	2.896,5	78,9
	Q4	1.904,0	1.427,3	81,6	3.412,9	850,7	617,2	52,5	189,6	1.349,2	402,7	3.461,9	210,4
2020.	Q1	1.556,2	1.286,5	239,2	3.081,9	817,7	482,1	69,8	60,4	1.274,3	114,1	2.818,4	40,6
	Q2	1.327,2	1.223,4	264,8	2.815,4	861,7	495,5	43,3	157,1	1.277,1	350,5	3.185,2	102,1
	Q3	1.564,3	1.418,6	253,4	3.236,3	850,4	486,3	42,4	262,8	1.357,6	228,3	3.227,7	96,5
	Q4	1.848,8	1.455,5	114,7	3.418,9	872,7	638,3	71,6	299,2	1.419,6	458,2	3.759,7	231,1
2021.	Q1	1.560,9	1.319,3	311,4	3.191,6	851,1	486,3	55,0	47,5	1.318,9	156,9	2.915,8	60,1
	Q2	1.690,2	1.437,0	263,5	3.390,8	866,7	529,2	60,3	142,9	1.376,4	236,2	3.211,7	93,3
	Q3	1.854,4	1.441,1	232,0	3.527,5	865,8	547,5	31,9	123,2	1.405,4	230,2	3.204,0	78,9
	Q4	2.082,2	1.600,5	19,6	3.702,2	913,6	651,8	60,8	336,5	1.430,2	518,6	3.911,4	288,6
2022.	Q1	1.851,2	1.462,0	236,9	3.550,1	908,3	517,6	52,7	55,2	1.377,3	156,2	3.067,3	22,0
	Q2	2.110,4	1.604,5	311,1	4.026,0	960,2	570,0	68,1	160,9	1.531,3	358,0	3.648,6	82,3
	Q3	2.124,8	1.643,0	241,3	4.009,0	988,8	599,2	67,7	154,3	1.631,2	384,8	3.825,9	108,6
	Q4	2.185,5	1.773,1	168,9	4.127,5	1.056,7	754,5	38,6	266,7	1.743,3	578,7	4.438,5	272,8
2023.	Q1	2.106,4	1.712,4	253,8	4.072,6	1.078,9	586,8	98,9	45,7	1.722,6	146,3	3.679,1	33,1
	Q2	2.281,8	1.819,3	385,9	4.487,0	1.146,3	636,2	60,0	145,2	1.904,6	266,3	4.158,6	78,4
	Q3	2.384,7	1.867,2	277,4	4.529,3	1.101,3	646,6	115,6	150,3	1.929,2	414,8	4.357,9	98,9

Napomena:

Administrativni podaci prikupljeni od: ministarstava financija svih razina vlasti, fondova socijalnog osiguranja svih razina vlasti, entitetskih javnih poduzeća za ceste i entitetskih javnih poduzeća za autoceste. Podaci na godišnjoj razini za konsolidirane prihode/rashode uključuju lokalnu razinu vlasti (općine i gradovi), JP Ceste svih razina vlasti FBiH, JP Putevi RS, JP Autoceste FBiH i JP Autoputevi RS dok ih podaci za tromjesečja zbog nedostupnosti izvornih podataka ne uključuju. Razlika između prihoda, s jedne, i rashoda s neto nabavom nefinancijskih sredstava, s druge strane, predstavlja neto suficit/deficit.

T31: Vladine financije FBiH - jedinice sektora vlade

- u milijunima KM -

Godina	Razdoblje	Konsolidirani prihodi			Konsolidirani rashodi			Neto nabava nefinancijskih sredstava		Neto suficit/deficit	
		Proračun Federacije BiH	Fondovi socijalnog osiguranja	Kantoni	Proračun Federacije BiH	Fondovi socijalnog osiguranja	Kantoni	Neto nabava nefinancijskih sredstava			
2014.		1.581,3	3.117,2	1.812,1	6.972,1	1.361,0	3.164,5	1.846,5	6.652,2	685,7	-365,8
2015.		1.510,0	3.175,8	1.919,5	7.196,5	1.354,1	3.224,3	1.869,1	6.843,5	221,4	131,6
2016.		1.652,8	3.323,4	2.012,1	7.645,4	1.380,2	3.314,2	1.885,5	7.013,5	248,1	383,7
2017.		1.876,9	3.538,4	2.108,4	8.150,9	1.394,8	3.423,3	1.970,4	7.164,3	353,6	633,1
2018.		2.008,2	3.815,7	2.292,5	8.833,6	1.552,7	3.660,1	2.075,7	7.660,0	426,4	747,2
2019.		1.878,3	4.069,5	2.473,2	9.217,5	1.493,6	3.953,0	2.274,3	8.120,3	564,8	532,5
2020.		3.718,6	1.733,5	2.417,9	8.614,0	4.008,2	1.757,6	2.331,0	8.583,1	821,3	-790,4
2021.		4.141,4	1.848,2	2.730,4	9.616,7	3.998,3	1.809,7	2.521,5	8.792,8	804,3	19,5
2022.		4.622,9	2.085,4	3.294,1	10.946,2	4.311,1	1.970,1	2.997,2	9.797,8	981,6	166,8
2019.	Q1	412,7	947,2	612,9	1.899,1	267,8	937,0	469,4	1.600,5	-4,7	303,3
	Q2	459,2	1.017,7	605,2	1.990,1	351,5	986,1	525,1	1.770,8	35,9	183,5
	Q3	491,1	1.010,4	678,4	2.079,8	379,3	987,6	533,9	1.800,7	21,0	258,1
	Q4	515,3	1.072,8	576,8	2.080,5	495,1	1.020,8	745,9	2.177,5	79,4	-176,4
2020.	Q1	895,0	408,3	614,8	1.906,0	809,3	427,7	470,4	1.695,3	7,3	203,4
	Q2	823,9	388,3	482,2	1.674,2	882,4	426,8	545,2	1.834,2	28,6	-188,6
	Q3	971,5	444,0	757,0	1.963,7	1.233,7	431,2	568,7	2.024,8	29,7	-90,8
	Q4	1.028,2	470,7	563,9	2.027,8	1.082,8	454,6	746,6	2.249,0	53,4	-274,6
2021.	Q1	903,2	407,4	604,0	1.906,5	810,6	432,3	493,1	1.727,9	9,9	168,7
	Q2	997,0	458,8	666,8	2.094,2	930,2	436,6	581,0	1.919,4	17,8	157,1
	Q3	1.068,4	442,7	748,8	2.146,5	1.063,0	440,8	563,2	1.953,5	21,2	171,8
	Q4	1.172,8	514,8	710,9	2.272,0	1.194,5	477,7	884,3	2.430,2	70,6	-228,7
2022.	Q1	1.020,4	454,8	713,2	2.181,7	800,3	445,8	579,0	1.818,4	-12,6	375,9
	Q2	1.165,2	504,8	953,8	2.498,0	1.202,3	456,9	694,6	2.227,9	20,1	250,0
	Q3	1.172,4	512,4	840,3	2.424,2	1.114,0	497,4	755,7	2.266,2	38,0	120,0
	Q4	1.264,9	582,1	786,7	2.579,7	1.194,5	541,2	967,9	2.649,5	99,7	-169,5
2023.	Q1	1.240,8	523,8	755,0	2.508,4	1.029,1	513,7	682,6	2.214,2	4,7	289,6
	Q2	1.338,9	594,1	910,3	2.815,3	1.294,0	524,4	809,2	2.599,6	22,7	193,0
	Q3	1.359,1	582,2	999,7	2.778,6	1.504,6	539,5	832,0	2.713,6	33,6	31,4

Napomena:

Administrativni podaci prikupljeni od: ministarstava financija, fondova socijalnog osiguranja svih razina vlasti u FBiH, JP Ceste svih razina vlasti FBiH i JP Autoceste FBiH. Podaci na godišnjoj razini za konsolidirane prihode/rashode uključuju lokalnu razinu vlasti (općine i gradove), JP Ceste svih razina vlasti FBiH i JP Autoceste FBiH, dok ih podaci za tromjesečja zbog nedostupnosti izvornih podataka ne uključuju. Razlika između prihoda, s jedne, i rashoda s neto nabavom nefinancijskih sredstava, s druge strane, predstavlja neto suficit/deficit.

T32: Vladine financije FBiH - struktura konsolidiranih prihoda i rashoda

- u milijunima KM -

Godina	Razdoblje	Prihodi				Rashodi						Neto nabava nefinancijskih sredstava	
		Porez	Doprinosi za socijalno	Grantovi i ostali prihodi		Kompenzacije zaposlenih	Korištenje roba i usluga	Kamate	Subвенције	Socijalna davanja	Grantovi i ostali rashodi		
2014.		3.299,8	2.819,9	852,5	6.972,1	1.655,5	1.569,0	103,0	233,5	2.636,5	454,7	6.652,2	685,7
2015.		3.500,3	2.875,6	820,6	7.196,5	1.660,1	1.607,1	120,1	256,8	2.672,9	526,5	6.843,5	221,4
2016.		3.779,4	3.005,6	860,4	7.645,4	1.656,8	1.664,0	129,0	253,6	2.723,9	586,2	7.013,5	248,1
2017.		4.058,5	3.203,9	888,4	8.150,9	1.685,2	1.739,2	119,2	284,4	2.787,5	548,8	7.164,3	353,6
2018.		4.416,3	3.456,5	960,8	8.833,6	1.753,1	1.845,8	103,9	300,5	2.932,6	724,1	7.660,0	426,4
2019.		4.646,9	3.688,8	881,8	9.217,5	1.994,9	2.009,1	101,2	344,0	3.094,9	576,2	8.120,3	564,8
2020.		4.119,4	3.662,0	832,7	8.614,0	2.062,7	2.033,7	97,5	583,8	3.246,0	559,4	8.583,1	821,3
2021.		4.842,4	3.927,4	846,9	9.616,7	2.119,5	2.123,1	81,5	529,8	3.295,6	643,4	8.792,8	804,3
2022.		5.620,2	4.424,1	901,9	10.946,2	2.368,3	2.348,5	90,8	498,3	3.693,0	798,7	9.797,8	981,6
2019.	Q1	876,0	864,8	158,2	1.899,1	415,5	396,4	21,4	22,8	716,1	28,3	1.600,5	-4,7
	Q2	963,8	925,1	101,2	1.990,1	429,9	415,8	32,6	54,3	758,6	79,5	1.770,8	35,9
	Q3	1.015,3	922,5	142,0	2.079,8	423,1	432,2	20,9	76,2	749,6	98,8	1.800,7	21,0
	Q4	1.041,7	976,4	62,4	2.080,5	465,3	488,8	24,5	128,1	794,6	276,2	2.177,5	79,4
2020.	Q1	888,3	889,9	127,8	1.906,0	418,4	417,2	23,1	37,1	753,1	46,5	1.695,3	7,3
	Q2	759,7	823,9	90,5	1.674,2	460,9	424,3	29,5	68,0	770,3	81,2	1.834,2	28,6
	Q3	842,5	973,2	148,0	1.963,7	443,5	419,7	24,1	190,6	820,7	126,1	2.024,8	29,7
	Q4	1.406,4	1.001,7	97,4	2.505,6	411,0	471,9	22,7	-14,3	674,7	229,1	1.795,1	66,0
2021.	Q1	853,9	896,3	156,3	1.906,5	442,8	423,5	25,2	26,8	775,3	34,4	1.727,9	9,9
	Q2	993,6	974,5	126,2	2.094,2	455,5	439,7	15,4	100,9	782,7	125,1	1.919,4	17,8
	Q3	1.062,8	973,0	110,7	2.146,5	447,6	449,8	22,7	74,7	826,0	132,8	1.953,5	21,2
	Q4	1.148,2	1.083,5	40,3	2.272,0	491,4	528,5	16,6	260,1	830,1	303,6	2.430,2	70,6
2022.	Q1	1.038,9	1.009,0	133,8	2.181,7	483,2	445,0	24,2	35,9	781,9	48,3	1.818,4	-12,6
	Q2	1.251,4	1.096,9	149,7	2.498,0	518,8	481,1	18,2	103,2	893,2	213,4	2.227,9	20,1
	Q3	1.183,1	1.116,4	124,7	2.424,2	507,9	501,8	25,9	102,0	939,4	189,2	2.266,2	38,0
	Q4	1.266,7	1.201,8	111,3	2.579,7	546,9	577,5	20,9	180,6	982,5	341,1	2.649,5	99,7
2023.	Q1	1.185,0	1.175,4	148,1	2.508,4	573,6	515,2	36,6	35,5	993,9	59,3	2.214,2	4,7
	Q2	1.309,6	1.268,3	237,3	2.815,3	611,1	543,8	30,0	95,4	1.154,3	165,0	2.599,6	22,7
	Q3	1.355,7	1.264,0	158,8	2.778,6	567,2	547,2	46,2	112,6	1.140,0	300,4	2.713,6	33,6

Napomena:

Administrativni podaci prikupljeni od: ministarstava financija, fondova socijalnog osiguranja svih razina vlasti u FBiH, JP Ceste svih razina vlasti FBiH i JP Autoceste FBiH. Podaci na godišnjoj razini za konsolidirane prihode/rashode uključuju lokalnu razinu vlasti (općine i gradove), JP Ceste svih razina vlasti FBiH i JP Autoceste FBiH, dok ih podaci za tromjesečja zbog nedostupnosti izvornih podataka ne uključuju. Razlika između prihoda, s jedne, i rashoda s neto nabavom nefinancijskih sredstava s druge strane, predstavlja neto suficit/deficit

T33: Vladine financije RS - jedinice sektora vlade

- u milijunima KM -

Godina	Razdoblje	Konsolidirani prihodi			Konsolidirani rashodi			Neto nabava nefinancijskih sredstava	Neto suficit/deficit
		Proračun Republike Srpske	Fondovi socijalnog osiguranja		Proračun Republike Srpske	Fondovi socijalnog osiguranja			
2014.		1.778,7	1.683,3	3.769,8	1.749,3	1.704,1	3.652,3	360,5	-243,1
2015.		1.804,1	1.713,5	3.931,3	1.707,5	1.754,9	3.700,6	235,3	-4,6
2016.		2.556,5	744,4	3.937,0	2.415,9	749,7	3.636,9	366,3	-66,3
2017.		2.713,7	780,7	4.141,8	2.422,3	746,2	3.696,0	268,7	177,1
2018.		2.839,4	774,2	4.364,6	2.700,8	720,0	3.983,4	337,4	43,9
2019.		2.963,6	834,5	4.584,0	2.775,6	728,5	4.097,6	376,0	110,3
2020.		3.041,5	907,2	4.652,1	3.395,7	784,0	4.749,6	821,8	-919,2
2021.		3.312,2	984,5	5.147,2	3.399,0	862,5	4.861,0	415,9	-129,7
2022.		4.182,4	1.099,8	5.887,4	4.371,0	984,2	5.748,5	553,7	-414,8
2019.	Q1	677,6	192,4	845,3	666,6	164,9	806,8	26,1	12,4
	Q2	724,1	204,3	902,3	643,5	172,7	789,9	30,6	81,7
	Q3	743,8	210,1	924,2	677,1	176,2	823,5	46,3	54,4
	Q4	818,1	222,2	1.015,2	788,5	209,1	972,4	95,4	-52,6
2020.	Q1	687,2	201,3	862,8	722,0	181,0	877,3	29,2	-43,7
	Q2	716,2	198,0	887,0	957,7	160,0	1.090,5	56,3	-259,8
	Q3	780,2	249,8	970,8	801,3	191,6	933,7	46,4	-9,3
	Q4	857,9	252,4	1.067,1	914,7	246,2	1.117,7	99,3	-149,9
2021.	Q1	792,8	214,2	976,0	771,8	189,0	929,8	35,6	10,6
	Q2	771,2	255,8	976,5	853,6	219,4	1.022,4	52,1	-98,0
	Q3	870,3	251,8	1.072,2	788,2	225,1	963,4	44,6	64,3
	Q4	877,9	256,6	1.095,8	985,5	223,7	1.170,4	121,1	-195,7
2022.	Q1	881,8	232,7	1.070,1	805,5	217,9	979,0	31,7	59,5
	Q2	989,3	277,4	1.193,2	981,2	238,6	1.146,3	59,0	-12,0
	Q3	991,5	276,5	1.209,6	1.061,6	257,8	1.261,1	62,2	-113,7
	Q4	963,3	306,2	1.188,1	1.202,9	263,5	1.385,0	133,0	-329,8
2023.	Q1	1.014,5	252,1	1.237,5	939,2	255,8	1.165,9	38,7	32,9
	Q2	1.031,7	280,9	1.234,3	1.016,9	276,1	1.214,7	53,8	-34,2
	Q3	1.100,0	327,3	1.335,3	1.100,8	281,1	1.289,9	56,5	-11,1

Napomena:

Administrativni podaci prikupljeni od: Ministarstva financija, fondova socijalnog osiguranja u RS, JP Putevi RS i JP Auto putevi RS. Podaci na godišnjoj razini za konsolidirane prihode/rashode uključuju lokalnu razinu vlasti (općine i gradove), JP Putevi RS i JP Auto putevi RS, dok ih podaci za tromjesečja zbog nedostupnosti izvornih podataka ne uključuju. Razlika između prihoda, s jedne, i rashoda s neto nabavom nefinancijskih sredstava, s druge strane, predstavlja neto suficit/deficit.

T34: Vladine financije RS - struktura konsolidiranih prihoda i rashoda

- u milijunima KM -

Godina	Razdoblje	Prihodi						Rashodi				Neto nabava nefinancijskih sredstava	
		Porez	Doprinosi za socijalno	Grantovi i ostali prihodi	Kompenzacije zaposlenih	Korištenje roba i usluga	Kamate	Subvencije	Socijalna davanja	Grantovi i ostali rashodi			
2014.		1.847,8	1.379,9	542,1	3.769,8	922,4	313,3	133,9	108,3	1.968,7	205,8	3.652,3	360,5
2015.		1.967,1	1.417,9	546,3	3.931,3	939,3	305,2	149,3	105,0	1.998,0	203,8	3.700,6	235,3
2016.		2.001,5	1.431,1	504,4	3.937,0	946,1	300,6	120,7	111,7	1.982,3	175,5	3.636,9	366,3
2017.		2.100,5	1.490,2	551,2	4.141,8	925,8	372,6	102,2	132,6	1.925,6	237,2	3.696,0	268,7
2018.		2.279,6	1.543,1	541,9	4.364,6	950,3	436,5	136,8	148,4	2.031,5	279,9	3.983,4	337,4
2019.		2.357,8	1.612,0	614,2	4.584,0	1.002,7	424,2	137,5	145,6	2.084,0	303,5	4.097,6	376,0
2020.		2.228,7	1.675,6	747,9	4.652,1	1.093,6	433,8	155,9	254,2	2.216,7	595,4	4.749,6	821,8
2021.		2.589,5	1.823,9	733,9	5.147,2	1.138,9	475,7	156,4	192,4	2.374,2	523,4	4.861,0	415,9
2022.		3.097,4	2.008,2	781,8	5.887,4	1.350,6	626,3	166,6	221,6	2.750,9	632,6	5.748,5	553,7
2019.	Q1	424,0	373,3	48,1	845,3	191,8	24,0	19,9	17,1	479,3	74,7	806,8	26,1
	Q2	468,5	398,4	35,3	902,3	194,0	32,1	35,7	21,8	487,1	19,4	789,9	30,6
	Q3	463,2	402,2	58,8	924,2	192,6	26,6	21,7	35,1	493,3	54,1	823,5	46,3
	Q4	457,2	438,1	119,9	1.015,2	199,8	44,7	27,0	51,0	535,3	114,7	972,4	95,4
2020.	Q1	429,9	389,1	43,8	862,8	211,7	25,5	46,1	22,8	512,4	58,6	877,3	29,2
	Q2	347,7	389,0	150,2	887,0	212,9	26,1	13,7	80,2	496,5	261,2	1.090,5	56,3
	Q3	459,4	430,1	81,3	970,8	211,0	27,6	17,7	63,3	526,9	87,2	933,7	46,4
	Q4	477,3	467,5	122,3	1.067,1	217,1	46,6	51,6	65,0	582,7	154,7	1.117,7	99,3
2021.	Q1	468,5	413,4	94,1	976,0	215,0	23,6	29,6	19,9	534,3	107,4	929,8	35,6
	Q2	450,9	449,4	76,2	976,5	217,9	40,2	44,3	37,1	582,4	100,5	1.022,4	52,1
	Q3	531,2	458,9	82,2	1.072,2	220,8	31,2	8,8	43,0	571,0	88,5	963,4	44,6
	Q4	532,9	502,1	60,7	1.095,8	227,8	45,2	43,2	67,2	580,5	206,6	1.170,4	121,1
2022.	Q1	563,1	442,3	64,7	1.070,1	232,7	28,3	25,1	15,4	585,5	92,0	979,0	31,7
	Q2	600,2	495,1	97,9	1.193,2	250,0	35,3	48,4	49,8	627,5	135,2	1.146,3	59,0
	Q3	611,0	513,8	84,8	1.209,6	267,7	38,7	45,6	47,0	678,8	183,3	1.261,1	62,2
	Q4	576,3	556,9	54,9	1.188,1	281,7	65,5	16,7	75,4	735,1	210,6	1.385,0	133,0
2023.	Q1	644,7	527,7	65,1	1.237,5	284,7	32,2	52,9	9,7	717,3	69,1	1.165,9	38,7
	Q2	615,1	537,8	81,5	1.234,3	284,7	38,6	20,1	41,2	739,7	90,4	1.214,7	53,8
	Q3	695,9	584,6	54,8	1.335,3	282,0	38,5	57,9	32,9	777,9	100,7	1.289,9	56,5

Napomena:

Administrativni podaci prikupljeni od: ministarstva financija, fondova socijalnog osiguranja u RS, JP Putevi RS i JP Autoputevi RS. Podaci na godišnjoj razini za konsolidirane prihode/rashode uključuju lokalnu razinu vlasti (općine i gradove), JP Putevi RS i JP Autoputevi RS, dok ih podaci za tromjesečja zbog nedostupnosti izvornih podataka ne uključuju. Razlika između prihoda, s jedne, i rashoda s neto nabavom nefinancijskih sredstava, s druge strane, predstavlja neto suficit/deficit.

T35: Tijekovi izravnih inozemnih ulaganja u BiH klasificirani prema zemlji stranog ulagača - u milijunima KM -

Godina	Austrija	Holandija	Hrvatska	Italija	Njemačka	Rusija	Slovenija	Srbija	Švicarska	Turska	Ostale zemlje	Ukupno
2014.	171,1	26,0	88,7	24,0	-6,1	195,8	-1,2	33,1	8,9	17,6	253,1	811,1
2015.	5,3	83,3	161,5	66,3	52,3	28,5	21,1	36,8	-33,5	56,1	159,2	636,9
2016.	112,8	57,6	142,5	25,2	2,0	-44,3	34,6	-25,8	11,3	34,6	267,7	618,4
2017.	84,1	-3,3	159,6	46,9	57,7	-6,8	101,1	56,9	30,6	-0,3	327,1	853,6
2018.	90,7	100,9	129,1	23,6	105,1	143,4	42,6	21,1	46,5	7,4	252,9	963,3
2019.	68,8	6,7	148,0	17,5	54,4	213,0	22,0	41,6	-19,8	3,2	244,0	799,3
2020.	100,8	-1,1	182,0	36,0	84,9	-14,8	60,4	133,1	-21,0	56,3	207,0	823,5
2021.	106,7	-51,1	96,9	61,4	63,2	-94,4	80,4	100,9	213,1	151,5	401,4	1.130,0
2022.	175,8	166,6	15,8	64,6	159,5	-50,2	79,0	134,4	25,2	55,6	614,1	1.440,3
Sij - Ruj 2023.	79,8	166,0	165,1	60,0	92,3	312,6	65,3	51,7	42,2	120,9	286,9	1.442,8

Napomena:

Izravna inozemna ulaganja (tijekovi i stanja) kompilirana su u skladu s najnovijim metodološkim uputama i preporukama Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) i Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD). Detaljan metodološki pristup kompilaciji i prezentiranju je predstavljen u MMF-ovom Priručniku za platnu bilancu - šesto izdanje i OECD-ovom Okvirnom konceptu definicije izravnih inozemnih ulaganja - četvrto izdanje.

T36: Tijekovi izravnih inozemnih ulaganja u BiH prema NACE Rev 2 klasifikaciji djelatnosti - u milijunima KM -

Godina	Proizvodnja prehrambenih proizvoda	Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala	Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	Proizvodnja baznih metala	Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	Telekomunikacije	Financijske uslužne djelatnosti, osim osiguranja i mirovinskih fondova	Poslovanje nekretninama	Ostale djelatnosti	Ukupno
2014.	0,3	-5,7	180,6	3,0	-25,4	35,5	-59,4	64,1	37,3	6,8	138,4	187,1	248,5	811,1
2015.	45,0	5,2	24,0	58,4	-4,4	-52,9	6,7	84,0	-29,3	57,8	116,8	89,5	236,1	636,9
2016.	16,3	5,6	-52,0	51,9	-17,6	2,0	20,3	148,4	6,4	37,1	161,4	-9,8	248,4	618,4
2017.	20,8	13,5	-26,0	1,2	-8,8	58,8	47,3	59,3	96,1	17,1	203,0	41,9	329,2	853,6
2018.	34,9	9,3	139,0	33,2	15,5	63,7	40,3	121,3	11,9	8,3	140,1	28,4	317,4	963,3
2019.	-13,4	15,1	200,3	26,5	6,4	-2,5	5,9	119,7	17,8	-20,6	153,3	19,0	271,7	799,3
2020.	28,2	-1,8	1,5	39,1	18,8	-29,4	32,7	97,3	37,2	2,3	156,3	73,1	368,3	823,5
2021.	11,7	5,4	-52,2	17,1	5,7	102,7	27,4	138,2	182,8	11,3	11,8	73,4	594,7	1.130,0
2022.	70,2	12,7	-48,8	108,4	32,7	122,9	14,0	114,0	97,5	6,9	146,8	62,3	700,8	1.440,3
Sij - Ruj 2023.	14,1	4,8	311,9	72,8	19,7	70,9	63,6	101,9	63,6	13,8	315,3	-0,3	390,5	1.442,8

Napomena:

Tijekove izravnih stranih investicija u BiH prema NACE 1. Rev 1. klasifikacije djelatnosti za razdoblje 2004-2012 možete naći na web stranici.

Izravna strana ulaganja (tijekovi i stanja) kompilirana su u skladu s najnovijim metodološkim uputama i preporukama Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) i Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD). Detaljan metodološki pristup kompilaciji i prezentiranju je predstavljen u MMF-ovom

Priručniku za platnu bilancu - šesto izdanje i OECD-ovom Okvirnom konceptu definicije izravnih inozemnih ulaganja - četvrto izdanje.

T37: Stanje izravnih inozemnih ulaganja u BiH po sastavnicama				- u milijunima KM -
Godina	Vlasnički udjeli i zadržane zarade	Ostali kapital		Ukupno izravna inozemna ulaganja
		Zaduživanja	Ostalo	
2014.	8.449,4	3.092,7	550,9	12.093,0
2015.	9.515,7	2.891,1	457,6	12.864,4
2016.	9.698,2	3.057,6	491,9	13.247,7
2017.	10.516,6	3.058,6	373,8	13.949,0
2018.	11.364,4	2.973,0	408,0	14.745,4
2019.	11.663,0	3.184,2	494,7	15.342,0
2020.	11.842,4	3.155,6	682,0	15.680,0
2021.	13.901,3	2.130,4	725,9	16.757,6
2022.	14.311,9	2.365,2	770,3	17.447,4

Napomena:

Izravna inozemna ulaganja (tijekovi i stanja) kompilirana su u skladu s najnovijim metodološkim uputama i preporukama Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) i Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD). Detaljan metodološki pristup kompilaciji i prezentiranju je predstavljen u MMF-ovom Priručniku za platnu bilancu - šesto izdanje i OECD-ovom Okvirnom konceptu definicije izravnih inozemnih ulaganja - četvrto izdanje.

T38: Nominalni i realni efektivni tečaj konvertibilne marke

Godina	Mjesec	Efektivni tečaj KM (2015=100)	
		NEER	REER
2014.		101,10	103,04
2015.		99,98	99,99
2016.		101,18	98,87
2017.		101,98	98,36
2018.		103,68	98,99
2019.		104,42	98,05
2020.		106,11	97,24
2021.		107,37	96,93
2022.		108,94	100,75
2023.	01.	110,11	101,64
	02.	110,01	101,15
	03.	110,02	100,85
	04.	110,34	100,50
	05.	110,30	100,03
	06.	111,17	100,10
	07.	112,18	100,34
	08.	112,20	100,56
	09.	112,10	100,59
	10.	112,13	100,48
	11.	112,38	100,75
2024.	01.	112,58	100,53
	02.	112,53	100,54
	03.	112,86	100,64

Napomena:

Detaljna metodološka objašnjenja za kompilaciju i izračun NEER i REER indeksa su dostupna na web stranici CBBiH <http://www.cbbh.ba/content/read/1109?lang=hr>

7. Dodatak

SPISAK BANAKA

Banke koje pokriva Glavna jedinica Sarajevo

- ① 1. Sparkasse Bank d.d. Bosna i Hercegovina Sarajevo
- ① 2. Bosna Bank International d.d. Sarajevo
- ① 3. Razvojna banka Federacije BiH d.d. Sarajevo
- ① 4. ASA Banka d.d. Sarajevo
- ① 5. ProCredit Bank d.d. Sarajevo
- ① 6. Privredna banka d.d. Sarajevo
- ① 7. Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina Sarajevo
- ① 8. ZiraatBank BH d.d. Sarajevo
- ① 9. NLB Banka d.d. Sarajevo
- ① 10. Union Banka d.d. Sarajevo
- ① 11. Intesa Sanpaolo Banka d.d. Bosna i Hercegovina
- ① 12. Addiko Bank d.d. Sarajevo

Banke koje pokriva Glavna jedinica Mostar

- ① 1. Komercijalno – investiciona banka d.d. Velika Kladuša
- ① 2. UniCredit Bank d.d. Mostar

Banke koje pokriva Glavna banka RS Banja Luka

- ① 1. Addiko Bank a.d. Banja Luka
- ① 2. UniCredit Bank a.d. Banja Luka
- ① 3. Nova banka a.d. Banja Luka
- ① 4. Naša Banka a.d. Bijeljina
- ① 5. NLB Banka a.d. Banja Luka
- ① 6. Atos banka a.d. Banja Luka
- ① 7. Banka Poštanska štedionica a.d. Banja Luka
- ① 8. MF banka a.d. Banja Luka

- ① Članica programa za osiguranje depozita

UPRAVNO VIJEĆE I VIŠE OSOBLJE*UPRAVNO VIJEĆE:*

Predsjedavajuća i guvernerka

dr. Jasmina Selimović

Članovi

dr. Danijela Martinović

dr. Radomir Božić

dr. Darko Tomaš

dr. Mirza Kršo

Viceguverneri

Viceguverner nadležan za Sektor za statistiku, servisiranje vanjskog duga, europske integracije i platne sustave

dr. Željko Marić

Viceguverner nadležan za Sektor za monetarne operacije, upravljanje deviznim rezervama i gotovinom

mr. Marko Vidaković

Viceguverner nadležan za Sektor za administraciju i financije

mr. Ernadina Bajrović

Glavni interni revizor

Rade Jovanović

Zamjenici glavnog internog revizora

mr. Edis Kovačević

Tomislav Ivanković

Ured vodećeg ekonomiste

Rukovoditelj ureda

dr. Belma Čolaković

Ured za komunikacije

Rukovoditelj ureda

Enes Kurtović

Sektor za statistiku, servisiranje vanjskog duga, europske integracije i platne sustave

Rukovodni tim

Renata Barić

Đorđe Racković

mr. Verica Božić

mr. Ervin Zolić

Sektor za monetarne operacije, upravljanje deviznim rezervama i gotovinom

Rukovodni tim

mr. Emina Ćeman

Vesna Papić

Nada Mijović

Edin Sijerčić

mr. Vidosav Pantić

Sektor za administraciju i financije

Rukovodni tim

mr. Jasmin Hadžigrahić

Sanela Leto

Neđo Gutalj

Meliha Smajlagić

mr. Ivan Soldo

mr. Dragan Crnogorac

Sulejman Aljović

Centralna banka Bosne i Hercegovine – Glavna jedinica Sarajevo, direktor

Enisa Ramić

Centralna banka Bosne i Hercegovine – Glavna jedinica Mostar, direktor

Silvija Ramljak

Glavna banka Republike Srpske Centralne banke BiH, direktor

Zoran Babić

Filijala Centralne banke Bosne i Hercegovine na Palama, rukovoditelj

Žarko Čović

Centralna banka Bosne i Hercegovine

Filijala Brčko, rukovoditelj

Jasminka Burić

Priprema:

Štamparija Fojnica d.d.

Publiciranje i umnožavanje u obrazovne i nekomercijalne
svrhe je dozvoljeno uz obavezno navođenje izvora.

© Centralna Banka Bosne i Hercegovine | sva prava pridržana

